

Fogyasztóvédő Alapítvány Heti sajtószemle 2020. 39. hét

Magasabb fokozatban a járványvédelem

Mától életbe léptek a maszk viselésére vonatkozó szigorító jogszabályok

Kidolgozott intézkedési terv van a koronavírusos betegek ellátására, a cél az, hogy őket olyan intézményekben lássák el, ahol minden feltétel adott hozzá - jelentette ki az országos tisztifőorvos. Müller Cecília azt mondta: bár a fertőzöttek többsége fiatal, tovább tudják adni a vírust azoknak, akik magas kockázati csoportba tartoznak.

A Koronavirus.gov.hu kormányzati portálon arra hívták fel a figyelmet, hogy a könnyen betartható, általános szabályoknak most még nagyobb a jelentőségük, mint korábban, hiszen segítségükkel megakadályozható, hogy a vírus megbénítsa a mindennapokat és működésképtelenné tegye az országot. Ma egyúttal életbe léptek a maszk viselésére vonatkozó szigorító jogszabályok. Háromlépcsős ellenőrzési rendszerrel az orr és a száj eltakarására kötelező viseleti rend lépett életbe az országban egységesen, kivéve a hat éven aluli gyerekeket. A MÁV és a Volán járatai mellett a megállóknak is kötelező a maszk viselése. Orvosi papírral igazolt betegség vagy fobia, netán politikai meggyőződés sem mentesít a kötelezettség alól.

Müller Cecília: Most másfajta stratégiát kell alkalmaznunk

Mindenkinek ingyenes lesz a szezonális influenza elleni védőoltás

Kidolgozott intézkedési terv van a koronavírusos betegek ellátására, a cél az, hogy őket olyan intézményekben lássák el, ahol ahhoz minden feltétel adott - jelentett ki az országos tisztifőorvos. Müller Cecília azt mondta, bár a fertőzöttek többsége fiatal, tovább tudják adni a vírust azoknak, akik magas kockázati csoportba tartoznak.

A koronavírus-járvány első hulláma elsősorban az idősebbeket érintette, most viszont a 20-29 éves korosztályból kerül ki a legtöbb pozitív eset - mondta az országos tisztifőorvos a koronavírus-járvány elleni védekezésért felelős operatív törzs szombati online sajtótájékoztatóján. Müller Cecília azt mondta, a járvány második hullámának a természete eltér az elsőtől, ezért másfajta védekezési stratégiát kell alkalmazni. Hozzátette: bár a fertőzöttek többsége fiatal, tovább tudják adni a vírust azoknak, akik magas kockázati csoportba tartoznak. Továbbra is a legveszélyeztetettebbek az idősek és a krónikus betegségben szenvedők - hangsúlyozta az országos tisztifőorvos.

Müller Cecília beszélt a hétfőtől bevezetendő szigorításokról is, így a maszkhasználat kiterjesztéséről, a szórakozó- és vendéglátóhelyek 23 órás zárásáról, illetve októbertől a köznevelési intézményekben bevezetendő kötelező testhőmérséklet-mérésről. Mint mondta, ezek olyan rendelkezések, amelyek a mindennapi életvitelt nem gátolják, de biztonságosabbá teszik.

A szakember kitért arra, hogy október második felében lesz elérhető a szezonális influenza elleni védőoltás, immár mindenki számára térítésmentesen. Jelezte, a védőoltás beadatására a háziorvossal történt időpont-egyeztetés után lesz lehetőség.

Az országos tiszti főorvos kérdésre válaszolva elmondta, naponta ellenőrzik a kórházakat, hogy rendelkezésre állnak-e a gyógyításhoz szükséges tárgyi és személyi feltételek. Kidolgozott intézkedési terv van a koronavírusos betegek ellátására, a cél az, hogy őket olyan intézményekben lássák el, ahol ahhoz minden feltétel adott - tette hozzá. Az ellátandó betegek számának emelkedésével az ellátásba folyamatosan lépnek be az új kórházak - mondta. Amennyiben egy intézmény eléri kapacitásának nyolcvan százalékát, jelzi ezt a Nemzeti Népegészségügyi Központnak, amely újabb és újabb kórházakat jelöl ki az ellátásra. Jelenleg a kapacitásokat nem merítettük ki - közölte.

A sajtótájékoztatón a koronavírusjárvány elleni védekezésért felelős operatív törzs ügyeleti központjának vezetője kijelentette: készen állnak arra, hogy a koronavírus-járvány további terjedését korlátok között tartsák. Lakatos Tibor ezredes hozzátette: a február 25-én létrehozott ügyeleti központ figyelemmel kíséri a magyarországi megbetegedési adatokat és az európai országok járványügyi helyzetét, a bevezetett intézkedéseket, információkat gyűjt, értékeli és javaslatot tesz az operatív törzsnek a döntésekre.

BIZTONSÁGOS A VÉRADÁS A dolgozók maszkban vannak és hétfőtől a donoroknak is kötelező lesz maszkot hordaniuk, emellett ügyelnek a távolságtartásra, fokozottan fertőtlenítenek minden olyan felületet, amellyel a véradók érintkezhetnek, továbbá egyre több intézetben biztosítják az időpontra érkezést, amivel már sokan élnek - jelentette ki az Országos Vérellátó Szolgálat szakmai főigazgató-helyettese. Nagy Sándor mindezt úgy összegezte: a véradások biztonságosak a járványhelyzetben is. Tájékoztatása szerint a készletek mennyisége jelenleg a biztonságos tartományban van, van annyi biztonsági tartalék, hogy ha a kórházakban hirtelen nagyobb mennyiségű vérkészítményre lenne szükség vagy valamilyen okból nem tudnák a véradókat fogadni, akkor is elegendő lenne pár napra.

Mától szigorítások lépnek életbe, kiterjesztik például a maszkhasználatot Fotó: Havran Zoltán

Van elég ember a lélegeztetőgépekhez

Annyi a tartalék, hogy a berendezések meghibásodása sem okozna gondot

- Magyarországon nincs olyan intenzív terápiás szakvizsgálóval rendelkező ember, aki ne értene a lélegeztetőgépek kezeléséhez - nyilatkozta Madurka Ildikó aneszteziológus és intenzív terápiás főorvos.

Az Országos Korányi Pulmonológiai Intézet munkatársa közölte szombaton a közmédiában: az egyes lélegeztetőgépek típusával való megismerkedés igényelhet pár nap betanulást, de az elv mindenhol ugyanaz. A főorvos magyarázata szerint a lélegeztetőgépek az oxigénhiányos, károsodott tüdejű betegek oxigenizációját segítik. Az intenzív terápiás szakorvosok egyetemi és a szakvizsgálóhoz szükséges tanulmányaik alapján ismerkednek meg a lélegeztetés elveivel, a lélegeztetőgépek használatával. Rajtuk kívül az osztályon dolgozó szakápolók is ismerik a gépeket, de azok beállítása, hogy a lehető legkisebb károsodás mellett a lehető legjobban oxigenizálják a betegeket, az intenzív terápiás szakorvos feladata - közölte.

A főorvos hangsúlyozta: Magyarország a járvány kitörése előtt is jól állt lélegeztetőgépekből - jobban, mint az olasz Lombardia tartomány -, mert sok új beszerzés történt, aminek eredményeként több új, egy-két évnél fiatalabb lélegeztetőgép állt rendelkezésre. Azt mondta: nem romlott el lélegeztetőgépük, de annyi tartalék van, hogy az sem jelentene gondot. Ezért nem látja szükségesnek, hogy egy műszaki szervizes szakember napi 24 órában jelen legyen a lélegeztetőgépek mellett. Egyébként ha egy lélegeztetőgép meghibásodik, a műszertechnikus csak az egyszerűbb feladatokat tudja helyben ellátni, a berendezések szervizelése a gyártó és a forgalmazó feladata - jegyezte meg.

Madurka Ildikó tájékoztatása szerint az Országos Korányi Pulmonológiai Intézetben jelenleg ugyanúgy működik a mellkasebészet, a tüdőbetegellátás, a rehabilitáció, a krónikus lélegeztetett betegek ellátása, "mint békeidőben". Emellett állítottak be csaknem száz ágyat a koronavírus-pozitív betegek ellátására, az intenzív osztályon pedig főállásban vagy szerződéssel mintegy 15 orvosuk van - tette hozzá. A koronavírus-pozitív intenzív részlegben tizennégy ágy áll rendelkezésre, amelyeken most tizenkét beteget lélegeztetnek, míg a 83 középsúlyos ellátásra szolgáló ágyon pénteken 36 betegük volt - mondta. Felhívta a figyelmet arra, hogy csak az intenzív kapacitások kezdenek megtelni, de van egy betegellátási utasítás arra is, hogy ha a két kijelölt intézmény - a Dél-pesti Centrumkórház és a Korányi - intenzív kapacitása megtelik, melyek azok a következő fővárosi kórházak, amelyek hadra foghatók.

Budapesten van a legtöbb fertőzött

A könnyen betartható, általános szabályoknak most még nagyobb a jelentőségük, mint korábban, hiszen segítségükkel megakadályozható, hogy a vírus megbénítsa a mindennapokat és működésképtelenné tegye az országot - figyelmeztet a kormányzati portál. A Koronavirus.gov.hu oldalon külön felhívják a figyelmet arra, hogy az idősotthonok fenntartóinak mindent meg kell tenniük a fertőzések elkerüléséért.

Elhunyt nyolc beteg, és újabb 1070 magyar állampolgárnál mutatták ki a koronavírus-fertőzést - közölte tegnap a Koronavirus.gov.hu. A kormányzati portálon azt írták: 17 990-re nőtt a Magyarországon azonosított fertőzöttek száma. Az elhunytak száma 683-ra emelkedett, 4391-en már meggyógyultak. Az aktív fertőzöttek száma 12 916. Az aktív fertőzöttek 41 százaléka, az elhunytak 58 százaléka, a gyógyultak negyven százaléka budapesti. Négyszáznegy koronavírusos beteget ápolnak kórházban, közülük 32-en vannak lélegeztetőgépen. Hatósági házi karanténban 25 583-an vannak, a mintavételek száma 615 999.

Kiemelték: ahogy az új fertőzések adatai is figyelmeztetnek, a járvány második hulláma zajlik Magyarországon. A kormány célja, hogy az ország működőképességét megtartsa, és ne hagyja, hogy a vírus megbénítsa a mindennapokat, ezért a könnyen betartható, általános szabályoknak most még nagyobb a jelentőségük.

A közösségi terjedés megfékezése érdekében továbbra is azt kérik, kerüljék azokat a helyeket, ahol zárt térben sokan vannak, lehetőleg tartsák a szociális távolságot, gyakran és alaposan mossanak kezet. Akinél külföldi tartózkodás vagy egyéb ok miatt hatósági házi karantént rendeltek el, az szigorúan tartsa be. Bárki, akinek tünetei vannak, az ne menjen közösségbe, hanem maradjon otthon és telefonon értesítse a háziorvosát. Az iskolákban októbertől a tanároknak és a diákoknak csak testhőmérséklet-mérés után lehet belépni. Kiemelten fontos az idősek és a krónikus betegek védelme. Az időseket is kérik, hogy fokozottan figyeljenek magukra és az általános óvintézkedések betartására. A kórházakban és az idősotthonokban látogatási tilalom van érvényben. Az idősotthonok fenntartóinak pedig mindent meg kell tenniük a fertőzések elkerüléséért - hívták fel külön is a figyelmet.

Az oldal térképe alapján eddig Budapesten (7472) és Pest megyében (2455) regisztrálták a legtöbb fertőzöttet. Ezt követi Fejér (899), Győr-Moson-Sopron (703), Hajdú-Bihar (694), Szabolcs-Szatmár- Bereg (667), Csongrád-Csanád megye (666) és Komárom-Esztergom (619). A fertőzésben Békés megye (134) a legkevésbé érintett.

A kereskedelem kapaszkodott ki elsőként a vírus okozta válságból

- Már a bevezetésétől konkrét forintokban mérhető támogatást biztosított a banki adósoknak az a márciusi kormányzati válságkezelő intézkedés, amely hazánkban a legnagyobb horderejű a Covid- 19-járvány évében: a törlesztési moratórium összegét a hosszabbítással még hónapokig kapják a meghatározott társadalmi csoportok, amelyek a legsérülékenyebb vásárlóréteget képviselik. A koronavírus földre teperte a kereskedelmet is,

a felfüggesztés viszont a legerősebb támaszt adta több százezer hitelesnek, akik mindannyian vásárlók. A kormány stratégiai mentőlépésével stabilizálódott a fogyasztók megrendült biztonságérzete, a megmaradt forintok onnantól a boltokban jelentek meg - közölte lapunkkal Vámos György. Az Országos Kereskedelmi Szövetség főtitkára szerint mivel a kilábalás elhúzódik, a folytatódó befagyasztás sokak jövőjét kiszámíthatóbbá teheti, sőt van, akinek a haladék másodszor is létfontosságú segítséggel ér fel.

- A belső fogyasztás stabil támasza a GDP-nek. A kereskedelem mindig az emberek aktuálisan elkölthető jövedelmétől függ: a kasszánál megmutatkozik, ha számottevően változnak az anyagiak - mondta. Megjegyezte: alattomos harcmodor jellemzi a vírust, a működő ország gazdaságában másodszor is beköszöntött, és újra a letarolt munkahelyeket fenyegeti.

- Az is erősítette a bizalmat, hogy a védekezéssel járó tetemes kiadások ellenére a kormány biztosította a népszerű családtámogatásokat. Ez is nagyon jelentős, mert a kedvezményes konstrukciók a legmélyebb krízisben is garantálták az alapokat a folytatáshoz - emelte ki a főtitkár. Úgy folytatta: egészen biztos, hogy a moratórium a sokkolt üzletek gyors regenerálódását hozta. Azért is, mert a vásárlóknak megspórolt összegek a hatályba lépés után rögtön megmutatkoztak a költségekben, holott a jövedelmek esése sem volt elhanyagolható. Megállapította: már látványos, hogy nem megszorítással, hanem segítő intézkedésekkel fékeztek a visszaesést. A stabilizált vásárlóerővel például a kiskereskedelem a második fél évre kimászhatott a gödörből, ami azért fontos, mert a belső fogyasztástól továbbra is függ az elnehezült gazdaság kilábalása.

A statisztikák mutatják a tendenciát: az áprilisi kijárási korlátozások alatt mért tízszázalékos visszaesést májusban már csak háromszázalékos követte a megkönnyebbült adósok költségei miatt, nyárra pedig megérkezett a fordulat. Júniusban a boltok már veszteség nélkül teljesítették az előző évi havi szintet, nőttek az élelmiszer-eladások, és egyes iparcikkeknel szintén magasabb fokozatra kapcsoltak. Az is beszédes, hogy a ruha- és cipőboltokban az áprilisi, kilencvenszázalékos zuhanás utáni hullámzást követően júliusban már kétszázalékos növekedést mutatott a forgalom, míg a drogériák felhalmozásokkal érkezett, plusz 19 százalékos eredménye után a korlátozások alatt is nyitva lehettek, ehhez képest még júliusban is kilenc százalékkal több árucikket adtak el.

Az is a hitelmoratórium közvetett hatása, hogy a visszanyert vásárlóerő a webáruházakban még inkább megjelent az első fél évben. Főként, hogy a korlátozások alatt a házhoz szállítást biztosító e-boltoknak intenzíven kellett támogatniuk a hagyományos üzleteket. Vámos György jelezte: az interneten június végéig az egy évvel korábbi fél évhez képest közel másfélszeres forgalom jelentkezett, túlszárnyalva a karácsonyi időszakokat is.

Maszkba borult az ország: a többség nem akar szorulni a viselet miatt

Nem az ellenszegülők elszámoltatását, hanem a szabálykövetést erősíti a kötelezettség

Fokozódik a járványkészültség, ezért máától háromlépcsős ellenőrzéssel az orr és a száj eltakarására kötelező viseleti rend lépett életbe az országban. Az egyedüli kivételek a hat éven aluli gyerekek, senki más nem mentesül, akkor sem, ha orvosi papírral igazolt betegség vagy fobia, netán politikai meggyőződés miatt hanyagolná a maszkot. Alaposan kibővített felsorolás diktálja a kizárólagos helyszíneket, és külön részletezték a vállalkozót a vevője miatt is terhelő felelősségeket. Szabálysértéskor jön a dilemma: más lehetőség illeti a vásárlót, a vacsoravendéget vagy a színpadi előadás, könyvtár látogatóját, mint a zárt közösségi helyszínen, plázában, büfében, koncerten tartózkodó eladót vagy a felszolgálót, akárcsak a jegyszedőt. Mindenki hívhat rendőrt, de nem lesz gyakori eset, mert már a visszavonásig érvényes szigorítás múlt heti bejelentésétől is javult a fegyelem.

Szigorúbb fokozatra kapcsol a járványkészültség, amelynek intézkedései a hat éven aluliakat kivéve mindenkit egyaránt szabálykövetésre készítenek mostantól, feltéve, ha az

illető nem kíván felelőtlen magatartása miatt a múzeumból, az opera-előadásról vagy a pékségből - a többi jelenlévő pillantásaitól kísérve - rendőri kísérettel távozni.

Nemigen maradt kivétel, ahol immár ellenkezés nélkül kell a védőviselet. Ezek az üzleteken és a tömegközlekedésen túl tipikusan a közösségek által látogatott kiszolgáló, szórakoztató, szolgáltató, illetve közművelődést elősegítő vagy kulturális, zenei helyszínek, rendezvények, létesítmények, illetve az ügyfélfogadást szolgáló helyiségek, továbbá az egészségügyi és a szociális létesítmények. A járványhelyzettől függően érvényben lévő egységes szabály szerint ezeken a helyeken érkezéstől távozásig elvárás az arc és a száj megfelelő elfedése, amire már nem alkalmas egy sál vagy kendő, esetleg a ruhaujj egy része. Mivel nem szerepel a rendeletben, kérdéses, hogy az arcot teljesen eltakaró, átlátszó plexi álarcok kiváltják-e a maszk felvételét.

HATÁSOS A BÜNTETÉS ÉS A RAZZIA ESÉLYE

- Egészen biztos, hogy megugrik a maszkviselés, azzal együtt, hogy akik eddig megtagadták, nem biztos, hogy ezután meggyőződésből veszik fel, inkább a bírságotól való félelem vagy a boltból való kiutasítás esélye kényszeríti azt ki. A szövegezés alapján egyértelmű, hogy a kormányrendelet nem a maszkviták, rendőrségi jelenetek érdekében született, sokkal inkább az önkéntesen vállalt maszkviselést ösztönzi. A boltokban az üzemeltető felelőssége, hogy elérje a szabályosságot a dolgozójánál és a vásárlójánál is, nem beszélve a saját kötelezettségéről - mondta lapunknak az Országos Kereskedelmi Szövetség főtitkára.

Vámos György ismertette a szigorú menetrendet az ellenőrzéskor, ami nem teszi lehetővé, hogy a boltos diszkrétan félrenézzen, ha a renitens vevő csak egy tejföldrét ugrana be fedetlenül az üzletbe. Elsőként fel kell szólítani a maszk felvételére, ezután, ha a vevő továbbra sem hajlandó erre, fel kell hogy szólítsák, hogy be se lépjen így a boltba, ugyanis nem saját ötletből, hanem a rendelet által mostantól kötelező a kereskedő kizárni a vásárlás lehetőségéből a maszk nélkül érkezőt.

- Ez azt jelenti, hogy a fedetlen arcú fogyasztó már be sem teheti a lábát a bejáraton. Mivel előírták, a kereskedőnek határozottan kell fellépnie, és ha a szóbeli tiltásra sem hajlik az illető a távozás vagy a szabályosság felé, a vállalkozó következő lépésként a rendőrség értesítésére köteles. Ha elmarad a figyelmeztetés, a felszólítás, kitiltás, a vásárlás megtagadása, a boltost a területen illetékes kereskedelmi hatóság, vagyis a jegyző büntetheti, amelyről a rendőrségtől kapnak tájékoztatást - van idő a gyakorlásra, mivel a bírságolás csak 15 nap múlva élesedik.

AKI A SOROK KÖZÖTT SZABADULNA

Ha a maszktagadó vevő bejut a boltba, mert belépéskor még szabályosan érkezik, ám a sorok között már szabadul a védőviselettől: leveszi, lehúzza, félretolja, már megszegi a rendeletet, ezért a boltosnak azonnal határozottan utasítania kell a szabályos maszkviselőre, különben jelzi, hogy megtagadják a bevásárlás lehetőségét. Nem kell többször összefeszülni az üzleten belül, mert ezután már hívni kell a rendőrséget - emelte ki a főtitkár.

Ha a felelőtlen vevő azzal számol, hogy elintézi a bevásárlást, mire kiérkezik a hatóság, legkésőbb a pénztárnál marad hoppon, mivel a kiszolgálását meg kell tagadnia az alkalmazottnak.

- A szalagokra felpakolt termékeket nem fogja tudni kifizetni, viszont azzal végképp nem tanácsos próbálkozni, hogy önkényesen elpakolja a választott árucikkeket, mert az már önmagában bűncselekménynek minősül, amiért garantált az elszámoltatás - jegyezte meg Vámos György. Ezzel együtt, mint mondta, nem kell arra számítani, hogy egymás fenyegetésére, házmester-mentalitásra készülhetnek a békés áruházi hangulathoz szokott fogyasztók, mivel egyébként a szűrőpróbaszerű hatósági ellenőrzéskor van a legnagyobb esély rá, hogy egyenruhásnak kell rendet tenni, ahhoz is tettenérés kell.

KINEK VAN IGAZA?

Felmerül a kérdés: hogyan bizonyíthatják az igazukat az érintettek? A legtöbb boltban a vásárlóteret megfigyelő kamerarendszer működik, amelyről felirat tájékoztat a bejáraton, a felvételek pedig felhasználhatók a hatóság tájékoztatásához. A kereskedő az üzletben tartózkodó két másik tanúval is igazolhatja, hogy szabályosan járt el, a vevő viszont nem, vagyis látható, hogy vesztes helyzetbe kerül az a fogyasztó, aki az üzleten belül megpróbál trükközni.

Fordított esetben, ha a maszkos vásárló fedetlen orral vagy szájjal találja az üzlet dolgozóját, az egyértelmű kötelezettségszegés, amiért ráadásul a munkaadója felel. A vásárló ilyenkor a fogyasztóvédelmi törvény szerint szóbeli panaszt tehet az üzlet vezetőjének, esetleg a klasszikus panaszkönyvbe is beírhatja az észrevételét - ezt a boltos 30 napon belül köteles kivizsgálni, megválaszolni. Továbbá a fogyasztónak is joga van a hatóságnál bejelentést tenni, a rendőrségen vagy a jegyző hivatalában. Várhatóan azonban ritkán jutnak majd idáig a maszkos helyzetek, amelyben a betérőnek jóval kisebb esélyei vannak igazának alátámasztására.

- A boltosnak akkor is rá kell szólni a vevőre, ha rosszul viseli a maszkot, például letolja az orráról, az egyik fülén lógatja vagy méretének nem megfelelő, ezért szabálytalan a viselete - jelezte a főtitkár.

Kitért rá: ha a munkáltató úgy tapasztalja, hogy az érkezéstől távozásig kötelező maszkviselet megviseli az alkalmazottat, vagy olyanok a bolti körülmények, például párasabb vagy zsúfolt a helyiség, akkor meg kell oldani, hogy a dolgozó gyakrabban kimehessen a friss levegőre.

A Kereskedelmi Dolgozók Független Szakszervezete pedig azt jelezte, hogy megkönnyebbült a több tízezres, főként nőkből álló munkaerő-állomány az üzletekben, hogy immár rendőrt is hívhatnak a maszktagadók megjelenésekor. Az eljárás szerint ugyanis még a biztonsági őröket sem ruházza fel rendkívüli helyzetekre hatósági jogokkal, ezért mielőtt elfajul a vita, rendőrt kell hívni. Lényeges, hogy a dolgozók tisztában legyenek a büntetésekkel is, azzal, hogy kinek kell kifizetni, emellett a cégeknek ingyen kell biztosítaniuk a beosztottak egész napos védelmi viseletét.

VASSZIGOR ÉRVÉNYESÜL A TÖMEGKÖZLEKEDÉSBEN

A közösségi közlekedési eszközökön kívül már az állomásokon és a megállóhelyeken is kötelező a maszk, ez alól csak a hatévesnél fiatalabbak mentesülnek. Az utaztatóvállalatok közlése szerint a MÁV és a Volánbusz is egy hete már folyamatos ellenőrzéseket tart, és szigorításként ellentmondást nem tűrően kizárja az utazásból azokat, akik nem jól oldják meg az orruk és a szájuk eltakarását - a kézben tartott textildarab, a zsebben talált kesztyű, papír zsebkendő, illetve például a fejkendő vagy a farsangi álarc nem jogosít fel a járművek használatára. Ehelyett hordható a munkavédelmi maszk, illetve a textil- vagy más anyagból készült maszk, de csak szabályosan, nem a fejtetőre tolva vagy a karunkon lógatva. Ha a felszólításnak ellenáll a távolsági busz, vonat utasa, pótdíjazással büntethetik, és kitilthatják a használni kívánt járműről, míg folytatódó szabálytalankodásnál az ellenőrök értesítésére a rendőrök intézkednek, akik országsszerte megerősített jelenléttel segítik a tömeges járatok biztonságos működtetését a védelmi kötelezettségek betartatása érdekében. A cégek hangsúlyozottan kérik: mindenki tartsa be a közegészségügyi előírásokat, és lázzal vagy meghűléses tünetekkel ne vegye igénybe a közösségi közlekedést. A sorban állás és a személyes érintkezés csökkentése érdekében pedig jegy- és bérletvásárláskor mind többen részesítsék előnyben az elektronikus lehetőségeket, akár applikáció letöltésével.

Kinézik azokat, akik hanyagolják a védőeszközt

Azonkívül, hogy mostantól 23 órakor véget érnek az összejövetelek, a vendéglátóhelyek teljes területén - tehát nem csak a vendégtérben - kötelező viselni a maszkot, viszont nem a

betérő vacsoravendégeknek, hanem minden egyes ott dolgozónak, tehát a felszolgálón kívül immár a szakácsnak, a takarítónak és a háttérszemélyzetnek is. A beosztott kizárólag az üzlet területén kívül, pihenésképpen válhat meg ideiglenesen a viselettől, például az ebédidejében, bár ha azt vendégként a munkahelyén költi el, arra az időre vendégnek minősül, amíg elhagyhatja a viseletet. Azonban ha a privát öltözőbe, pihenőbe, mosdóba vonulna vissza, magán kell tartania a maszkot, mivel továbbra is az üzlet területén tartózkodik.

Nem csak a hagyományos vendéglőkben lesz kihívás a szabály alkalmazása. A kötelezettség olyan tipikus fogyasztási helyeket is érint, mint a büfé, a lakókocsis sütőde, a gyorsétterem vagy éppen a koktélbár. Ahol a vendég az utcán várakozik, az étel- és italkiszolgálóknak, illetve -készítőknek használniuk kell az arcot takaró viseletet.

Felmerülhet, de egyelőre arról nem szól előírás, hogy az élelmiszer-rendelést vagy a készleteket kiszállító gépkocsivezetőn legyen-e maszk, miközben a gyakorlatban a futárcégeknél a kézbesítéskor már viselik. Az is érdekes dilemma, hogy a vevő a vevőt, vagy a látogató a látogatót miként bírhatja rá a szabályos fellépésre a közösen használt területeken, amit ha valaki távozás előtt megszeg, számítsen rá, hogy lesújtó pillantások és kínos megjegyzések illethetik a többiek részéről, amíg az illetékes személyzet nem intézkedik.

Ha az egyéb közösségi helyeken szegik meg a kötelezettséget a betérők, alapvetően a hely üzemeltetőszemélyzetének kell figyelmeztetnie, ki azonban nem utasíthatják, mert arra nem ad felhatalmazást a kormányrendelet. A kereskedőkkel és a távolsági buszok vezetőivel ellentétben a más helyszínek alkalmazottaira bírságot sem írnak elő, ha hibát követnek el, ám ha maszk nélkül érkezik a néző a moziba, színházba, kötelesek figyelmeztetni. Kritikus esetben az illetékes kormányhivatalnál panaszolható be a fogyasztó, vagy ha szükséges, a rendőrséget kell értesíteni, amelynek esélye jellemzően meghátrálásra készíti a számonkérést kerülő ellenállót.

Viszont például a színházban mindenhol, az előadás megtekintése közben is kötelező viselettől kis időre bent is meg lehet válni: mivel a büfében vendégként nem kell maszkban lenni, szabályos, ha a fogyasztás idejére leveszi, míg a felszolgálónak, pultosnak kötelező az előírt védelem.

Kincses Krisztina, Végh Attila, Veress László, Thurzó Katalin

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. szeptember 21., hétfő, 1+2+13+16. oldal)

Betétdíjas italosüvegek

Melyik boltban válthatók vissza a kiürült palackok?

KÖRKÉP Amennyiben az élelmiszergyártó betétdíjassá minősíti egy termékét, köteles azon ezt feltüntetni - például a borosüveg címkéjén.

Tehát, aki arra kíváncsi, melyik palackot viheti vissza abba a boltba, ahol vette, ezt figyelheti.

- A borosüvegek visszaváltása kapcsán azt a tippet kaptam, hogy a palack formáját figyeljem. Attól függ a visszaváltási lehetőség, mekkora bemélyedés van az alján. Tényleg ezt kell nézni? Egyszerűbb lenne ugyanis, ha nem mindig abba a boltba kellene visszavinni a kiürült üveget, ahol a bort vettem, nem kellene három üzletbe is elmenni, arra emlékezni, melyiket hol vettem, hanem egy helyen leadhatnám az üvegeket. Különben a háztartási

szemétnek szánt kukám telik meg hamarabb, és az is motivál, hogy szelektíven helyezhessem el ezt a fajta italcsomagolást - írta lapunk egyik olvasója.

Nem egyszerű feladat az üveg visszaváltás

- Milyen tanácsokat tudnak adni e téren? Mire kötelezettek az üzletek? Én a házi szelektív gyűjtőbe üveget nem rakhatok, csak papírt, műanyagot, fémdobozt. Az egyik boltban pedig azt magyarázták nekem, csak a dugós borosüvegeket váltják vissza, a csavaros kupakosakat nem - mondta el a szerkesztőségünkhöz forduló veszprémi olvasónk.

A Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda szakértői szerint valóban nincs egyszerű dolga a fogyasztónak, amikor a betétdíjas üveget szeretné visszaváltani. A jogszabály úgy rendelkezik, hogy a gyártó, amennyiben betétdíjassá minősítette a terméket, köteles azon, például a címkén a "betétdíjas termék" megjelölés feltüntetéséről gondoskodni. A kereskedők a betétdíjas termék visszaváltását a termék forgalmazásának feltételeivel azonos módon, folyamatosan és teljes nyitvatartási időben kötelesek biztosítani, a betétdíjas termék forgalmazásának helyén vagy egy erre kijelölt helyen. A legalább kétszáz négyzetméter alapterületű üzleteknek ezt mindenképp meg kell oldaniuk a bolt területén. Kisebb egységek esetén előfordulhat, hogy a forgalmazás helye, tehát ahol vásároltuk az italt, nem azonos az üveg visszaváltására kijelölt hellyel. Ez esetben a bolt nyitvatartási idején belül munkanapokon legalább hat órán át fogadniuk kell a palackokat, olyan módon, hogy az átvevőhely felkeresése se okozzon jelentős nehézséget a vevőknek.

Azt is kormányrendelet határozza meg, hogy ha a vevő ragaszkodik hozzá, akkor a betétdíjas üveg visszavitelekor készpénzben kell annak ellenértékét odaadni neki, és a visszaváltási díjnak meg kell egyeznie a vásárláskor kifizetett betétdíjjal, nem lehet annál kevesebb. Persze az sem tiltott, hogy kupont adjon az üzlet az üveg visszavitelekor, amit aztán levásárolhat a vevő, ha akar, vagy a kasszájánál kérheti a forintjait.

Olvasónkat tehát arról tájékoztathatjuk, hogy jellemzően oda kell visszavinnie az üveget, ahol azt korábban az itallal együtt megvette, az a legtöbb esetben a visszaváltásra kijelölt hely. Arról, hogy betétdíjas az üveg, és emiatt a boltnak kötelező visszaváltania, a címkén tájékozódhat, emellett vásárláskor figyelheti a polcon feltüntetett árat, amelynél a betétdíj értékét is szerepeltetni kell. Bár lehet összefüggés a palack aljának formája, lezárása és a visszaváltási kötelezettség között, azaz elképzelhető, hogy egy-egy boltban épp a kupakos üvegek nem betétdíjasak, de nem ez a mérvadó, hanem a betétdíj feltüntetése a címkén és a polcon.

Jó tudni azt is, hogy van olyan üzletlánc, amelynél az üveg visszaváltó automata a vonalkódot érzékeli, és így csak a náluk megvetteket fogadja el. Van olyan bolthálózat is, amelynek automatái az üvegek formáját szkennelik, és minden olyat visszavesznek, amelyik külsőre megegyezik a náluk betétdíjasként forgalmazottal. Az is jó példa, hogy egyes üzletekben az automata mellett elhelyezést biztosítanak a nem visszaválthatóknak is, hogy ne kelljen azokat az otthoni, háztartási szemétnek szánt kukába tenni. Még egyszerűbb megoldás lehet, ha a nem betétdíjas borosüvegeknek a településünkön keresünk közterületen elhelyezett szelektív gyűjtőedényt, érdemes ezeket oda elvinnünk. Ugyan pénzt nem kapunk értük, de környezetünkért ezzel is tehetünk.

Olvasóink fogyasztóvédelmi kérdéseiket más témákban is elküldhetik szerkesztőségünknek a zita.rimanyi@veszpreminaplo.hu e-mail címre. A szakértői válaszok lapunkban jelennek meg.

Azokat az összegyűjtött borosüvegeket, amelyek nem betétdíjasok, érdemes szelektív kukákhoz elvinni

RZ

[Eredeti](#)

(Napló, 2020. szeptember 21., hétfő, 1+4. oldal)

Jogsértőnek ítélték a Szallas.hu portál gyakorlatát

A GVH szerint a szálláskereső sürgető üzeneteivel pszichés nyomást gyakorolt a fogyasztókra.

A versenyhatóság összetett intézkedéscsomagra kötelezte a szolgáltatást működtető vállalkozást. A GVH vizsgálata feltárta, hogy a Szallas. hu weboldalán és mobil applikációjában megjelenő, sürgető jellegű tájékoztatások, például "Négyen tervezik, hogy itt foglalnak. " "Épp 38 ember nézi. " "Már csak 2 szoba maradt oldalunkon!" jogsértőnek minősülnek. Megjelenési módjuk miatt ugyanis az üzenetek pszichés nyomásgyakorlással közvetítették a fogyasztók számára, hogy az általuk keresett szálláshelyek csak korlátozottan elérhetőek. Az agresszív kereskedelmi gyakorlatnak minősülő módszer megzavarja a felhasználók döntéshozatali folyamatát, így jelentősen korlátozhatja lehetőségüket a tájékozott választásra. A szállásfoglalási oldalt és applikációt működtető Szallas. hu Zrt. az eljárás során együttműködött a Versenyhivatallal, elismerte a jogsértést és felhagyott a kérdéses gyakorlattal. A GVH ezért bírság kiszabása helyett egy összetett - a jogszabályokhoz való igazodást, a piac iránymutatását és a fogyasztók tájékoztatását egyaránt szolgáló - intézkedés-csomag végrehajtására kötelezte a céget. Ennek keretében a társaság többek között átalakítja online felületeit, valamint fogyasztói tájékoztató kampányba kezd, amely felhívja a figyelmet a pszichés nyomásgyakorlásra alkalmas magatartásokra, felismerésük fontosságára és elkerülésük lehetőségeire. A cég emellett piacfelmérést és fogyasztói kutatást folytat a témában, melynek eredményéről tájékoztatja a többi piaci szereplőt (pl. szállásadó partnereit, illetve e-kereskedelmi vállalkozásokat). A pszichés nyomás gyakorlásával együtt járó kereskedelmi módszerek az utóbbi időben elszaporodtak, tisztességtelenségük azonban nem mindig ismerhető fel a fogyasztók számára, mivel - a GVH megfogalmazása szerint - részben a tudatalattira hatnak. A GVH - több más, jogellenes gyakorlat mellett - hasonló módszert tárt fel a Booking. com szálláskereső portál esetében is. A holland céggel szemben azonban a Szallas. hu elismerte a jogsértést és önként felhagyott a kifogásolt üzenetek alkalmazásával. A vállalkozás számára előírt hatósági kötelezettség-csomag e területen segíti a piac öntisztulását, illetve a fogyasztói tudatosság növelését, így hatékonyan szolgálhatja a káros gyakorlatok visszaszorítását. Borítóképünk illusztráció - BAON

[Eredeti](#)

(baon.hu, 2020. szeptember 22., kedd)

Kuponnal vásárolnál? Ezekre figyelj!

Számos kupon ígér kedvezményt vásárláskor, akár online, akár a boltokban. Ám érdemes odafigyelni a használatukkor. Ezért érdemes tudni néhány fontos szabályt.

Számos bolt kínál bizonyos időszakonként kedvezmény kuponokat. Éppen ezért az Innovációs és Technológiai Minisztérium is ellenőrizte a kuponos értékesítés fogyasztóvédelmi vizsgálatát az év folyamán s így lesz ez az őszi időszak alatt is - közölte a tárca az MTI-vel.

Jó hír az, hogy az eddigi ellenőrzések során nem találtak súlyos hiányosságokat a kuponokat kínáló üzletekben. Az online boltokban 12 százalékban, míg az üzletekben 4 százalékos arányban találtak valamilyen szabálytalanságot. Elárulták azt is, hogy az elmúlt évben a próbavásárlások mindössze tizedénél találtak valamilyen hiányosságot. A legjellemzőbb hiba az volt, hogy a kuponokon nem közölték a felhasználási feltételeket vagy épp nem voltak elég pontosak. Azért, hogy kényelmesen és biztonságosan tudj vásárolni kuponokkal érdemes tudni néhány fontos szabályt. Az egyik legfontosabb az, hogy a kuponos akcióban kínált termékekre, szolgáltatásokra is az általános szavatossági-jótállási előírások és panaszkezelési szabályok vonatkoznak. Bármilyen probléma merül fel a megvásárolt termékkel vagy szolgáltatással kapcsolatban, akkor az üzlettel vagy a webáruház üzemeltetőjével kell felvenni a kapcsolatot. Ha a vállalkozással nem sikerül megegyezni, a fogyasztóvédelmi hatósághoz, egyedi igények rendezése ügyében a fővárosban és a megyeszékhelyeken elérhető békéltető testületekhez lehet fordulni. A kupon használata előtt azonban alaposan olvasd el a kuponon lévő információkat és azt is nézd meg pontosan meddig érvényes. Azt is ellenőrizd, hogy nincs-e benne árukapcsolás, például csak akkor kapsz engedményt, ha legalább két terméket vásárolsz. Amikor vásárolsz minden esetben ellenőrizd, hogy valóban le vonták-e a kupon kínálta kedvezményt a végösszegeből. -

[Eredeti](#)

(ridikul.hu, 2020. szeptember 22., kedd)

Nébih: az Auchan visszahívja a sajátmárkás, trappista sajttal töltött csirkemell terméket

Az Auchan Magyarország Kft. szalmonella szennyezettség miatt visszahívja az 1000 grammos kiszerelésű, Auchan trappista sajttal töltött csirkemell terméket - közölte a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) hétfőn a honlapján. Kiemelték, az Auchan arra kéri a vásárlókat, hogy ne fogyasszák el a terméket, hanem vigyék azt vissza a vásárlás helyére. A kifogásolt élelmiszer teljes árát blokk [...]

Az Auchan Magyarország Kft. szalmonella szennyezettség miatt visszahívja az 1000 grammos kiszerelésű, Auchan trappista sajttal töltött csirkemell terméket - közölte a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) hétfőn a honlapján. Kiemelték, az Auchan arra kéri a vásárlókat, hogy ne fogyasszák el a terméket, hanem vigyék azt vissza a vásárlás helyére. A kifogásolt élelmiszer teljes árát blokk nélkül is visszatérítik a vevőszolgálaton. A közlemény szerint a Natural Meat Kft. által gyártott, 2021. július 13-ig fogyasztható termékek tételazonosítója L: 195/1/09. MTI - Budaörsi INFÓ

[Eredeti](#)

(budaorsiinfo.hu, 2020. szeptember 22., kedd)

Vásároljon tűzifát online! (videóval)

"Tűzifát okosan!" névvel indított online piacleret a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal. A weboldalon a regisztrált, hiteles telephellyel rendelkező, tűzifa terméket árusító helyszíneket lehet könnyen kikeresni.

"Tűzifát okosan!" névvel indított online piacleret a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal. A weboldalon a regisztrált, hiteles telephellyel rendelkező, tűzifa terméket árusító helyszíneket lehet könnyen kikeresni. Ha valaki nem tudja milyen fafajú, kiszerezésű tűzifát szeretne vásárolni, a Telephely keresésben a lakóhelyhez közeli telephelyeket lehet elérni. Az összetett keresésben pedig további keresési feltételeket adhatunk meg. Aki rutinos vásárló, az a fatermék keresésben konkrét fafajú és kiszerezésű tűzifára is rá tud keresni. A kezdőoldalon található nyitóüzenetben a NÉBIH figyelmezteti a tűzifavásárlót, ha valaki a tűzifa szállítványok alapidokumentumait, a számlát, szállítójegyet vagy a tűzifa vásárlói tájékoztatót nem kapja meg, akkor ne vegye át a szállítványt. Ilyenkor előfordulhat, hogy erdőirtásból származó fáról van szó, vagy család áldozatává válhat a mennyiség és minőség eltérése miatt. A tuzifatokosan.nebih.gov.hu oldalon a "Tudta?" fülre kattintva az okos tűzifavásárlás 10 pontját is elolvashatják. -

[Eredeti](#)

(hiros.hu, 2020. szeptember 22., kedd)

Rozsdás bárdal vágják a lejárt húst

Marsi Anikó (músortervező): - Volt olyan hús, amelyik már 10 éve lejárt abban a szegedi húsüzemben, ahonnan közel 13 tonnányi árut vont ki a forgalomból a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal. Egyes termékek romlottak voltak, de olyan is akadt, amely jelöletlen volt. Az egyik vaddisznó lapockának 2010-ben járt le a minőségmegőrzési ideje, a cayenne borsnak pedig több mint 6 éve. Az üzem helyiségei koszosak, rozsdások voltak. A fő profiljuk egyébként a különböző kolbászok és szalámik előállítására volt.

Szerkesztő: - Szamárhús, emuból készült szalámi, fagyasztott strucc, több kiló romlott pulykahús, penészes kolbász egy Csongrád-Csanád megyei horror húsüzemben. Itt csaknem 13 tonna húskészítményt találtak és vontak ki a forgalomból a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal munkatársai. Ennek a csirkéből készült, úgynevezett fasírt alapnak több mint két éve, 2018 nyarán járt le a szavatossága, ennek a cayenne borsnak pedig több mint 6 évvel ezelőtt. Ezekre a romlott és nyomkövethetetlen termékekre egy szegedi üzemben bukkantak a szakemberek.

Helik Ferenc (vezető, Kiemelt Ügyek Igazgatósága, NÉBIH): -Több mint 12,5 tonna terméket vontunk ki a forgalomból. Ezek döntően különböző húsok voltak: szamárhús, strucc, különböző vadhúsok, illetve emellett természetesen sertés és baromfi húst is

találtunk. Sajnos, azt is meg kellett állapítani a kollegáknak, hogy nagy mennyiségű lejárt fűszereket találtak az ellenőrzés során, de a legmegdöbbentőbb az volt, hogy olyan vaddisznólapockát találtak, aminek 2010-ben járt le a minőségmegőrzési ideje.

Szerkesztő: - De a higiéniai körülmények is nagyon rosszak voltak. Mint az a felvételeken és a fotókon is látszik, minden koszos és rozsdás volt, ez a húsvágó bárd is egy mocskos pulton hevert. Voltak olyan alapanyagok, amelyeket a csap mellett, lavórokban tartottak. Hatósági zárlat alatt, ez olvasható az ajtó. Az üzem működését azonnal felfüggesztette a NÉBIH. Kiderült, hogy több helyre is tovább adták a termékeiket.

Helik Ferenc: - Különböző viszonteladóknak, de még élelmiszerelőállító üzembe is kerültek termékek. Ilyenkor a kollegák azonnali hatállyal elrendelik a visszahívást. Ez azt jelenti, hogy a vállalkozó kötelezettsége, hogy valamennyi, még minőségi megőrzési időn belül lévő terméket visszahívjon.

Szerkesztő: - Egy, a környéken lakó férfi, kamerán kívül azt mondta, úgy tudja, ez az üzem, több mint 20 éve üzemelt. A vállalkozás milliós nagyságrendű bírságra számíthat.

[Eredeti](#)

(TV2 - Tények, 2020. szeptember 22., kedd, 18 óra)

A Forgalmazók az Egészségért közleménye

Budapest, 2020. szeptember 22., kedd (OS) - A Gazdasági Versenyhivatal a Direct Group S.A. és a Mediaworks Hungary Zrt. ellen a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt határozatot hozott a Forgalmazók...

Az eljáró versenytanács megállapította, hogy a Direct Group S. A. 2018. januárjától a fogyasztókkal szemben tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott a nyomtatott sajtóban és bizonyos weboldalakon megjelent hirdetésekkel. Az eljáró versenytanács a fenti gyakorlat folytatását megtiltotta, a fenti jogsértés miatt a céget 800. 000. 000 Ft versenyfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte. Az eljáró versenytanács jogsértés vagy annak hiánya megállapítása nélkül kötelezi a Mediaworks Hungary Zrt-t az általa tett vállalások teljesítésére; így a Direct Group S. A. -val, valamint kapcsolt vállalkozásaival hirdetési tevékenységének megszakítására, szerződéses kapcsolatának megszüntetésre. Ezen vállalkozásoktól hirdetési megrendelést a jövőben nem fogadhat be. A tájékoztatás nem teljes körű. További információk: Tel. : +36 1 428 0747 E-mail: forgalmazok@gyogyasz.hu A FESZ és a HGYFOSZ a jövőben is eljár a betegek és a fogyatékkal élő vásárlók érdekeinek védelmében, megakadályozva megtévesztésüket. Határozottan fellépnek a hazai és külföldi érdekeltségű, tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytató vállalkozásokkal szemben. Kiadó: Forgalmazók az Egészségért ----- Kérjük előfizetőinket, hogy az Országos Sajtószolgálat anyagait minden esetben OS jelzéssel használják fel. Az MTI szó szerint, minden változtatás nélkül továbbítja az OS-be beadott közleményeket, a szövegekért minden esetben a közleményben jelzett közlő a felelős. é Copyright MTI Nonprofit Zrt. -

[Eredeti](#)

(os.mti.hu, 2020. szeptember 22., kedd)

Új trükkel próbálják kifosztani az időseket

Ez a módszer váltotta a főként nyugdíjasok átverésére szakosodott, kamu árubemutatós hálózatokat, amelyeknek ezrek estek áldozatul.

Az elsősorban egészségmegőrzőnek mondott étrend-kiegészítőket telefonon kínálják a cégek, és csalinak az első csomagot ingyenesen ki is szállítják - írja a Blikk. A trükk abban van, hogy a megrendeléssel a vásárló egyúttal beleegyezik abba is, hogy később - többnyire havi rendszerességgel - automatikusan újraküldjék a terméket, ami mellé már csekket is mellékelnek, amelynek összege több tízezer forint is lehet. Ha a befizetés elmarad, a vállalkozás egyszeri felszólítás után behajtócégen keresztül próbálja érvényesíteni a követelését, egyéb költségeket, késedelmi kamatot is felszámítva. Cseresnyés Péter, az Innovációs és Technológiai Minisztérium államtitkára hangsúlyozta, hogy az új értékesítési formákat kiemelten ellenőrzi a hatóság. Arra kéri a fogyasztókat, feltétlenül jelezzék a kormányhivataloknál, ha megtévesztő, visszaélészerű gyakorlattal találkoznak, mert ezzel segítik a hatóság munkáját. Fontos tudni, hogy az efféle esetekben is megilleti a vásárlót a 14 napos elállási jog. A fogyasztóvédelmi hatóság pedig árubemutatóval vagy telefonos értékesítéssel kapcsolatos jogszabálysértés esetén 15 ezer forinttól akár a nettó árbevétel 5 százalékáig terjedő bírságot is kiszabhat. - info@inforadio.hu

[Eredeti](#)

(infostart.hu, 2020. szeptember 22., kedd)

Érkezik az EU-s kollektív fogyasztóvédelmi kereset

Új fegyvert ad az Európai Unió az közösségi fogyasztók kezébe: bevezeti a kollektív fogyasztóvédelmi keresetet.

Új jogintézmény Az Európai Bizottság (Bizottság), az Európai Tanács (Tanács) és az Európai Parlament (EP) egyezsége jutott a fogyasztók kollektív érdekeinek védelmére irányuló képviselői eljárás bevezetéséről.[1] Miután 2018-ban a Bizottság bemutatta javaslatát, az EP 2019-ben saját koncepcióval állt elő. A kettő jelentős eltéréseket tartalmazott. Két év után sikerült egyezsége jutni. Az irányelv-tervezet szerint a jövőben minden tagállamnak biztosítani kell egy speciális eljárást a fogyasztók számára, amelyben az érdekképviselőkre specializálódott civil szervezetek eljárást indíthatnak szolgáltatók ellen a fogyasztóvédelmi jogszabályok megszegése esetén. Az eljárásban a jogsértés tényének megállapítását és kártérítés megítélését követelhetik. A kollektív fogyasztóvédelmi eljárás a pénzügyi, idegenforgalmi, energetikai, egészségügyi és telekommunikációs szolgáltatást nyújtó cégek ellen indítható, valamint bármely területen szolgáltatást nyújtó vállalattal szemben adatvédelemmel összefüggésben. Az EP már megszavazta az irányelvet. A Tanács jóváhagyása még hiányzik. Ha ez is megtörtént, hat hónapjuk lesz a tagállamoknak az irányelv nemzeti jogukba történő átültetésére. II. Az erőfölény kompenzálása A speciális eljárás, ahogy általában a fogyasztóvédelmi jogszabályok, a fogyasztók és szolgáltatók

közötti erőegyensúlytalanságot igyekszik kompenzálni. A fogyasztók az eladóhoz, illetve a szolgáltatóhoz képest hátrányos helyzetben vannak. A cégek általában előzetesen meghatározott feltételek elfogadására kényszerítik őket, amelyeket a fogyasztók nem tudnak befolyásolni. Jogvita esetén az érdekérvényesítéshez, különösen a perindításhoz, pénz és szakértelem, illetve jogi képviselő kell. Emiatt a legtöbb fogyasztó lemond az igényérvényesítésről. A kiegyensúlyozatlan helyzetet az Európai Unió Bíróságának (EUB) ítéletei is leírják.[2] Akkor sem feltétlenül kielégítő a helyzet, ha egy fogyasztó sikeresen érvényesíti jogait a szolgáltatóval szemben. A bírósági döntés ugyanis csak inter partes hatással bír. Nem segít a többi, ugyan azon szolgáltató megegyező jogsértése miatt kárt szenvedett többi fogyasztón. A közérdekű keresetek, így a most bevezetendő fogyasztók kollektív érdekeinek védelmére irányuló képviseleti eljárás az egyéni perekkel szemben lehetővé teszi a jogsértés minden fogyasztóra kiterjedő hatállyal történő megállapítását és kártérítés megítélését mindannyiuk számára. III. Német példa sok uniós sajátossággal Az EU kollektív fogyasztóvédelmi keresetének szabályai a német próbaper-eljárás (Musterfeststellungsklage)[3] mintájára születtek. A 2018 óta létező német és a várhatóan 2021 első felétől alkalmazható európai jogintézmény között vannak azonban különbségek. 1. Kártérítés is kérhető Az európai jogalkotó számára mintául szolgáló német eljárás csak a jogsértés tényének kimondására irányul. Ha egy fogyasztó kártérítést is szeretne, a csoportos eljárás után egyénileg kell bírósághoz fordulnia. Ez a processzus azonban már könnyebb és gyorsabb, mert a jogsértés tényét a próbaper-eljárásra való tekintettel adottnak tekinti a bíróság. Csak a konkrét eset körülményeit vizsgálja, hogy meg tudja állapítani az adekvát kártérítés mértékét. Az elfogadás előtt álló európai kollektív fogyasztóvédelmi eljárásban kérhető valamennyi kárt szenvedett fogyasztó individuális kártérítésének megítélése is. A kereset viszont csak a valós anyagi kárra irányulhat. Az amerikai jogból ismert és hírhedt büntetőkártérítés megítélésére továbbra sem lesz jogalap. Az EU a kezdetektől fogva elvetette ezt. Meg akarta akadályozni, hogy az eljárást megfinanszírozó befektetők, ügyvédek jelentős összegű sikerdíjhoz juthassanak a büntetőkártérítés megítélésén keresztül. Ez az amerikai tapasztalatok szerint megalapozatlan keresetekhez és az alapvetően a fogyasztók érdekeinek védelmére elfogadott jogintézmény teljes kommercializálásához vezet. Ráadásul több tagállam jogrendszere kifejezetten tiltja a büntetőkártérítéseket. A sikerdíjas megbízás pedig néhány tagországban az ügyvédi etikai kódexben ütközik. 2. Szinte minden NGO eljárhat További különbség a német és az európai jogintézmény között, hogy másképp határozza meg az eljárás megindítására jogosult szervezetek körét. A német jogszabály több feltételt is rögzít. Az uniós szabályok jóval lazábbak. Az irányelv-tervezet másképp rendelkezik az olyan ügyekről, amelyekbe csak ugyan abban a tagállamban honos fogyasztók, illetve szolgáltatók érintettek, és azokról, amelyekbe több tagállamhoz kötődőek involválódtak. Előbbiek esetében semmilyen feltételt nem rögzít. Utóbbiaknál a szervezetnek nonprofit formában kell működnie és hitelt érdemlően kell bizonyítania, hogy a megelőző legalább 12 hónapban fogyasztóvédelemmel foglalkozott, valamint képes és hajlandó garantálni, hogy független minden olyan harmadik személy jogi vagy gazdasági érdekeitől, amely azon fogyasztó érdekeivel ellentétes tevékenységet folytat, akinek a képviseletét a civil szervezet ellátná. Az uniós irányelv - a német próbaper-eljárástól eltérően - azonban ebben az esetben sem határozza meg a civil szervezet minimális taglétszámát és nem ír elő előzetes regisztrációs kötelezettséget a jogintézménnyel élni tervező civil szervezeteknek. Az irányelv megengedi az eljárást indító NGO és magának az eljárásnak is a profitorientált finanszírozását. A finanszírozó azonban nem gyakorolhat "döntő befolyást" a jogérvényesítési stratégia kidolgozására és érvényesítésére, valamint nem veszélyeztetheti a civil szervezet függetlenségét. Ezért az eljárásban képviselőként eljáró ügyvédi iroda nem nyújthat a kollektív fogyasztóvédelmi keresettel élő NGO-nak célzott anyagi támogatást az

eljárás finanszírozásához. Az irányelv - az eredeti tervekkel ellentétben - nem tiltja az eljáró ügyvéd sikerdíjalapú honorálását. Így a kollektív fogyasztóvédelmi keresetek elkerülhetetlenül el fognak üzletiesedni - figyelmeztetnek a civilek.

3. Sovány vigasz a szolgáltatóknak Az új jogintézmény lényegesen rontja a szolgáltatók jogi és gazdasági helyzetét. Ezért csekély vigasz az irányelv kevés, őket védő garanciális szabálya. A legfontosabbikkal az európai jogalkotó elejét próbálja venni az öncélúan, "próba-szerencse" alapon beadott kereseteknek. Előírja, hogy az irányelvet olyan módon kell átültetni a nemzeti jogba, hogy az eljárás lehető legkorábbi szakaszában kiderüljön, ha egy kereset nyilvánvalóan megalapozatlan.

4. Egyéb sajátosságok és nemzeti mozgástér A német szabályozástól az is eltér, hogy mindkét fél, sőt az eljárásban részt nem vevő jogi és természetes személyek is kötelesek lesznek az eljáró bíróság felhívására az ügy eldöntése szempontjából releváns bizonyítékokat kiadni. Ez az Amerikában nagy múltú, de a kontinentális jogtól idegen diccovery jogintézményre emlékeztet. A kollektív fogyasztóvédelmi eljárásban a "vesztes fizet" elve érvényesül. Az alulmaradt félnek kell állnia a pernyertes költségeit is. Az irányelv minden olyan eltérést megenged a nemzeti szabályozásban, amely a fogyasztók, illetve az őket képviselő szervezetek jogi helyzetét erősíti.

IV. Országon belüli és határokon átnyúló eljárások Az irányelv jelentősen eltérő szabályokat tartalmaz attól függően, hogy az eljárás csak ugyan abban a tagállamban honos vagy több ország fogyasztói, illetve szolgáltatói involválódtak. A legfontosabb különbségről már volt szó: ha minden érdekelt ugyan abban a tagállamban honos, a nemzeti jogalkotó szabadon határozza meg, milyen feltételeket kell teljesíteniük az eljárás indítására jogosult civil szervezetnek. A tagállami jogalkotó akár el is tekinthet feltételek rögzítésétől. Ha kevesebb előírást tartalmaz a nemzeti jog, a cégek jobban ki vannak téve a kollektív fogyasztóvédelmi kereset által rájuk leselkedő veszélyeknek. Akár egyfajta verseny (race to the bottom) is kialakulhat a tagállamok között, minél kevesebb feltételt támasztanak a civilekkel szemben. Így egy-egy ország perelni akaró NGO-kat tudna magához vonzani, hogy ezzel erősítse a jogi szolgáltatásnyújtás gazdasági szektorát. Az ellenkező eset, a civilekkel szemben túl sok feltétel támasztása és ezzel az új európai jogintézmény de facto kiürítése is lehetséges. Erre azonban gondolt az uniós jogalkotó: Minden tagállamban ki kell jelölni legalább egy a kollektív fogyasztóvédelmi eljárás megindítására jogosult hatóságot vagy szervezetet. A több tagállami elemet tartalmazó eljárásokat csak az irányelvben meghatározott feltételeket teljesítő civilek indíthatják meg. Ezek részleteiről fentebb már szó volt. A bírósági eljárás helyét és az alkalmazandó tagállami jogot a keresetet benyújtani kívánó civil szervezet székhelye határozza meg.

V. Mit mondott eddig a magyar jog? 1. Közérdekű per A hazai jog a kollektív igényérvényesítés területén eddig elsősorban a fogyasztóvédelmi törvényben (Fgytv.)^[4] szabályozott közérdekű pert ismerte. Ennek megindítására az ügyész jogosult (39. § Fgytv.). A kereset benyújtásának feltétele, hogy "a vállalkozás jogszabálysértő tevékenysége (1) a fogyasztók széles, személyében nem ismert, de a jogsértés körülményei alapján meghatározható körét érinti vagy (2) jelentős nagyságú hátrányt okoz és az (3) eljárás a bíróság hatáskörébe tartozik". (1) Az Fgytv. nem határozza meg, mikor áll fenn "a fogyasztók széles rétegét érintő jogsértés". Az ítélezési gyakorlat szerint ebből tipikusan a következő esetekben kell kiindulni: jelentős mennyiségű vagy értékű árukészlet; az üzletek nagy száma; az üzlet frekventált helye vagy nagy vonzáskörzete; rövid időn belül több alkalommal elkövetett jogsértés; széles körű és intenzív reklám; jelentős az online áruház látogatottsága; az internetes böngésző az elsők között emeli ki a kereskedői hirdetést. (2) Az Fgytv. a "jelentős nagyságú hátrány" fogalmát sem definiálja. Az ítélezési gyakorlat szerint erről tipikusan egészségkárosító termék esetén kell beszélni. Fontos megjegyezni, hogy a "hátrány" nem azonos a "kárral". Előbbinek nem feltétele az anyagi veszteség. Hátrány minden, ami a fogyasztói érdekét sérti akár erkölcsi,

anyagi vagy fizikai értelemben. A "jelentős nagyság" kisebb számú károsult esetén is fennállhat, ha az érintett fogyasztók fokozott védelemre szorulnak, például fiatakorúak, idősek vagy betegek. Az eljárást a potenciális fogyasztók is megindíthatják, ha a vállalkozás ajánlatának címzettjei lettek. Ehhez igazodva a "jelentős hátrány" annak bekövetkezése nélkül, reális esélyének fennállta esetén is megállapítható. (3) Az "eljárás a bíróság hatáskörébe tartozik" megkötés egy 2012-es módosítás óta szerepel a Fgytv.-ben és azt jelenti, hogy a szolgáltató tevékenységének a polgári anyagi jog, tehát a Ptk. és alsóbb szintű kapcsolódó normáit kell sértenie (25. § Fgytv.). A közérdekű per eljárási szabályait a polgári perrendtartás (Pp.) lex specialisként rögzíti. 2. Tisztességtelen ászf A kollektív fogyasztói érdekvédelem további eszköze a Ptk. által szabályozott tisztességtelen általános szerződési feltételek (ászf) érvénytelenségének megállapítása iránti eljárás (Ptk. 6:105.§ 1. bek.). A feltételek eltérnek a közérdekű perétől. 3. A közérdekű per és a tisztességtelen ászf miatti eljárás összefüggései Az Fgytv. 39. § a fogyasztó és vállalkozás közötti jogviszony megsértése esetén a polgári bíróság hatáskörébe tartozó bármely esetben lehetővé teszi közérdekű per megindítását. Ezért erre egy vállalkozás által alkalmazott tisztességtelen ászf egyes kikötéseinek érvénytelenségéből eredő igények érvényesítése érdekében is sor kerülhet. Tehát a Ptk. 6:105. § szerinti speciális eljárást helyett is. A Ptk. szerinti speciális per a tisztességtelen általános szerződési feltételek érvénytelenné nyilvánítása érdekében indul. Ezt a bíróság valamennyi, az alperessel szerződő félre kiterjedő hatállyal mondja ki. Az Fgytv 39. § szerinti eljárás ettől eltérően "jogszabálysértő tevékenység" esetén indulhat. A kereseti kérelem tárgya vagyoni igény vagy a szolgáltató kötelezése lehet. Tehát nem egy szerződési kikötések érvénytelenné nyilvánítása az elsődleges cél. A Fgytv. és a Ptk. szerinti eljárás eltérő céljait a Fővárosi Ítéltábla is megerősítette egy ítéletében.[5] VI. Nemzetközi kitekintés A csoportos pereknek amerikai gyökereik vannak (class action). A jogalkotó csekély kár esetén is biztosítani akarta az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést. Továbbá az olyan károsultak számára is lehetővé akarta tenni az igényérvényesítést, akik erre jövedelmi viszonyaik, illetve elesettségük vagy tájékoztatatlanságuk miatt egymaguk feltehetően nem lettek volna képesek. Az utóbbi évtizedekben a csoportos perindítás széles körben elterjedt a világban. A jogintézmények, a szabályozások, a joggyakorlat a legtöbbjük esetében hasonló, mert azokat az országok egymástól veszik át. A common law jogrendszerekben csoportper esetén főszabály szerint a csoport bármely tagja fellephet a károsultak képviselete érdekében. Európában és a kontinentális jogrendet követő országokban a képviseletre a jogszabályi feltételeknek eleget tevő egyesületek, civil szervezetek, alapítványok jogosultak. Néhány jogrendszerben csak állami szervezeteknek van jogosultságuk a fogyasztóvédelmi kereset benyújtására. Erre példa Finnország, ahol csak az ombudsman járhat el. Sajátos az olasz szabályozás is, amely szerint előzetes eljárás keretében a bíróság dönt a csoportos perlés megengedhetőségről. A lehetséges érdekelt ezután csatlakozhatnak a keresethez. Az Európai Bizottság a kollektív fogyasztóvédelmi eljárásról szóló irányelv tervezetének megalkotása előtt megbízását adott a londoni székhelyű Ashurst ügyvédi irodának a különböző nemzeti szabályozásokat összehasonlító tanulmány elkészítésére.[6] Ez öt kategóriába sorolta a csoportos igényérvényesítést (group litigation) fajtáit: 1. Csoportos kereset (class action) A képviselő a csoport nevében indít pert. A csoport tagja kiléphet az eljárásból. A kilépőt nem köti az ítélet. A kártérítés a csoport minden tagját megilleti. 2. Közös igény (collective claim) Egy károsult által fogyasztók azonosítható csoportja nevében indított per. A kártérítés a csoportot, mint egészet illeti meg, nem a csoport egyes tagjait, hisz ők nem személyükben lettek azonosítva, hanem a jogsértéssel összefüggő közös tulajdonságuk által. 3. Képviseleti kereset (representative action) Jogsértést elszenvedettek egyesülete által, a tagok nevében benyújtott követelés. Az ítéletből eredő kártérítés az egyesület minden tagját önállóan illeti meg. 4. Kapcsolt kereset (joint

action) Több fogyasztó által, egymástól függetlenül előterjesztett követelés, vagy olyan kereset, amelyhez utóbb további felperesek csatlakoznak. Az összekapcsolás, illetve a csatlakozás feltétele, hogy a bíró az eljárással összefüggésben kapcsolatot állapít meg (pl.: azonos károkozó vagy ugyanazon tényeken alapul kár). Az igények csak eljárásjogilag kapcsolódnak össze. Ezért bár csak egy, közös ítélet van, de a kártérítés megállapítására felperesenként külön kerül sor benne. 5. Igényátruházás (assignment of claims) Egy potenciális felperes igényérvényesítési jogosultságát átruházhatja egy másik személyre, vagy egy csoportra. Kártérítés csak a kedvezményezettekkel illeti. Viszont az átruházó anyagi ellenszolgáltatást kérhet az engedményezésért. VII. Nagy előrelépés a fogyasztóknak Az új jogintézménnyel a kollektív jogérvényesítés olyan új eszköze jön létre, amely eddig sok tagállam nemzeti joga számára teljesen ismeretlen volt. Ezzel az egész kontinensen érdeemben erősödnek a fogyasztói jogok. Várható, hogy különösen az utazási szegmensben, azon belül is a légiutasok jogaival összefüggésben, valamint az adatvédelem területén több civil szervezet specializálódni fog a jogsérelmet, illetve kárt elszenvedett fogyasztók felkutatására és az eljárások megindítására, ügyvédi irodák pedig a peres képviseletükre. Előbbiek ismertségük és reputációjuk növekedését, utóbbiak bevételt remélhetnek a kollektív fogyasztóvédelmi eljárásoktól.

http://ec.europa.eu/competition/antitrust/actionsdamages/comparative_report_clean_en.pdf

- Kálmán Attila

[Eredeti](#)

(jogaszvilag.hu, 2020. szeptember 22., kedd)

Milliószámra számíthat a bezáratott kisteleki húsüzem

TÖBB MINT 12 TONNA KIFOGÁSOLT ÉLELMISZERT TALÁLTAK A NÉBIH ELLENŐREI A VÁLLALKOZÁSNAÁL

Egy Csongrád-Csanád megyei húsüzemben tartottak élelmiszer- higiéniai és nyomonkövetési ellenőrzést nemrégiben a Nébih szakemberei. 12,6 tonnányi termék nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak, ezért a hatóság kivonta azokat a forgalomból, valamint felfüggesztette a kisteleki húsüzem működését.

Súlyos élelmiszer-higiéniai és nyomonkövetési hiányosságokra derült fény abban a kisteleki húsüzemben, ahol szeptember első felében vizsgáldták a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) ellenőrei. A higiéniai problémák - mint például az öltözők, mosdók, a fűszerraktár és az eszközök szennyezettsége, egyes helyiségekben a rozsdásodás, valamint a higiéniai kapu és a kézmosó működésének hiánya - miatt a hatóság az üzem működését azonnali hatállyal felfüggesztette.

Számos kifogás merült fel az előállított húskészítményekkel kapcsolatban. A vizsgálat során lejárt fogyaszthatósági, illetve minőségmegőrzési idejű termékek találtak a szakemberek, emellett nyomonkövetési hiányosságok is előfordultak. Jelöletlen, tételazonosító adatot nem tartalmazó termékeket, valamint a nyomonkövetési dokumentáció kapcsán feltárt jogsértéseket is találtak az ellenőrök. A kifogásolt élelmiszerek mennyisége eléri a 12,6 tonnát.

A hatóság a szabálytalanságokkal érintett termékek forgalmazását azonnali hatállyal megtiltotta. További intézkedésként elrendelték az állati eredetű termékek megsemmisítését,

valamint a húsüzemben előállított, még érvényes minőségmegőrzési, illetve fogyaszthatósági idejű termékek forgalomból való azonnali visszahívását. A kifogásolt termékek elszállítását a helyszínen ellenőrizték a Nébih szakemberei. Az ügyben az eljárás folyamatban van, információink szerint a jogsértő vállalkozás várhatóan milliós nagyságrendű bírságra számíthat.

Elértük a húsüzem vezetőjét telefonon, aki elismerte, hogy voltak hiányosságok, korábban rendszeresen és pontosan vezette a nyilvántartást, de ez az utóbbi időben már nem volt teljes. Mint elmondta, egészsége megromlott, kórházból kórházra jár, nem tudott igazán figyelni, de igyekeznek mindent úgy helyrehozni, hogy minél előbb újra működhessen a húsüzem.

Számos hiányosságot találtak a húsüzemben az ellenőrök. FOTÓ: NÉBIH
MUNKATÁRSUNKTÓL

[Eredeti](#)

(Délvilág, 2020. szeptember 23., szerda, 9. oldal)

Fogyasztói felmérést indít a Szallas.hu az elmarasztaló GVH-vizsgálat után

Kiterjedt kutatást végeztet a Szallas.hu az online kereskedelmi kommunikációs formák fogyasztói percepciójának felmérése céljából, jövőbeni kommunikációját pedig jogi és szakértői testület fogja előzetesen megvizsgálni, miután a versenyhivatal jogsértőnek minősítette a cég "sürgető üzeneteit".

Mint arról tegnap beszámoltunk, jogsértőnek találta a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) a Szallas.hu kommunikációs gyakorlatát, a szálláskereső ugyanis sürgető üzeneteivel - pl. "négyen tervezik, hogy itt foglalnak", "épp 38 ember nézi", "már csak 2 szoba maradt oldalunkon" - pszichés nyomást gyakorolt a fogyasztókra. A GVH bírság kiszabását nem látta megalapozottnak, helyette összetett intézkedéscsomagra kötelezte a szállásfoglaló portált. A Szallas.hu a GVH-vizsgálat eredményére reagálva hangsúlyozta: a versenyhivatal kifogásaihoz mindvégig konstruktívan és együttműködően viszonyultak. Közölték: az online szállásközvetítési szegmens, sőt azon túlmutatóan a teljes online kereskedelmi teret érintő kötelezettségvállalásokat ajánlottak fel, amelyek révén elősegítik az online kereskedelmi kommunikáció fogyasztóbarát fejlődését. Szigetvári József, a Szallas.hu Csoport vezérigazgatója elmondta, amellet, hogy ezen üzenetek alkalmazásával meglévő piaci trendeket követték, fogyasztói oldalról sosem kaptak panaszt erre irányulóan. "Vékony a határmezsgye a kártékony, tisztességtelen, sürgető üzenet és a jó kereskedőtől származó, a döntéshozatalt és a tudatos szálláskeresőt támogató valós információközlés között, és az sem mindegy, hogy az egyes üzenetekkel a felhasználó a tájékozódás vagy vásárlás mely szakaszában találkozik" - fejtette ki a szakember. Annak érdekében, hogy a cég kommunikációs gyakorlatát ért felvetés számukra és a szakma számára is egyértelmű, a fogyasztói szempontból kifogásolható kommunikációs formák pedig elkerülhetőek lehessenek, a Szallas.hu a felhasználók körében reprezentatív felmérést készített - jelentették be. A kutatás a hazai online szállásfoglalási piac mellett a teljes magyarországi e-kereskedelmi piacok egészére vonatkozik. "A kutatásból kiderül majd, mit tartanak a felhasználók valóban sürgető és mit segítő üzenetnek" - mondta Szigetvári József. A Szallas.hu vállalja, hogy a teljes marketing és reklámkommunikációját, valamint a webes és applikációs felületének szöveges tartalmait a kutatás eredményeivel összhangban alakítja

ki. A vezérigazgató azt is hozzátette, hogy az eredményeket széles körben, így a piaci szereplők számára is elérhetővé teszik, szakmai eseményeken, rendezvényeken részletes prezentációban is bemutatják, az edukáció céljából figyelemfelhívó kampányt folytatnak. Ezenkívül a fogyasztói tudatosság erősítése érdekében pedig médiakampányt is indítanak majd, melyben az online szállásfoglalási folyamatot középpontba helyező módon bemutatják a tisztességes tájékoztatást és a pszichés nyomásgyakorlás kérdését is. A szállásfoglaló portál továbbá egy ellenőrző jogi testületet alapít, melyben versenyjogász, reklámpszichológus és fogyasztóvédő közösen döntenek a marketingkommunikációs üzeneteik elbírálásáról. (Borítókép: 123rf.com) -

[Eredeti](#)

(turizmus.com, 2020. szeptember 23., szerda)

Versenykorlátozás gyanújával vizsgál két marketingcéget a GVH

Versenykorlátozás gyanúja miatt vizsgálja a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) a Star Network MCN Szolgáltató Kft.-t és a 4KIDS Meseportál Kft.-t - közölte a GVH.

A versenyfelügyeleti eljárás megindítása nem jelenti a jogsértés megállapítását, de a két, többek között Youtube-kampányokkal és influencer-marketinggel foglalkozó cég együttműködési megállapodása alapján a GVH piacfelosztást feltételez, ami súlyos jogsértés. A vállalkozások között ráadásul olyan információcsere is megvalósulhat, amely kizárhatja, vagy jelentős mértékben csökkentheti a versenytársak egymástól független viselkedéséből fakadó bizonytalanságot, ami a piaci verseny alapvető mozgatórugója. A GVH közleménye szerint a hasonló együttműködési megállapodások nem feltétlenül károsak, hiszen eredményezhetnek költségmegtakarítást, jobb termékminőséget, szélesebb kínálatot, gyorsabb fejlődést is. A piacot viszont nem oszthatják fel, mert a verseny torzulása a lehetséges előnyöknél nagyobb hátrányt okozhat a fogyasztóknak - tették hozzá. A Star Network és a 4KIDS Meseportál ügyében indult eljárás időtartama 6 hónap, amely indokolt esetben kétszer, egyenként legfeljebb 6 hónappal hosszabbítható meg - közölte a GVH. - MTI

[Eredeti](#)

(origo.hu, 2020. szeptember 23., szerda)

Millió bírságot kapott a Mészáros-féle MKB, mert késett a SZÉP Kártyákkal

Meghibásodott az informatikai rendszerük.

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) 4 millió forint bírságot szabott ki a Mészáros Lőrinc érdekeltségébe tartozó MKB Bankra, mert 100 ügyfél egyáltalán nem, vagy késve kapta meg

az új SZÉP Kártyáját. Fogyasztói panaszok nyomán indított vizsgálatot az MNB az MKB Bank Nyrt.-nél, áttekintve, hogy jogszabályoknak megfelelően adták-e át az új Széchenyi Pihenő Kártyákat az ügyfeleknek. A vizsgálat a 2019. január 2-től május 31-ig terjedő időszakot fedte le, az eredményről az MNB közleményben értesítette a szerkesztőségünket. A jegybank megállapította, hogy a vizsgált időszakban a bank bő 3800 esetben határidőben adta ki az új főkártyát. Ötven fogyasztó esetében viszont késve - 23 esetben a lejáratot követő hónapban, 27 alkalommal akár több hónap elteltével - tette meg ezt. További 50 ügyfelének - az informatikai rendszer hibás működése miatt - egyáltalán nem bocsátott ki új kártyát. A mulasztások miatt az MNB határozatában kötelezte az MKB Bankot, hogy mindenkor tartsa be a rendelkezéseket, a jogsértés miatt 4 millió forintra bírságolta a hitelintézetet. A jegybank a vizsgálatot megelőzően tavaly már fogyasztóvédelmi figyelmeztetést is küldött a Bank ugyanezen probléma kapcsán. Az MKB pótolta a mulasztásokat, és az említett informatikai hibát is elhárította, így elvileg már minden ügyfél időben juthat hozzá a kártyájához, ha mégsem, az MNB ügyfélszolgálatához fordulhatnak. Borítókép: Wesley Tingley // Unsplash - Forbes

[Eredeti](#)

(forbes.hu, 2020. szeptember 23., szerda)

SZÍNHÁZI ELŐADÁS IDŐSEKNEK SZŐREGEN

SZEGED-SZŐREG. Szőregi és környékbeli nyugdíjasokat várnak pénteken 10 órától a szőregi Tömörkény István Művelődési Házba. A vagyonvédelmi délelőttön BikeSafe kerékpár-regisztráció, vagyonvédelmi és fogyasztóvédelmi tanácsadás, kávézás és színházi előadás szerepel a programok között. Tizenegy órától Verebes István Vigyázat, Csalók! című színdarabját a zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház művészei adják elő. A résztvevők megismerkedhetnek a Mobil Bűnmegelőzési Centrum kisbuszával is, mely a megye településeit járva szolgálja a lakosok biztonságát. A rendezvényen a szájmaszk használata és a távolságtartás kötelező.

[Eredeti](#)

(Délmagyarország, 2020. szeptember 24., csütörtök, 4. oldal)

Jogi eljárást kezdeményeznek az Ischglben megfertőződött síelők

Szerintük nem tájékoztatták őket időben arról, hogy mekkora a baj, pedig a hatóságoknak sokkal korábban el kellett volna rendelniük a városka lezárását. A sértettek fejenként 100 ezer eurós kártérítést követelnek.

Jogi eljárást kezdeményeznek az osztrák hatóságok ellen azok a síelők, akik az Ischgl nevű síparadicsomban fertőződtek meg koronavírussal az év elején. Szerintük nem tájékoztatták

őket időben, hogy mekkora a baj, és sokkal de sokkal korábban el kellett volna rendelniük a városka lezárását. Jürgen Stang márciusban érkezett haza Németországba Ischgl-beli nyaralásából, már fertőzött. "Azt kellett volna mondaniuk, hogy vége, a liftek nem közlekednek, mindenki menjen szépen haza. Turistaként fogalmunk sem volt róla, hogy mennyire súlyos a helyzet a városban. Ők viszont nagyon jól tudták" - mondta. A bécsi fogyasztóvédelemhez 45 országból összesen 6000 panasz érkezett, köztük olyan családoktól, is, amelyeknek szerettük belehált a fertőzésbe. Peter Kolba a fogyasztóvédelem illetékese úgy fogalmazott, "a turisztikai ágazat volt az, ami jelentősen befolyásolta a hatóság döntéseit. "A sértettek fejenként 100 ezer eurós kártérítést követelnek. Ischgl polgármestere szerint nem követtek el mulasztást. Járványgócpontot vizsgálnak Ausztriában -

[Eredeti](#)

(hu.euronews.com, 2020. szeptember 23., szerda)

A telefonnál dr. Kispál Edit

A telefonnál dr. Kispál Edit a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének szóvivője. Nagyon sok esetben törölték az alacsony áron meghirdetett jegyeket és pár nappal később induló repülőgép járatra már csak 50-szeres áron lehetett átfoglalni a törölt jegyeket. A törölt járatok esetében szét kell bontani azt az esemény sorozatot, hogy ott a repülőtéren derül ki, hogy törlik az járatot vagy esetleg már napokkal, hetekkel korábban tájékoztatott a légitársaság a járat törlésről. Ha ott a repülőtéren derül ki akkor nagyon fontos, hogy segítséget kell kapni. Az utasok nem maradhatnak magukra. Sajnos a legtöbb esetben ez történik. De várakozási idővel ésszerű arányban étkezést kell az utasok rendelkezésére bocsájtani, joguk van két díjmentes telefonhívást kezdeményezni, email küldésre. Ilyenekre nem szokott sor kerülni. A légitársaságnak meg kell próbálni a lehető leghamarabb járatra átfoglalni az utasok repülőjegyét. Nagyon fontos, hogy nem feltétlenül csak a saját légi járatait kell megnéznie az adott társaságnak, hogy mikor van gép és arra van-e hely hanem más légitársaságokért is. Címkék: utas biztonság, panasz kezelés, joggyakorlat, kártalanítás, személyszállítás,

[Eredeti](#)

(Karc FM, 2020. szeptember 23., szerda, 09 óra)

Pert indítottak az osztrák állam ellen, mert nem zárták le a fertőzött síparadicsomot

Több európai országban is rohamosan nő a fertőzöttek száma, köztük, Ukrajnában, Romániában, Szlovéniában. Fogyasztóvédők beperelték Ausztriát, amiért nem zártak le egy

fertőzött síparadicsomot. Címkék: koronavírus-járvány, Ukrajna, Románia, Szlovénia, Ausztria, Párizs, Oroszország, Egyesült Államok

[Eredeti](#)

(Magyar ATV - Esti híradó, 2020. szeptember 23., szerda, 17 óra)

Egy hónap alatt megháromszorozódott a fertőzöttek száma

Olyan sok tesztet végeztek Magyarországon, mint eddig soha, de még ez is kevés. Szlovákia vörös kategóriába rakhatja Magyarországot. Müller Cecília szerint a maszk mellett érdemes felhúzni egy szép, fehér pamutkesztyűt is a menyasszony köszöntéséhez. Márki-Zay kijátszaná a járványügyi tiltást. Covid-gyilkos UV-lámpát fejlesztettek Japánban. Ez a 444 járványügyi hírlevele. A teszteken múlik, mi kerül a statisztikákba. A járvány áldozatainak száma Magyarországon nyolc újabb haláleset miatt már meghaladja a 700-at, és a hivatalos statisztika szerint 15 ezer fölött van a jelenlegi fertőzöttek száma. Elég egyszerű összefüggést mutatnak a járvány tegnapi és mai számai. Kevés teszteléssel kevesebb új fertőzött kerül be a statisztikákba, több teszteléssel több lesz a regisztrált covidosok száma. A keddi adatok szerint mindössze 6010 tesztet végeztek el egy nap alatt. Ez az elmúlt két hét negatív rekordja. Így 633 új fertőzöttet találtak. Szerdán viszont több, mint kétszer annyi, 13 461 mintát vettek, soha ilyen sokat. Meg is ugrott az új fertőzöttek száma, 951-re. Csak egyszer fordult elő, hogy ennél több napi fertőzöttet találtak. De még a rekordszámú mintavétel is kevés. Az Egészségügyi Világszervezet ajánlása szerint akkor megfelelő a tesztelési stratégia, akkor van kontroll alatt a járvány egy országban, ha az elvégzett tesztek kevesebb, mint öt százaléka pozitív. Ezt augusztusban még szívesen hivatkozták a kormányajtóban, amikor megfeleltünk az elvárásnak. Most viszont már 12. napja nem teljesítjük a WHO-s 5 százalékos határt, a rekordteszteléssel is 7 százalék felett vagyunk. Az ajánlást a tesztelések további, jelentős emelésével lehetne teljesíteni. Ez persze azt jelentené, hogy a napi új fertőzöttek száma is megugrana a hivatalos statisztikában. Vas megyében valamiért sok lett a fertőzött. Jobb híján azok a statisztikák maradnak, amiket az operatív törzs naponta megoszt. Ebből annyi derül ki, hogy például Vas megyében egyetlen nap alatt egyharmaddal nőtt az a szám, ami az eddigi összes, vagyis március óta regisztrált fertőzöttet mutatja. A Mediaworks megyei lapjából annyi derül ki, hogy koronavírusos lett a Jurisich gimnázium egyik diákja, Sárváron a Szent László Katolikus Általános Iskolában az egyik pedagógus tesztje lett pozitív. A többi esetről nincs hírük. Vas megyében egyetlen hét alatt duplázódott meg a fertőzöttek száma. Ennek hátterében alighanem már intézményi esetek állnak. Napi statisztika Az elmúlt egy hónapban majdnem háromszor annyi fertőzöttet regisztráltak Magyarországon (15295), mint addig összesen (5155). A szlovák egészségügyi miniszter már kockázatosnak minősítene Magyarországot. Repedezik a legendás V4-es közös járványügyi fellépés. Járványügyi szakemberek azt kérik, hogy oltassuk be magunkat influenza ellen. Az MTA honlapján indokolták meg, hogy miért. Az influenzavakcina ugyan nem hatásos a Covid-19 ellen, de az egészségügyi ellátás és a diagnosztikai hálózat tehermentesítése most a fő szempont. A koronavírus elleni vakcina kísérleti tesztelése közben gőzerővel zajlik, a Johnson & Johnson is elért ebbe a fázisba. Az oroszok pedig már a második vakcinát jegyeztetnék be a tudósok körében fenntartásokkal fogadott első után. Háromból semmi Müller Cecília ma is tartott "sajtótájékoztatót", a héten eddig háromból

háromszor nem kaptunk választ a kérdéseinkre, de megtudtuk azt, hogy az országos tisztifőorvos szerint az esküvőkön maszk mellett érdemes felhúzni egy szép, fehér pamutkesztyűt is a menyasszony köszöntéséhez. Márki-Zay különös ajánlata Hódmezővásárhely polgármestere felajánlotta az önkormányzati helyiségeket esküvők rendezésére, mert szerinte értelmetlen rendelkezés, hogy este 11 óra után a vendéglátóhelyeknek tilos nyitva tartani. Azzal érvel, hogy "a vírus 11 óra előtt is pont olyan veszélyes, mint utána, az esküvőket pedig sokan éppen a tavaszi első hullám miatt halasztották el ősze". Csakhogy nappal Csongrád-Csanád megyében éppen most durván terjed a vírus. Ha a német modell alapján számítunk (vagyis ha hét nap alatt a napi fertőzöttek száma meghaladja az 50-et 100 ezer főre vetítve), akkor Csongrád-Csanád már szeptember 17-e óta vörös lenne. Ide például nem ajánlaná az utazást Németország. Jelenleg nemhogy az 50-et, majdnem a 100-at is eléri ez a ráta a megyében (94), ennél csak Budapesten regisztrálnak több fertőzöttet az elmúlt hét napra és tízezer lakosra vetítve (109). A további sorrend: Győr-Moson-Sopron 77, Komárom-Esztergom 65, Szabolcs-Szatmár-Bereg 64 és Pest megye 57. A háziorvosokat bénítja meg az iskolai szabályozás A szándék érthető, hogy meg akarják akadályozni a járvány terjedését az oktatásban azzal, hogy gyerekek bármilyen tünet esetén nem mehetnek iskolába, de a teljes tiltás totálisan leterheli a házi gyermekorvosokat, akiknek a munkaideje jelentős részét az igazolások kiállítása viszi el. (A Qubit térképe itt érhető el a járványban érintett iskolákról.) Már csak egyet kell aludni a budapesti Szuperkupa-döntőig Ami az UEFA kísérleti meccse lesz, hogy meg lehet-e tartani meccseket anélkül, hogy a szurkolók megfertőzzék egymást. Mindenesetre a német tévések - hiába lesz az egyik részvevő csapat a Bayern München - nem akarnak részt venni a kísérletben, és a budapesti járványadatokat látva inkább nem küldik el munkatársaikat a Puskás Arénába. A sportolók között tovább terjed a vírus A Ferencváros női kézilabdacsapatánál már 10 fertőzöttet találtak. A csapat a múlt héten Norvégiába utazott meccsre, kint két játékos tesztje lett pozitív. A csapat így nem tudott kiállni a Bajnokok Ligája-meccsre és kénytelen elhalasztani a következő meccsét is. A koronavírus felelős egy magyar birkózó haláláért? Hazai sportorvosok közben arra figyelmeztetnek, hogy indokolt az óvatos visszatérés a koronavíruson átesett játékosoknál. Szerintük figyelmeztető jel lehet a válogatott birkózó Tóth Bendegúz halála. A 22 éves sportoló nyáron hunyt el. "Bendegúznak volt pozitív vírustesztje, és rövid kihagyás után visszatérve tragikus hirtelenséggel edzésen hunyt el. Nem tudjuk függetleníteni egymástól az ő pozitív teszt eredményét és halálát" - nyilatkozta az Országos Sportegészségügyi Intézet illetékes orvosa. A magyar szállodaipar rettenetesen nagyot bukott a járványon 2024-ig is eltarthat, mire a budapesti szállodák kilábalnak a koronavírusból A belgák ilyen helyzetben is lazítanak Az igazolt fertőzöttekkel szoros kontaktban lévők számára előírt karantént leviszik 7 napra, szabadtéren nem lesz kötelező a maszkviselés, de zárt térben továbbra is fontosnak tartják azt, és marad a szabadtéri 400 fős, zárt térben 200 fős korlátozás. Az osztrákok óvatosabbak, és lefűjték a februári bécsi operabált. Ausztriában még tavasszal szándékosan lassíthatták a járványintézkedéseket a tiroli síparadicsomban, ami Európa gócpontjává vált Erre jutott az osztrák Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület. Japánban kifejlesztettek egy Covid-gyilkos UV-lámpát Ami nem károsítja az emberek szemét és bőrét.

[Eredeti](#)

(444.hu, 2020. szeptember 23., szerda)

Mediaworks Hungary Zrt. - Tájékoztatás (x)

A Mediaworks Hungary Zrt. a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) Vj-10/2019 sz. ügyben hozott határozatában foglaltaknak eleget téve az alábbi tájékoztatást teszi közzé.

A GVH az ügyben hozott határozatában megállapította, hogy a Direct Group S.A. (Salduba Building, Third Floor, 53rd East Street, Marbella, Panama City, Panama) által megrendelt és a lapunkban 2018-2020 között közzétett, egyes egészségügyi problémák kezelésére vonatkozó hirdetések (mint pl. halláskárosodás, ízületi fájdalmak, gyulladások, elhízás, méregtelenítési problémák, anyagcsere problémák, vizelettartási- és prosztataproblémák, keringési rendellenességek, impotencia, gombásodás, borhibák kezelésére vonatkozó hirdetések) tartalma jogsértő volt. A kiadó az eljárás során vállalta, hogy a hirdetéseket megjelentető Direct Group S.A.-val és a vele kapcsolatba hozható vállalkozásokkal a kapcsolatát megszakítja, valamint a jogsértő hirdetések befogadását és közzétételét megszünteti. A kiadó ezen kötelezettségeinek eleget tett. A kiadó azt is vállalta, hogy a fentiekről, valamint a határozat GVH honlapján való elérhetőségéről tájékoztatást tesz közzé. A határozat teljes szövege a GVH honlapján, az alábbi linken érhető el: https://gvh.hu/döntések/versenyhivatali_dontesek/dontesek_2019/vj-102019115

[Eredeti](#)

(Nemzeti Sport, 2020. szeptember 24., csütörtök, 5. oldal)

Fejlesztenek a közért

Elfogadta a Gazdasági Versenyhivatal a Tesco 407 millió forintos kötelezettségvállalását, amelynek értelmében az áruházlánc fejleszti, valamint az egész országra kiterjeszti házhoz szállító szolgáltatásait. A hatóság azért folytatott eljárást a Tesco-Global Áruházak Zrt.-vel szemben, mert az nem tette egyértelművé, hogy a honlapja valójában nem webáruház, hanem online bevásárlási szolgáltatást nyújt, és a rendelések jelentős részénél fordul elő legalább egy helyettesített vagy hiányzó termék, amivel a vevők csak az átvételkor szembesülnek. Az eljárás során a Tesco kötelezettséget vállalt arra, hogy 15 nap alatt egyértelművé teszi a honlapját. Emellett három hónap múlva valódi webáruházat is üzemeltet majd az eddigi szolgáltatásával le nem fedett területen, azaz elsősorban a kisebb településeken; ott 3000 termék, jelentős részben tartós élelmiszer lesz elérhető. A webáruházat hat hónap múlva országos lefedettségűvé teszi az áruházlánc - közölte a GVH.

[Eredeti](#)

(HVG, 2020. szeptember 24., csütörtök, 53. oldal)

Olcsó lesz, de nem lesz (elég)

Maximalizálta a kormány a koronavírusteszt árát

Szeptember 21-től a kormány maximalizálta a PCR-tesztek árát. Szerintük az egészségvédelem miatt, de kérdés, valóban jól járunk-e ezzel. És hogyan hat az intézkedés az elvégzett tesztek számára?

"Az a személy, aki a SARS-CoV-2 RT-PCR mintavételt és laboratóriumi vizsgálatot térítés ellenében veheti igénybe", legfeljebb 19 500 forintos díj fizetésére kötelezhető - áll a szeptember 18-án megjelent Magyar Közlönyben. A rendelkezés 21-től érvényes, vagyis aki ezen a héten saját költségén PCR-tesztet csináltatna, már nem kell 30-35 ezres kiadással számolnia. Gulyás Gergelytől Dömötör Csabáig többen elmondták a kormánytagok közül, azért van erre szükség, mert a koronavírus-járvány elleni védekezésben nem "nyerészkedhetnek" a magánszolgáltatók, az egészséghez való jog mindennél előrelőbb.

Így működött eddig

Hogy az így előállt helyzetet átlássuk, értenünk kell, hogy a "tesztelés" esetében két külön tevékenységről beszélünk, melyeknek értelemszerűen külön áruk van. Az egyik maga a minta analízise, a másik pedig a mintavétel. Az előbbit a laborkapacitással rendelkező cégek végzik (és ezek szerzik be, illetőleg vásárolják a tesztkiteteket is), míg a mintavételt, illetve az ügyfelek tájékoztatását az eredményről elvégezhetik egyszerűbb egészségügyi szolgáltató cégek is. Ez utóbbiak ebben a kétszereplős láncban a teszteteket és a laborvizsgálatot az előbbiektől vásárolják: azt mondhatnánk, hogy a laborkapacitással rendelkező cégek a nagykereskedők, a csak mintavétellel foglalkozók pedig a kiskereskedők, avagy viszonteladók. A képet bonyolítja, hogy az előbbiek - vagyis a laborok - maguk is rendelkezhetnek mintavételi kapacitással. Ez a kapacitás azonban korlátozott - azaz a forgalom növeléséhez, azaz a minél több teszthez, mely esetünkben nemcsak üzleti, hanem közegészségügyi, nemzeti érdek is, a laboroknak szükségük van a szolgáltatókra is. "Az egész ország ácsingózik erre a szolgáltatásra, mégis alig néhány labor alkalmas a PCR-teszt elvégzésére, kiértékelésére. Ehhez ugyanis nagy tudás és tapasztalat kell, géppark, személyi állomány. Többfelé van jelentési kötelezettség, mindennek meg kell felelni" - mondja egyik forrásunk.

A teszt végső, fogyasztói ára, amit a kuncsaftok a szolgáltatóknak fizetnek,

a vizsgálat árából (azaz a tesztkitet és a minta elemzésének árából) és a mintavétel árából adódik össze. A laboroknak erre a végső árra legfeljebb közvetett befolyásuk van, ők csak a vizsgálat árát tudják megszabni, illetve kialakítani a szolgáltatókkal folytatott ártárgyaláson. Jegyezzük meg azt is, hogy mindkét szereplő - ahogy az a magántulajdonon alapuló piacgazdaságban már csak lenni szokott - csak addig végzi a dolgát, amíg keres rajta: azaz amíg megtalálja rajta a hasznot. És a tesztek piaca mindeddig működőképes volt Magyarországon. A járvány kezdete óta számos magáncég szállt be az üzletbe, akik versenyeztek egymással a minél több vásárlóért. (Mindettől teljesen független az a kérdés, hogy az állam hány társadalombiztosítási járulékot fizető polgára számára végeztet - adott esetben ugyanezekkel a cégekkel - térítésmentes tesztet.)

Rékassy Balázs orvos, egészségügyi szakközgazdász múlt heti cikkünk (lásd: Súlyosabb, mint hisszük, Magyar Narancs, 2020. szeptember 17.) írásakor, amikor még nem lehetett tudni, mennyi lesz a hatósági ár, azt mondta: ha 20 ezer forint körül alakul, a magánszolgáltatók egy részének nem éri majd meg tesztelni. Nos, a maximalizált ár 20 ezer forint alá csökkent: a kormány 17 ezer forintban jelölte ki a PCR-teszt vizsgálati díjának, és 2500 forintban a mintavételi díjnak a felső határát.

Ők búcsúznak

Ez az intézkedés a csak mintavétellel foglalkozó cégeket érinti a legrosszabbul: jellemzően ők dobják be a törülközőt. A 2500 forintos felső határról a piacot és a szakmát ismerő

forrásunk megjegyzi: ez igen alacsony annak fényében, hogy az egészségügyi dolgozó potenciális fertőzöttek között tölti a napját és levesz akár napi száz mintát is. Az ő javadalmazásához (mintánként 1500-2000 forint) hozzá kell adni a védőfelszerelést és a fertőtlenítőszerket, illetve a prémium körülményeket (nem zsúfolt váróteremben ácsorgunk, és talán még kérdezni is lehet a mintát vevő személytől).

A maximalizált ár bevezetésének hírére több szolgáltató jelezte, hogy emiatt bizonytalan ideig felfüggeszti a PCR-tesztelést. Elsőként a PentaCore Laboratórium jelentette be, hogy kiszáll - ők vizsgálatot és mintavételt is végeztek, most már csak labort fognak. Indoklásuk szerint a mintavételkor arra törekszenek, hogy a lehető legrövidebb kontaktus legyen az ügyfelek között, ezért egy időpontra egy pácienszt hívnak, 20 percet szánnak rá és addig csak vele foglalkoznak; ezután fertőtlenítenek, így naponta kevesebb mint 20 mintavételt tudnak lebonyolítani. "Tehát szeretném hangsúlyozni, nem a reagens költsége nem fér bele, hanem az az extra figyelem és biztonság, amit mi szeretnénk a mintavétellel kapcsolatban elérni. (...) És igen, a drágább szolgáltatás a mi oldalunkról nézve nálunk mind az ügyfeleknek, mind a munkatársaknak biztonságosabb lehet, hiszen a fertőtlenítőszer, a védőfelszerelés és a rászánt idő bizony pénzbe kerül" - írja a labor honlapján Kósa János ügyvezető.

Az Affidea Magyarország Kft. - ők csak mintavétellel foglalkoznak - arról tájékoztat a honlapján, hogy "sajnálatos módon a maximalizált ár mellett" a lakossági PCR-szűrést nem tudja folytatni, "kizárólag a házhoz menő szolgáltatás elérhető" náluk. A hatósági ár bevezetése előtt 35 ezer forintért vállalta a cég a PCR-tesztet. Az Emineo Magánkórház (csak mintavétel) szintén kiszállt, ők augusztus elejétől végeztek PCR-tesztelést, a honlapjukon még megtalálható, hogy ezt 29 ezerért ajánlották. A hvg.hu-nak a CMC Déli Klinika (csak mintavétel) vezérigazgatója azt mondta, ők vállalják a hatósági árat, de a vizsgálatot egyedi állapot- és rizikófelméréssel egészítik ki, így viszont a csomag díja már több mint 19 500 forint.

Ők még próbálkoznak

A laborok számára a 17 000 forintos felső határ első ránézésre nem tűnik katasztrofálisnak. "Mi eddig is 17 500 forintért adtuk a PCR-tesztet - mondja Széll András, a MikroMikoMed Kft. ügyvezető igazgatója -, úgyhogy a hatósági árral folytatjuk a munkát. A sürgősségi felárak viszont már nem férnek bele ebbe, ahogy a hétvégiek sem. Normál esetben hétköznapokon végezzük a teszteket, de most igen nagy a terhelés, a kezdeti napi átlag 50-60 teszt volt, ez mára inkább 500-800. Ha viszont szombat-vasárnap tesztelnek a kollégák, akik így is éjjel-nappal dolgoznak, azt meg kell fizetni, az pluszköltség. A hatósági árból ezt nem lehet kihozni." Széll azt mondja, ők kisebb mikrobiológiai labornak számítanak, a nagy laborokhoz képest alacsonyabb a rezsiköltségük, ezért tudnak alacsony áron is tesztelni. A mintavételt viszont nem vállalják, ennek elvégzésére és beszállítására több tucat magánszolgáltatóval állnak szerződésben. A teszt önköltsége 12 és 15 ezer forint között mozog, amire a labor is tesz némi pluszt, hogy neki is legyen rajta haszna. Széll András azt mondja, nagyjából 20 százaléknyi haszon van a teszteken, amit a fejlesztésre fordítanak, anélkül ugyanis nem tudják tartani a lépést; ők tavasszal investáltak PCR-teszt elvégzésére alkalmas berendezésekbe. Az egyébként őt is zavarta, amikor egy szolgáltató 17 500 forintért vette meg tőlük a tesztet, és háromszor annyit kért érte a páciensztől; a lakossági szolgáltatást Széll szerint is védeni kell. Ám az, akinek sürgős, két-három órán belüli eredményre van szüksége (mert például diplomáciai útra indul vagy sporteseményen vesz részt), most biztosan hoppon marad, az ilyen teszteknek ugyanis az önköltsége is nagyobb a hatósági áránál. Ugyanez a helyzet akkor, ha egy szolgáltatónak több száz kilométert kell utaznia például egy gyárhoz, hogy gyanú esetén leteszteljen több száz dolgozót. Forrásaink szerint erre végképp nincs fedezet a hatósági árban.

A mindkét tevékenységet végző, mintavételi hellyel is rendelkező cégek jobbra ugyancsak folytatják a munkát: ilyen például a Medcover, a Synlab, a Neumann Diagnostics, a szegedi Avidin vagy a Corden International Magyarország Kft. Ezek a cégek sokszor szerződésben állnak más szolgáltatókkal, akik további mintákat szállítanak a laborjaikba - a kérdés most számukra is az, hogy mennyi marad meg ez utóbbiakból. Sipos Sándor, a Corden ügyvezetője arra számít, hogy a kisebb mintavételi kapacitású szolgáltatóknak nem lesz annyi erőforrásuk, hogy a hatósági árszinten megmaradva túléljenek. És az is nagy kérdés, hogy azok a csak mintavétellel foglalkozó cégek, amelyek mégis megpróbálnak talpon maradni, vajon milyen engedményeket tesznek a biztonság rovására azért, hogy beleférjenek a 2500 forintba.

Végül érdemes mindezek fényében egy pillantást vetnünk a közfinanszírozott tesztekre is. Ilyet a magánszolgáltatók közül egyedül a Synlab végez, e feladatra még március végén jelölte ki a Nemzeti Népegészségügyi Központ (NNK). Kérdés, a Synlab mennyit kap a tesztekért az NNK-val kötött szerződés értelmében - több helyről 24-25 ezer forint körüli összeget hallottunk. Az Operatív Törzs nem válaszolt vonatkozó kérdésünkre, ahogyan arra sem, hogy ha valaki az NNK-val szerződik, akkor is érvényes-e a 19 500 forintos limit. A Magyar Közlönyben megjelent szöveg nem egyértelmű: a hatósági ár akkor nem alkalmazandó, amikor "az Ebtv. szerinti biztosított a SARS-CoV-2 RT-PCR mintavételt és laboratóriumi vizsgálatot az Egészségbiztosítási Alap terhére veszi igénybe". Ami jelentheti azt is, hogy az NNK továbbra sem hatósági árat fizet a tesztekért. Rékassy Balázs szerint ha ez a helyzet, akkor az NNK több magánszolgáltatóval is köthet szerződést, amelyek így közfinanszírozott tesztelést is végeznek, és a hatósági árnál magasabb összeghez juthatnak ezért. Hiszen ha az állam növeli az ingyenes tesztelések számát, akkor neki is magánlaboroktól kell nagyobb mennyiségben tesztvizsgálatokat vásárolnia, mert ma Magyarországon csak a magánlaborok bevonásával lehet napi több tízezres vizsgálatot végezni.

Mire volt ez jó

Amikor március végén a Gazdasági Versenyhivatal hatósági árat javasolt a szájmaszkokra és kézfertőtlenítőkre, Orbán Viktor azt felelte, hogy ott van értelme bevezetni a hatósági árat, ahol azzal segíteni lehet a védekezést. A szájmaszkoknál úgy ítélték meg, hogy a hatósági ár akadályozná a védekezést, ezért nem vezették be. De hogy a PCR-tesztek esetében miért volt szükség az ár maximalizálására? A csak mintavevő cégek nyilván megpróbálják majd lealkudni a laboroknál a vizsgálat árát, ám ebben, mint láttuk, sok tartalék nincs. A kettős feladatot ellátó cégek nyilván tudnak a költségekkel bűvészkedni, de az ő mintavételi kapacitásuk korlátozott. Az országban a lapzártánkkor legfrissebb adatok szerint durván 630 ezer PCR-tesztet végeztek eddig el, az azonban nem kibogozható, hogy ebből hányat magánúton és hányat közfinanszírozottan. A tendencia mindenesetre már most nyilvánvaló: kevesebb megbízható teszt fog készülni az országban. "A piac átrendeződik - fogalmaz forrásunk -, a tesztek más utakon fognak eljutni az emberekhez. De eljutnak, mert nagy rá az igény. És a hideggel, az influenzaszezonnal csak nőni fog." Szerinte erre jó megoldás az autós tesztelés, hiszen biztonságosabb valakitől úgy levenni a mintát, ha a saját autójában ül és nem egy zsúfolt váróteremben. Rékassy Balázs szerint biztosan lesz olyan szolgáltató is, amely a PCR-teszteléssel felhagyva az antitestgyorsteszteket továbbra is árulni fogja - más kérdés, hogy ezek mennyire megbízhatóak.

S hogy mindezek mögé milyen kormányzati szándékot látunk, az már úgyszólván ízlés kérdése. Azt mégiscsak nehéz elképzelni, hogy a "kevesebb teszt, kevesebb (bizonyított) megbetegedés" logikája vezetné az ország vezetését. Annak a feltételezésnek, hogy valakik át akarják venni ezt a piacot is, és azért törnek le az árakat, már nehezebb ellenállni. De talán akkor járunk a legjobban, ha a 2008-as vizitdíjas népszavazást és következményeit idézzük

az emlékezetünkbe: a Fidesz végül is már nyert egy választást az ingyenes egészségügy hamis ígéretével.

Közreműködött: Bojtár B. Endre

Fülöp Zsófia

[Eredeti](#)

(Magyar Narancs, 2020. szeptember 24., csütörtök, 16+17. oldal)

Teljes kiőrlésű kenyerek fókuszban

ELLENŐRZÉS Tizenhat teljes kiőrlésű búzaliszt és két Graham-liszt (nagyobb szemcseméretű teljes kiőrlésű liszt) felhasználásával készült kenyeret ellenőrzött a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih), egy minőségi és számos jelölési hiba miatt 11 termék esetében indítottak hatósági eljárást - közölte a hivatal szerdán a honlapján.

Tájékoztatása szerint alak szempontjából formában sült (toast), vekni és cipó formájú kenyér került a hatósági kosárba, amelyek közül 5 külföldi, 13 pedig hazai gyártótól származott.

Közölték: a tavaszi liszt-céll ellenőrzéshez hasonlóan ezúttal is kiemelt szempont volt a mikotoxinok esetleges jelenlétének ellenőrzése a termékekben. A Nébih szakemberei laboratóriumban vizsgálták a kenyerek akrilamidtartalmát, egy biotermékben a növényvédőszer-maradékok jelenlétét is, és élelmiszer-biztonsági szempontból mindent rendben találtak.

A tartósítószer- és savfokvizsgálatok nem tártak fel problémát a minőség szempontjából a Szupermenta termékteszt során. Egy termékkel azonban a szárazanyagra vonatkoztatott sótartalom miatt gondjuk akadt az ellenőröknek, az előírt felső határértéket meghaladó érték 200 ezer forintos élelmiszer-ellenőrzési bírságot vont maga után.

Ezenkívül több jelölési hibát is találtak a hatósági felügyelők.

Kitértek arra is, hogy a Szupermenta termékteszt kedveltségi vizsgálatának első helyére a Tesco Tönkölyös vekni került, a második helyen a Spar teljes kiőrlésű toast kenyere végzett, míg a harmadik helyet a teljes kiőrlésű búzaliszttal készült Rivercote toast szeletek érdemelték ki.

Ezek a termékek teljesítettek a legjobban

MW

[Eredeti](#)

(24 Óra, 2020. szeptember 24., csütörtök, 7. oldal)

A korrupció ellen harcolnak

GAZDASÁG Közös nyilatkozatban áll ki a korrupció elleni fellépés és a magyar jogállamiság mellett a Belügyminisztérium, az Állami Számvevőszék, a Kúria, a Legfőbb Ügyészség, az Országos Bírósági Hivatal, a Közbeszerzési Hatóság, a Magyar Nemzeti Bank és a Gazdasági Versenyhivatal.

Alapvetőnek tekintik a korrupció megelőzését

MAGYARORSZÁG Közös nyilatkozatban áll ki a korrupció elleni fellépés és a magyar jogállamiság mellett a Belügyminisztérium, az Állami Számvevőszék (ÁSZ), a Kúria, a Legfőbb Ügyészség, az Országos Bírósági Hivatal, a Közbeszerzési Hatóság, a Magyar Nemzeti Bank és a Gazdasági Versenyhivatal. Mint írják, az integritás, az etikus magatartás és működés a jól irányított állam egyik sarokkövét jelentik, elősegítik az államba vetett bizalom fenntartását és a korrupció megelőzését.

Magyarországon a korrupció elleni fellépés a jogállamiság alapját képező alkotmányos szinten, az Alaptörvényben jelenik meg, előírja, hogy a közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekkel való gazdálkodásával, a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni.

A nyolc szervezet vezetője kijelentette, hogy a kilenc éve létrejött intézményközi együttműködésnek is köszönhetően megerősödött a korrupció elleni fellépés. Az ÁSZ évente végzett felmérései alátámasztják, hogy a közszférában széles körben kiépültek a korrupció megelőzését biztosító integritás-kontrollrendszerek.

MW

[Eredeti](#)

(Nógrád Megyei Hírlap, 2020. szeptember 24., csütörtök, 1+9. oldal)

Befejezték a fogyasztók sürgetését

NYOMÁSGYAKORLÁS Jogsértőnek találta a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) a Szallas.hu működési gyakorlatát, a szálláskereső ugyanis sürgető üzeneteivel pszichés nyomást gyakorolt a fogyasztókra, a versenyhatóság ezért összetett intézkedéscsomagra kötelezte a szolgáltatást működtető vállalkozást.

A GVH a Szallas.hu weboldalán és mobilapplikációjában megjelenő, sürgető jellegű tájékoztatásokat - például a "négyen tervezik, hogy itt foglalnak", "épp 38 ember nézi", "már csak 2 szoba maradt oldalunkon" - kifogásolta. Megjelenési módjuk miatt ugyanis az üzenetek pszichés nyomásgyakorlással közvetítették a fogyasztóknak, hogy az általuk keresett szálláshelyek csak korlátozottan elérhetők. Ez az agresszív kereskedelmi gyakorlatnak minősülő módszer, amely tudat alatt hat, megzavarja a felhasználók döntéshozatali folyamatát, így jelentősen korlátozhatja lehetőségüket a tájékozott választásra - hangsúlyozta a versenyhatóság.

Mivel a Szallas.hu Zrt. elismerte a jogsértést, és felhagyott a kérdéses gyakorlattal, a hatóság bírság kiszabása helyett egy összetett intézkedéscsomag végrehajtására kötelezte a céget. A GVH felidézte, hogy több más jogellenes gyakorlat mellett hasonló módszert tárt fel korábban a Booking.com szálláskereső portál gyakorlatában is.

MW

[Eredeti](#)

(24 Óra, 2020. szeptember 24., csütörtök, 7. oldal)

Élelmiszertartalékolási kisokost készített a Nébih

A Covid-19 járvány kezdetén hazánkban is jellemző volt a pánikvásárlás, ami a védekezés szempontjából kedvezőtlen tömegjeleneteket eredményezett az üzletekben. A hasonló helyzetek elkerülése érdekében élelmiszertartalékolási útmutatót állítottak össze a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) szakemberei. Az ingyenesen letölthető kiadvány olyan szakszerű, gyakorlati tanácsokkal látja el a lakosságot, ami nem csak a különböző veszélyhelyzetekben hasznos, de hatékonyan segíti a tudatos otthoni "készletgazdálkodást", így az élelmiszerpazarlás csökkentését is - értesült az OBJEKTÍV Hírügynökség a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal közleményéből.

A Nébih májusi "karanténkutatásából" kiderült, hogy a legtöbb család körülbelül kétheti élelmiszertartalékot igyekezett felhalmozni. Ez egyébként a szakemberek szerint is optimális mennyiségnek tekinthető. A kétheti élelmiszertartalékkal, valamint a heti egyszeri (vagy még ritkább, esetleg online) bevásárlással jelentősen csökkenthető a személyes kontaktusok száma, amely a megelőzés egyik legfontosabb eszköze. A kutatás ugyanakkor arra is rávilágított, hogy a felhalmozott készletek gyakran veszendőbe mennek. Éppen ezért a Nébih összeállított egy útmutatót, amely segítséget nyújt az élelmiszerek tudatosabb tartalékolásához. A kiadvány hasznos tanácsokat, ötleteket tartalmaz többek között az otthoni élelmiszertartalék összetételére, tárolására, felhasználására és természetesen az élelmiszerhulladék keletkezésének elkerülésére. A Nébih egyúttal játékos kihívásra invitálja mindazokat, akik az útmutató segítségével állítják össze otthoni élelmiszertartalékukat. A kihívás részletei megtalálhatók a hivatal Maradék nélkül programjának Facebook oldalán. Hírforrás: OBJEKTÍV Hírügynökség 2020. szeptember 24. -

[Eredeti](#)

(objektivhir.hu, 2020. szeptember 24., csütörtök)

Trükkös szűrések

Újabb trükközésre figyelmeztetnek az fogyasztóvédők. Ez úttal szűrővizsgálatnak álcázott termékbemutatókra hívják el az időseket. Kispál Edit, a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének szóvivője a Kossuth rádióban arról beszélt, hogy a megtévesztő termékbemutatók szervezői telefonon keresik meg az időseket.

Címkék: idősek, ingyenes szűrővizsgálat, termékbemutató

[Eredeti](#)

(Kossuth Rádió - Déli Krónika, 2020. szeptember 24., csütörtök, 12 óra)

Újfajta átverés

A fogyasztóvédelem újfajta átverésre, becsapásra hívja fel a figyelmet, árubemutató helyett úgynevezett ingyenes szűrővizsgálatra invitálják a leendő vásárlókat. A telefonnál Kispál Edit, a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetségének szóvivője.

Címkék: idős emberek, lelet, probléma, laboratóriumi vizsgálat.

[Eredeti](#)

(Kossuth Rádió - 180 perc, 2020. szeptember 24., csütörtök, 08 óra)

„Ingyenes szűrővizsgálatok” évek óta vannak

Első alkalommal egy csaló vizsgálatról hírt 2010. novemberében a Pénzcentrum közölt (FVA hírek 2010. november), és azóta több cikk jelent meg a bűjtatott árbeutatóról.

Alapítványunkhoz az első panasz ingyenes szűrővizsgálatról, 2011. őszén érkezett. Idős egyedülálló asszonyt csaptak be, ahogy elsősorban ezt a korosztályt célozzák meg azóta is a szélhámosok.

A „szűrővizsgálatokat” általában egy magát orvosnak kiadó személy vezeti, impozáns grafikonokkal, képekkel és történetekkel alátámasztva mondanóját. Majd megvizsgálják a résztvevőket. A vizsgálatból általában kiderül, az ott lévők súlyos betegek, de ha helyben megvásárolják a készülékeket, *óriási árkedvezményel*, akkor meggyógyulhatnak.

Bemutatnak gyógyító készülékeket, melyeket ott helyben ki lehet próbálni. Nem egy esetben, a valójában a kereskedelemben tizen ezer forintért kapható készülékeket a bemutatón többszörös áron lehet megvásárolni.

Nehéz a „szűrővizsgálatokat” szervező vállalkozásokat lefűlelni, de már több szélhámos céget buktattak le a hatóság emberei.

(FVA)

A telefonnál Barátosi Gábor

Országszerte zajlik a szűret, gyűlik a szőlő készülnek a borok. Ez azt is jelenti, hogy sokan hamisításba kezdenek. Érdemes beszélgetni a témáról. A telefonnál Barátosi Gábor a Nemzeti Élelmiszerlánc Biztonsági Hivatal bor és alkoholos ital ellenőrzési osztályának vezetője. Egy összetett szabályozás vonatkozik a borra. Az uniós szabályozás szerint kizárólag zúzott vagy nem zúzott friss szőlő vagy szőlő must teljes vagy részleges erejedésből származó terméket tekintenek bornak. Minimum 9 százalékos alkohol tartalommal kell rendelkeznie. Címkék: ellenőrzés, minőség, borkészítés, fogyasztás, adatbázis, borminta,

Eredeti

(Karc FM, 2020. szeptember 24., csütörtök, 09 óra)

Egy tucat cég fog össze, hogy felvegyék a harcot az Apple üzletpolitikájával

Ha esetleg nem hallottatok a nagy Fortnite-botrányról, miszerint az Apple egyik pillanatról a másikra kitiltotta az Epic Games játékát az App Store-ból, miután szembementek az irányelvekkel, akkor csekkoljátok mindenképp a [#link#http://mobilgamer.hu/cikk/ezert-lesznek-a-jatekosok-a-legnagyobb-vesztesei-az-epic-games-es-az-a...](http://mobilgamer.hu/cikk/ezert-lesznek-a-jatekosok-a-legnagyobb-vesztesei-az-epic-games-es-az-a...)

Ha esetleg nem hallottatok a nagy Fortnite-botrányról, miszerint az Apple egyik pillanatról a másikra kitiltotta az Epic Games játékát az App Store-ból, miután szembementek az irányelvekkel, akkor csekkoljátok mindenképp a Mobilgamer cikkét, ahol részletekbe menően ki lett fejtve, hogy miről is van szó. És most az aktualitás: számos vállalat összefogott, hogy megalapítsák a Coalition for App Fairness nonprofit szervezetet, ennek legfőbb alapítói pedig a már említett Epic Games, a Match Group, valamint a Spotify. A Coalition for App Fairness azon fog ügyködni, hogy kiálljanak a fogyasztóvédelem mellett és szembemenjenek az Apple előírásaival. Az alapítótágok között ott vannak még a Basecamp, Blix, Blockchain.com, Deezer, Epic Games, a European Publishers Council, Match Group, News Media Europe, Prepear, Protonmail, SkyDemon, Spotify és Tile srácai is. - info@androgeek.hu (WickedSick)

Eredeti

(androgeek.hu, 2020. szeptember 24., csütörtök)

Súlyos betegségben szenvedőknek ajánlanak teljes gyógyulást, de a termék akár ronthat is az állapotot

Számos olyan készítmény kerül az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet (OGYÉI) látókörébe - lakossági vagy a szakmától érkező bejelentés útján -, melyet súlyos betegségben szenvedőknek ajánlanak gyors és teljes gyógyulást ígérve, túlzó és megtévesztő állítások kíséretében, sok esetben híres intézmények, neves szakemberek arcát, nevét jogtalanul használva - figyelmeztet az OGYÉI.

Az intézet azt írja, hogy az utóbbi időszakban több, külföldi szerveren működő honlap esetében tapasztalták, hogy az OGYÉI nevét is felhasználva próbálnak bizalmat kelteni a gyanútlan vásárlókban annak érdekében, hogy a Normalife termék vásárlására buzdítsanak. A készítmény azonban semmilyen engedéllyel nem rendelkezik - írja az intézmény. Fontos hangsúlyozni, hogy a Normalife kapszula bármely internetes weboldaltól történő rendelése és alkalmazása akár súlyos egészségkárosodást is okozhat, a bizonytalan összetétel és minőség, illetve a betegség kezelése során alkalmazott gyógyszerek, megfelelő kezelési mód

elhagyása miatt. Amennyiben a készítmény használatára valamilyen okból mégis sor került, azt feltétlenül a kezelőorvos tudomására kell hozni. A készítménnyel összefüggésben az OGYÉI elrendelte a látókörébe került honlapok üzemeltetőjénél a weboldal eltávolítását. Tekintettel arra, hogy illegális kereskedelemről van szó, a vásárlás során történő probléma esetén a fogyasztóvédelmi jogok, illetve az ismeretlen eredetű készítmények alkalmazása következtében esetlegesen fellépő egészségkárosodás okán követelt kártérítési igény nem érvényesíthető. Éppen ezért intézetünk minden szükséges jogi lépést megtesz, hogy ezek az illegális, egészségre veszélyes termékek reklámozását, forgalmazását megszüntethesse" - írják. Ennek keretében az OGYÉI szorosan együttműködik a társhatóságokkal (Nébih, GVH, NNK), a Hamisítás Elleni Nemzeti Testülettel, a Rendőrséggel, valamint a NAV-val, ugyanakkor a készítmények terjedését a fogyasztók tudatos döntései szoríthatják vissza a legeredményesebben. Ehhez szükséges, hogy a betegek fel tudják mérni, hogy mekkora kockázattal jár, ha bizonytalan eredetű és minőségű "gyógyszereket" használnak. Az OGYÉI hamis gyógyszerekkel kapcsolatos tájékoztatása ide kattintva érhető el. Az OGYÉI arra kéri a lakosságot, hogy amennyiben arra gyanakodnak, hogy illegális gyógyszerrel találkozhatnak, haladéktalanul jelentsék azt a következő elérhetőségen: E-mail: hamisgyogyszer@ogyei.gov.hu Telefon: 061 886 9300 /130-as mellék - Origo

[Eredeti](#)

(origo.hu, 2020. szeptember 24., csütörtök)

Jótállási szabályok 2021, új avítási, csere és szavatossági szabályok 2021

A jótállás időtartama az eladási ártól függően fog változni 2021 január 1-től. Lényeges változásokra kell felkészülniük a vállalkozásoknak 2021. január 1-jétől a szavatossági és jótállási igényekkel kapcsolatban. Szakértőink kielemezték a vonatkozó rendeletek legfontosabb elemeit.

A fogyasztókat a szavatosság és a jótállás miatt éri a legtöbb sérelem

"A fogyasztóvédelmi hatósághoz és békéltető testületekhez érkező fogyasztói bejelentések jelentős része a szavatosság és jótállás témakörét érinti. A fogyasztóvédelmi hatóság az utóbbi három évben lefolytatott célzott ellenőrzések során azt állapította meg, hogy átlagosan a vállalkozások 40%-a tanúsított jogsértő magatartást a jótállás és szavatosság terén. Emellett a fogyasztók igen kis hányada van tisztában a jótállás, illetve a szavatosság jelentésével. A jogszabály-változásokra tehát a fogyasztók jogainak hatékonyabb védelme érdekében volt szükség" - magyarázza Kelemen Dániel, a Réti, Várszegi és Társai Ügyvédi Iroda PwC Legal szakértője.

Az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállás új szabályai

A tartós fogyasztási cikkek köre kibővül, ide fognak tartozni például a 10 000 forintos eladási ár feletti nyílászárók, riasztóberendezések, napkollektorok, drónok, elektromos rollerek. A jótállás időtartama az eladási ártól függően fog változni - például 10 000-100 000 forintig 1 év; 100 000-250 000 forintig 2 év; 250 000 forint felett 3 év. A határidők elmulasztása továbbra is jogvesztéssel jár.

Ha a fogyasztó a fogyasztási cikket az átadástól számított 6 hónapon túl helyezteti üzembe, akkor az átadás napja lesz a jótállás kezdő időpontja. Javítás esetén a jótállás

időtartama meghosszabbodik a javításra átadás napjától kezdve azzal az idővel, amíg a fogyasztó a cikket nem használhatta.

Faragó János, a Réti, Várszegi és Társai Ügyvédi Iroda PwC Legal szakértője felhívja a figyelmet arra, hogy a vállalkozás a jótállási jegyet már elektronikusan is átadhatja a fogyasztónak - legkésőbb a termék átadását vagy üzembe helyezését követő napon. Ez esetben a jótállási jegyen fel kell tüntetni a vállalkozás képviselőjében eljáró személy elektronikus aláírását. Ha nem elektronikus úton történik az átadás, a jótállási jegynek a vállalkozás bélyegzőlenyomatát és a képviselőjében eljáró személy aláírását is tartalmaznia kell. A rendelkezés kiegészül: a jótállásból eredő jogok érvényesíthetőségének nem tehető feltételévé a fogyasztási cikk felbontott csomagolásának a fogyasztó általi visszaszolgáltatása. A fogyasztó a vállalkozás bármely telephelyén és a jótállási jegyen feltüntetett javítószerelőnél is érvényesítheti ezen igényét.

Csere, vételár visszafizetése - milyen esetekben jöhet szóba?

Szigorodnak a kicserélés, illetve a visszafizetés szabályai is. A vállalkozás a fogyasztási cikk cseréjére, ha pedig ez nem lehetséges, a vételár visszafizetésére lesz köteles:

- ha az első javítás során kiderül, hogy a cikk nem javítható, és a fogyasztó másként nem rendelkezik;

- ha a jótállási időtartam alatt a cikk három javítás után ismét meghibásodik, és a fogyasztó eltérően nem rendelkezik; valamint, ha a fogyasztó nem igényli a vételár leszállítását, és nem kíván javítást;

- ha a kijavításra az igény közlésétől számított 30 napig nem kerül sor.

A cserére, visszafizetésre 8 napon belül sort kell keríteni. A fentiek nem vonatkoznak bizonyos fogyasztási cikkekre, például elektromos kerékpárra, elektromos rollerre, motorra, autóra stb.

A fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződés keretében eladott dolgokra vonatkozó szavatossági és jótállási igények

Ha a javítás/cserélés időtartama meghaladja a 15 napot, akkor a vállalkozás köteles tájékoztatni a fogyasztót ennek várható időtartamáról. Ez a tájékoztatás a fogyasztó előzetes hozzájárulása esetén elektronikus úton, vagy a fogyasztó általi átvétel igazolására alkalmas más módon történhet meg.

A szabályozás kiegészül azzal, hogy a javítószerelő köteles igazolható módon értesíteni a vállalkozást a javítás elvégzéséről annak megtörténtét követő öt munkanapon belül; továbbá a megállapítást követő öt munkanapon belül, ha: a dolog nem javítható a javítás várhatóan tizenöt nappal hosszabb időt vesz igénybe, vagy a javítás nem lehetséges harminc nap alatt.

A gyakorlatban a vállalkozás és a javítószerelő között sok esetben nem kerül sor kommunikációra, a fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzi majd a tájékoztatás megtörténtét. Szakvélemény beszerzését továbbra sem írja elő kötelezően a jogszabály. Ha azonban a fogyasztó igényének megítéléséhez ennek beszerzése szükséges, akkor kötelező tartalmi elemeit a rendelet felsorolja. -

[Eredeti](#)

(profitline.hu, 2020. szeptember 24., csütörtök)

Kézfertőtlenítőket tett ki a BKK a forgalmas metróállomásokon

Új akcióval segíti a járványügyi védekezést a Budapesti Közlekedési Központ a múlt heti ingyenes maszkosztás, illetve a maszkviselési szabályok betartásának szigorúbb ellenőrzésének bevezetése után. Tizenhárom forgalmas metróállomáson van mostantól lehetőség érintésmentes kézfertőtlenítésre – olvasható a BKK közleményében.

Tizenhárom forgalmas metróállomásra érintésmentes kézfertőtlenítő állomást helyezett ki a BKK, ezzel segítve a járványügyi védekezést. A Deák Ferenc tér és a Keleti pályaudvar csomópontban, emellett az M2-es metró Déli pályaudvar, Széll Kálmán tér, Batthyány tér, Blaha Lujza tér, Puskás Ferenc Stadion, Örs vezér tere, az M3-as metró Újpest-központ, Nyugati pályaudvar és Nagyvárad tér, továbbá az M4-es metró Kelenföld vasútállomás és Móricz Zsigmond körtér állomásán van lehetőség a vírusölő hatású kézfertőtlenítő használatára. A fertőtlenítő állomásokat minden nap 7 és 19 óra között lehet igénybe venni.

A közösségi közlekedés használatakor továbbra is kötelező az orrot és a szájat is eltakaró maszk viselése nemcsak a járműveken, de a megállóhelyeken és a metróállomásokon is – teszi hozzá a BKK. A 2020. szeptember 21-én életbe lépett kormányrendelet értelmében ráadásul már nem elegendő maszk híján kendővel, sállal eltakarni az arcunkat.

A BKK ellenőrei a maszkviselést szeptember 10-e óta szigorúbban, a Fővárosi Önkormányzat Rendészeti Igazgatóságának munkatársaival közösen ellenőrzik.

AMELYIK UTAS NEM, VAGY NEM SZABÁLYOSAN VISELI A MASZKOT, AZT NEMCSAK KIZÁRHATJÁK A KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉSI SZOLGÁLTATÁSBÓL, DE PÓTDÍJAZHATJÁK IS, AMELYNEK ÖSSZEGE A HELYSZÍNEEN VAGY KÉT NAPON BELÜL A BKK ÜGYFÉLKÖZPONTJAIBAN KIEGYENLÍTVE 8000 FORINT, UTÓLAG, CSEKKEN BEFIZETVE PEDIG 16000 FORINT.

(Portfolio 2020. szeptember 25., péntek)

Kiposztolt bankkártyák adataival shoppingolt egy nő a neten

Elvesztett és megtalált, majd a segíteni akarás szándékával az egyik közösségi oldalra kiposztolt bankkártyák adatait felhasználva vásárolgatott magának egy nő. A Veszprémi Járási Ügyészség 11 rendbeli információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás miatt emelt vádat ellene.

A 25 éves nő az internetes oldalon böngészve vette észre, hogy az elvesztett, majd mások által megtalált bankkártyákat a megtalálók a kártyabirtokos felkutatása reményében sok esetben lefényképezik, a fotót pedig a közösségi oldalon megosztják.

A nő mindezt kihasználva a bankkártyák számára, érvényességi idejére és esetenként a CVC kártyaellenőrző kódra vonatkozó adatokat képernyőfotó készítésével elmentette, majd az adatok felhasználásával 2018 júniusától egészen tavaly májusig webáruházakból vásárolgatott. A szolgáltatók pedig természetesen a bankkártyákhoz tartozó számlákat terhelték meg a vásárlások összegével. A nő egy ízben még egy SZÉP kártya adatait is felhasználta a fizetéshez.

A nő főként ruházati cikkeket vett, de mások bankszámlájának terhére alkalmanként a maga és családja telefonkártyáit is feltöltötte. Cselekményeivel összesen 11 embernek okozott különböző, 20 ezer forinttól 650 ezer forintig terjedő összegű kárt.

A járási ügyészség felfüggesztett börtönt és pénzbüntetést, és vagyyonelkobzást indítványozott a nővel szemben.

(24.hu 2020. szeptember 25., péntek)

Már igényelhető a Széchenyi Turisztikai Kártya

Kedvezményes folyószámlahitel

A Széchenyi Turisztikai Kártya hatékonyan segíti a turisztikai ágazatban működő kis- és középvállalkozások (kkv) likviditását – hangsúlyozta tegnap Könyvid László, a Magyar Turisztikai Ügynökség (MTÜ) turizmusszakmai és általános vezérigazgató-helyettese a Széchenyi Kártya Programot működtető Kavosz Zrt.-vel közösen tartott sajtótájékoztatón.

Krisán László, a Kavosz Zrt. vezérigazgatója a távirati iroda beszámolója szerint közölte, a turisztikai szektorban működő kkv-k már igényelhetik az állami támogatás révén rendkívül kedvezményes, szabadfelhasználású folyószámlahitelt a Turisztikai Széchenyi Kártyán keresztül a Kavosz országos lefedettségű irodahálózatában. Könyvid László elmondta, tavaly a turizmus Magyarországon a GDP 13,5 százalékát adta, és négyszázezer ember dolgozott a szektorban. A korábban sikeres ágazat a koronavírus miatt az idén tavasszal padlóra került, a kormány támogató intézkedései hatására májusban elindulhatott a szektor felépülése, a belföldi turizmus élénkülni kezdett. Szeptemberben az MTÜ adatai alapján az előző év szeptemberi teljesítményének már a nyolcvan százalékán áll, ugyanakkor a külföldi vendégéjszakák száma továbbra is rendkívül alacsony – ismertette. A kártyának százmilliárd forint a kerete, az MTÜ a konstrukciót uniós normák szerint alakította ki.

(Magyar Hírlap 2020. szeptember 25., péntek)

Januártól változnak a fizetések: a kereskedők és szolgáltatók fele érintett

Január 1-jétől kötelező lesz biztosítani az elektronikus fizetést a vásárlók számára minden online kasszát használó kereskedőnél és szolgáltatónál. Fapados megoldások is jöhetnek, amelyeket nem biztos, hogy használnak majd a vásárlók. Jelenleg az érintettek felénél nincs kártyaelfogadás.

Januártól kötelező minden online pénztárgéppel rendelkező kereskedőnek biztosítania az elektronikus fizetési lehetőséget a vásárlók számára. Ez a jogszabály-módosítás a kereskedelmi törvénybe került be, részletszabályok azonban nincsenek, így nem tudni, hogyan is fog mindez kinézni a gyakorlatban.

A fogyasztók számára a legkényelmesebb a bankkártya-elfogadás lenne, de elektronikus úton másképp is ki lehet fizetni egy számlát, például átutalással. A több tízezer érintett kereskedő többsége a hírek szerint, hiába közeleg a határidő, kívár. Sokan lehet, hogy csak a karácsonyi vásárlási bummm után szembesülnek majd azzal, hogy valamit tenniük kell. A minimum szintet a jelenlegi jogszabály-értelmezés szerint nem lesz nehéz meglépni, hiszen a kereskedő akár azzal is eleget tehet az előírásoknak, ha valahová kiírja a boltban a számlaszámát, vagy a bankszámlájához kapcsolódó egyedi azonosítót, ami lehet egy e-mail cím, egy mobilszám, illetve az adószáma is, ahová a vásárló utalhat.

Van, aki nem szereti a kártyát

Ez a megoldás elvileg jól működhet az azonnali fizetési rendszer indulása óta, hiszen az átutalások 5 másodpercen belül célba érnek. Praktikusan viszont valószínűleg csak olyan

kereskedőnél fizetnek majd így elektronikusan a vásárlók, ahol van idő belépni a mobilbankba, bepötyögni az adatokat, és átutalni a kívánt összeget. Olyan helyen, ahol sorban állnak a vásárló mögött a türelmetlen vevők, egy ilyen hosszadalmas tranzakcióval kevesen fognak bíbelődni.

Márpedig vannak olyan helyek a mai napig, ahol nagyon hiányzik a gyors elektronikus fizetés, például az érintőkártyák elfogadása, de nem telepítettek terminálokat. A Kincsem Park lóversenyeire például a pénztáraknál most is csak készpénzzel lehet fogadni, és ha jövőre nem lesznek kártyás terminálok, csak banki átutalás, nem valószínű, hogy a futamok előtt a hosszú kígyózó sorban állók türelmesen kivárják majd, hogy előttük mobilbankból utalgassák át a pénzt a fogadók.

A bankkártyát elfogadó kereskedők számának növekedése pedig mindenféle banki, jegybanki és kártyatársasági kezdeményezések és kampányok dacára megtört. A Magyar Nemzeti Bank (MNB) friss adatai szerint az idén az első félév végén 112 304 fizikai kereskedőnél és 14 798 internetes áruházban fogadtak el bankkártyát. A fizikai kereskedők elfogadóhelyeinek száma két éve volt a csúcson, akkor 117,7 ezer ilyen hely volt Magyarországon, ebből az idén június végéig több mint 5 ezer eltűnt. Ebben persze szerepet játszhatott, hogy több elfogadóhely, például vendéglátóhely, bezárt a koronavírus-járvány miatt.

Az internetes elfogadóhelyek száma nő, de a webshopokban sem általános a kártyaelfogadás. Aki műszaki cikket próbál például vásárolni, gyakran tapasztalhatja, hogy csak készpénzes utánvétellel engedik kiegyenlíteni a számlát, ami egy több százezer forintos telefon vagy számítógép esetében bosszantó lehet.

A kereskedők felénél nincs kártyaelfogadás

A NAV elemzési célból rendszeres időközönként átadja az MNB részére az online pénztárgépekhez kapcsolódó adatbázist, amelynek 2019-es adatai alapján a pénztárgépek használatára kötelezett közel 120 ezer adózó 52 százaléka biztosított az érdekeltségébe tartozó üzletekben kártyaelfogadást az ügyfelek részére - közölte a Napi.hu-val a jegybank.

Fontos ugyanakkor megjegyezni, hogy üzletek alatt nem kizárólag fizikai kereskedői egységeket (pl. ruházati áruház, élelmiszer üzlet) ért a NAV, hanem bármilyen online pénztárgép használatára kötelezett, szolgáltatói szektorhoz tartozó egyéb egységeket is (pl. vendéglátóipari egység, szálláshely-szolgáltató egység, szerviz, taxi), így rendkívül széles a paletta, mind a tevékenységi kör, mind pedig a kapcsolódó feltételrendszer vonatkozásában.

Januártól mindegyikükönél kötelezővé válik az elektronikus fizetési lehetőség biztosítása, de a tevékenység jellegéből fakadóan változó lehet, kinek mi a legjobb, illetve legkézenfekvőbb megoldás. Egy óránként csak egyetlen vendéget fogadó pedikűrösnél vagy fodrásznál például aligha okoz fennakadást, ha például mobilbankon keresztül utalja át az ügyfél a szolgáltatás árát, ami a belépési kódok és egyéb pötyögnivalók miatt több perces folyamat is lehet.

Ha viszont egy forgalmas belvárosi utcában egy taxis vészvillogózik hosszú percekken át, és tartja fel a forgalmat, mert a vendég lassan boldogul az átutalással, az bosszantó tud lenni. Ilyen helyzetben az utas aligha választja majd az elektronikus fizetést a készpénz helyett, ha az is van nála, a kellemetlen helyzet rá tudja kényszeríteni a készpénzhasználatra.

A PM-nél van a labda

Az MNB ugyan egyértelműen a készpénzhasználat ellen ágál, és az elektronikus fizetési megoldásokat támogatja, a kereskedők január 1-jei átállásába csak javaslatokkal tud beleszólni. "A kereskedelmi törvény vonatkozásában nem az MNB, hanem a PM látja el a jogszabály-előkészítéssel, illetve -módosítással kapcsolatos feladatokat, továbbá a törvény rendelkezéseinek végrehajtását, illetve betartását sem az MNB ellenőrzi, így csak szakértői véleményt tudunk formálni a lehetséges konkrét megoldások kapcsán" - közölték lapunkkal.

Azt viszont az MNB is látja, hogy az a nagyjából 60 ezer adózó, akinél eddig nem volt elérhető az elektronikus fizetés (praktikusan ez korábban jellemzően csak a kártyaelfogadási szolgáltatást jelentette), általánosságban alacsonyabb éves forgalommal rendelkezik, és döntően költségmegtérítések - a kártyaelfogadáshoz kapcsolódóan fizetendő, fajlagosan magasabb díjak - alapján döntött úgy, hogy nem kívánja biztosítani a lehetőséget ügyfelei részére. Számukra éppen ezért kézenfekvő lehet az azonnali fizetési szolgáltatáson keresztül biztosítani az elektronikus fizetés lehetőségét, mivel jóváírási oldalon a hazai bankok jellemzően nem számítanak fel költségeket az átutalási tranzakciók kezeléséhez kapcsolódóan.

A kisebb forgalmú, óránként csak pár darab tranzakciót bonyolító, integrált kasszarendszerekkel nem rendelkező, egyszerűbb megoldásokat alkalmazó kereskedők számára, ahol nem feltétlenül perdöntő a fizetési folyamatok kapcsán azok esetenként néhány másodperccel hosszabb időtartama és a kassa minél nagyobb áteresztő képessége, viszonylag könnyebben, komplex fejlesztések nélkül hatékonyan meg is valósítható az azonnali fizetési szolgáltatás biztosítása. Az ilyen kereskedők vagy szolgáltatók akár a másodlagos azonosítókkal is segíthetik az átutalásokat, például a telefonszámuk, e-mail címük vagy adószámuk bankszámlához történő hozzákapcsolásával. Azt pedig, hogy megérkezett-e a kért összeg, figyelhetik a saját internetbankjukban vagy kérhetnek erről sms-, illetve push-üzenetet.

QR-kód és fizetési kérelem

A fapados átutalási módszernél vannak persze jobbak is, az azonnali fizetéssel több ilyen is bevezettek. A történet szépséghibája az, hogy ezek nem váltak kötelezővé, azért a bankok csak egy része valósította meg a szükséges fejlesztéseket. Ilyenek például a QR-kódok beolvasásán vagy fizetési kérelmeken alapuló fizetési megoldások.

Az MNB az adatbeviteli folyamatok megkönnyítése érdekében kidolgozta a hazai QR-kód szabványt, amelynek alapján még egyszerűbben kezdeményezhetők a tranzakciók. Ennél a megoldásnál csak arra van szükség, hogy a kereskedő generáljon egy egyszerű, statikus QR-kódot, amelyben rögzítve vannak a fizetési adatai, és azt valamilyen formában, akár papír alapon, akár digitális kijelzőn leolvashatóvá tegye az ügyfelek számára. A hazai bankszektor jelzése alapján 2021-re a legtöbb mobilbanki alkalmazás képes lesz ilyen kódok leolvasására és azok alapján fizetési megbízások indítására, tehát nem lesz technikai akadály, hogy az ügyfelek ilyen módon indítsák a fizetési megbízásokat.

A másik megoldás a fizetési kérelem lehet, amelynek lényege, hogy a kereskedő egy ilyen tranzakció elindítva kérheti a számla kiegyenlítését. A vásárlónak csupán annyi a feladata, hogy jóváhagyja a kérelmet. Ez a megoldás sem érhető el azonban jelenleg még a teljes magyar bankszektorban, csak néhány bank nyújtja.

A banki szolgáltatások mellett a kártyatársaságok is gőzerővel készülnek a január 1-jére. A kártyás elfogadás mellett bankszámla alapú szolgáltatásokkal is előálltak, mint például a Mastercard Pay by Accountja, amely úgy működik, mint egy bankkártya, de nem kártyás szolgáltatás, hanem banki átutalás valójában. A Visa is számos fintech-céggel működik együtt, és kínál például olyan megoldásokat, amelyekkel a mobiltelefon terminállá alakítható át.

Ki fizesse a révészt?

A Magyar Nemzeti Kereskedelmi Szövetség nemrég arról írt, hogy a kereskedők azért utasították el eddig a bankkártyák elfogadását, mert drágának tartották ezt a megoldást. A korábbi évek vagy akár évtizedek ajánlataiból indulnak ki, amikor még gyakran 2-3 százalékos feletti jutalékokért és egyéb járulékos költségekért tudtak csak megállapodni a szolgáltatókkal, holott ma már ennek töredékéért is lehetséges bankkártyát elfogadni.

A készpénzmentes fizetés terjedését emellett az nehezítette az elmúlt években, hogy a POS-terminál jutaléka sok kiskereskedőnek egyszerűen nem fért bele az árrésébe, de közrejátszott

az is, hogy a kisebb kereskedők készpénzért vásárolták meg az üzletben kínált árukat a nagykereskedőtől.

A nem kártyás elektronikus fizetési megoldások nem kerülnek pénzbe a kereskedő számára, de a használatnak lehetnek buktatói. Az egyik a már említett bonyolultság, a banki átutalások még a nagyon ügyes mobil applikációkon keresztül is időigényesek lehetnek emiatt. A másik a tranzakciós illeték, ami jelenleg minden céges és 20 ezer forint fölötti lakossági átutalást terhel. A 0,3 százalékos közteher ellen folyamatosan lobbizik a bankszektor, és bár tavaly is szóba került az eltörlése, illetve átalánydíjassá tétele, és bár már az Országgyűlés előtt volt a törvényjavaslat, erre végül nem került sor.

A bankszámlacsomagok többsége pedig most úgy van összerakva, hogy az átutalásokat valamilyen díj terheli, amelyből a bankok fedezik az illetéket. Eközben még mindig megvan az annak idején "pénzügyi rezsicsökkentés" néven bevezetett vívmány, a havonta kétszeri ingyenes készpénzfelvétel 150 ezer forintos értékhatárig. Ilyen feltételek mellett pedig a vásárlóknak sokszor jobban megérheti a készpénzes fizetést választani még akkor is, ha a kereskedő biztosítja az elektronikusát, de nem kártyás vásárlás, hanem átutalás formájában.

Bizalom is kell hozzá

A másik probléma főleg internetes vásárlásoknál jelentkezik. A kártyás vásárlás során a vevő biztonságban van, ha a kereskedő nem szállítja ki az árut, csak felhívja a kártyakibocsátó bankját, és indít egy visszatérítési (charge back) tranzakciót. Onnantól kezdve, hogy a reklamáció megtörtént, már a kereskedő feladata bizonyítani, hogy rendben teljesítette a megrendelést, és jogosan tette el a pénzt. Ha ez nem sikerül neki, akkor a vásárló visszakapja a pénzt, sőt gyakran már azonnal visszakapja feltételesen a bankjától, legfeljebb annyi kikötéssel, hogy ha jogtalan volt a visszaigénylés, akkor ismét leemelik a számlájáról a vitatott összeget.

A banki átutalásnál azonban nincsenek ilyen védőelemek a rendszerben. Ha a vásárló átutalta a pénzt a kereskedőnek, és az nem küldi az árut, akkor csak a kereskedőhöz fordulhat, hogy adja vissza a pénzét. Ha az nem hajlandó, akkor fordulhat persze különféle hatóságokhoz vagy követeléskezelőhöz is, de olyan rendszerbe épített fogyasztót védő segítséget nem kap, mintha bankkártyával vásárolt volna.

Szintén gondot okozhat, hogy banki átutalásnál is rengeteg adatot elkérnek a kereskedők: a bankszámlaszám mellett megkapják a vásárló lakcímét, mobilszámát is egyebek között, ennyi adat átadását pedig a vásárlók egy része aggályosnak tarthatja. Az internetes kereskedőkben nem száz százalékgig bízó fogyasztók így lehet, hogy az átutalást mint lehetőséget elvetik, és inkább a készpénzes utánvétre voksolnak majd, vagyis csak akkor fizetik ki az árut, ha már a kezükbe nyomta a futár.

(Napi 2020. szeptember 25., péntek)

Az új tb-törvény a potyázókat akarja kiszűrni, de a szegényekkel fog kiszűrni

A sürgősségi ellátás fizetőssé tétele először decemberben merült fel, amikor az Országgyűlés parlamenti többsége elfogadta az új társadalombiztosítás-törvényt, miszerint ha valaki nem fizeti a társadalombiztosítást (tb), akkor ne kaphasson ingyen sürgősségi ellátást sem. Azok, akik nem fizették rendesen a társadalombiztosításukat, eddig sem kaphattak egészségügyi ellátást, de ez alól kivételt képzett a sürgősségi ellátás, amibe olyan esetek tartoznak bele,

mint a baleseti sérülések, a mérgezések, a szív és érrendszeri-, agyi keringési zavarok, hőártalmak, áramütések, vízi balesetek és akut hasi katasztrófák.

A decemberi törvényjavaslatot követő felháborodás után azonban Izer Norbert, a pénzügyi tárca adóügyi államtitkára a Magyar Nemzetnek azt nyilatkozta, hogy a mentés igénybevételéhez való jog mindenkit megillet, ellátás nélkül senki nem marad.

Ehhez képest mégis elfogadták a rendeletet, annyi könnyítéssel, hogy csak az ellátás után kell rendezni a beavatkozás költségeit, ami maximum 750 ezer forintban lesz megállapítható.

Az új törvény pedig júliustól hatályos, tehát az ezt követő hat hónapot figyeli a NAV, és leghamarabb januárban kell fizetnie a sürgősségi ellátásért annak, akinek hathónapnyi hátraléka van a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) felé.

Az új törvény az elrettentésről szól

Eddig elsősorban negatív véleményeket lehetett hallani az új rendeletről, a Magyar Orvosi Kamara decemberben adott ki közleményt, amiben azt vitatták, hogy nem volt szakmai egyeztetés a rendeletről, és hogy aránytalanul nagy a 750 ezer forintos ár a sürgősségi ellátásért. Az Orvosi Kamara továbbra is tartja az álláspontját, de Dózsa Csaba egészségügyi közgazdász szerint bár ijesztőnek hangzik a rendelet, nem olyan fekete-fehér, mint amilyennek elsőre tűnik.

Szerinte a rendelet elsősorban azokat célozza, akik már külföldön dolgoznak, de hazajárnak, akár hónapokat is itthon töltenek, vagy Magyarországon laknak és dolgoznak de a szürke- vagy feketegazdaságban nem bejelentetten dolgoznak, vagy egyszerűen nem gondolják fontosnak, hogy maguknak befizessék a társadalombiztosítási hozzájárulást.

„Valahogy mindenképpen ki kell szűrni az egészségbiztosítás potyautasait, akik nem vesznek részt a közteherviselésben, habár anyagilag ezt megtehetnék, és ezt egy ilyen kemény intézkedéssel lehet a legjobban elérni” - mondja Dózsa.

Szerinte ez kormányzati intézkedés – az egészségbiztosítási bevételek növelése mellett – kiemelten arról is szól, hogy a munkáltatók legyenek tudatosabbak, mert sokszor előfordul olyan, hogy a munkáltató levonja az alkalmazott béréből a tb összegét, de aztán nem fizeti be.

Dózsa úgy látja, hogy a törvény ezeket a fajta kijátszásokat vagy mulasztásokat próbálja kiküszöbölni, nem pedig a szegényebb rétegekkel szeretne kiszűrni. Szerinte a szegényebb rétegek számára a helyi önkormányzatoknak kell megoldásokat találniuk, vagy a szociális intézményrendszer más részeinek, például rendszeres szociális segélyeket nyújtaniuk azoknak, akik nem tudják fizetni az egészségügyi ellátásokat.

Éppen ezért szerinte a rendszer nincs is felkészülve arra az esetre, hogy valaki ott áll a beavatkozás után, és nem tudja kifizetni annak összegét, mert ez inkább szól az „elrettentésről”, népnevelő hatásról.

A maximum 750 ezer forintos díjat ugyan ő is soknak tartja, bár van olyan beavatkozás, például akut stroke vagy infarktus ellátás esetén, ami 1,5-2 millió forintba is kerülhet, mégis a havi megállapodás alapján fizetendő tb járuléknak a százszorosáról beszélünk. Úgy gondolja, hogy a magas összeg is leginkább az elrettentésről szól (ezen összegnek a fele is elegendő lenne ebből a célból), az orvosok és egészségügyi szakdolgozók mindenképp el fogják végezni a sürgősségi ellátáshoz szorosan kapcsolódó munkájukat. A költségek utólagos elszámolásának kérdése ezt követő finanszírozási kérdés lesz.

Egy újabb teher a szegénységben élőknek

Ezzel szemben Tasnádi Zsófia, az Emberség Erejével Alapítvány Élmény Tár Tanodájának egyik vezetője szerint a szegénységben élők körében most is sok olyan eset van, amikor valakinek tb-tartozás halmozódott fel, ezen pedig a szankciók nem fognak segíteni, hanem rontanak majd rajta.

„Főleg vidéken, például a mezőgazdaságban nagyon gyakori, hogy feketén dolgoztatnak embereket, akik után nem fizetnek tb-t. Az is előfordul, hogy valaki időről időre munka nélkül marad, de nem olyan sokáig, hogy például munkanélküli segélyt kérjen, közben pedig kimarad a tb-befizetés” - magyarázza Tasnádi.

Tasnádi szerint ezeken az embereken sokszor a munkanélküli segély sem segít, mert sokan valamilyen oknál fogva kiesnek ebből a rendszerből. Szerinte az új rendelet azokra a fiatalokra nézve is problémát fog jelenteni, akik kiestek az oktatásból, de még nincs munkájuk és munkanélküli segélyre sem jelentkeztek be. Tasnádi úgy gondolja, hogy a tudatlanság miatt sokan csak a kórházban fognak szembesülni azzal, hogy fizetniük kell.

„Ezek az emberek nem fogják tudni miből kifizetni a sürgősségi ellátást, mert ennél sokkal súlyosabb anyagi problémákkal küzdenek a mindennapi megélhetésért. Ez most egy olyan plusz költség lesz, amivel tervezniük kéne, de nem fognak tudni, ezért csak újabb tartozásaik lesznek, egyre inkább adósságspirálokba fognak kerülni” - magyarázza Tasnádi.

Mindez azért is lesz égető probléma, mert a mélyszegénységben élők általában nem örvendenek túl jó egészségügyi állapotnak, krónikus betegségekben szenvednek, és balesetek is könnyen érik őket, de egészen biztos, hogy nem fogják tudni kifizetni a sürgősségi ellátást utólag sem.

Emellett az Emberség Erejével Alapítvány ügyfelei attól is tartanak, hogy lesznek olyan esetek, amikor valakinek a NEAK kiszámlázza, hogy tartozása van, pedig valójában akkor dolgozott, és fizette a tb-t, csak az állami szervek között nem zajlott rendesen a kommunikáció. Tasnádi szerint ilyenre most is van példa.

Tasnádi abban is biztos, hogy a feketén dolgoztató munkáltatókat sem fogja érdekelni az új rendelet, nem fognak a munkásaik után társadalombiztosítást fizetni, ezért az egész probléma a szegénységben élőkre szakad majd.

A tb-törvénnyel kapcsolatban kerestük az Emberi Erőforrások Minisztériumát, hogy megtudjuk, miért döntöttek mégis a sürgősségi ellátás fizetősé tétele mellett, és mi fog történni akkor, ha valaki nem tudja kifizetni az ellátás összegét. Kérdéseinkre nem kaptunk választ.

(444.hu 2020. szeptember 25., péntek)

Így húznak le a kábeltévét: nincs mit tenni, ez maradt a magyaroknak?

Egyre több Magyarországon is a videó streaming szolgáltató, ami akarva akaratlanul azt eredményezi, hogy egyre több pénzt lehet pumpálni az általunk kedvelt műsorokért. Mindezt ráadásul úgy, hogy közben a kábeltévé csomagjaikat is fizetik az emberek. Valós koncepció lehet lassan, hogy a kábeltévézésről átálljunk a tisztán streaming szolgáltatós szórakoztatásra? Mik a lehetőségeink, mennyibe kerülne, ha minden videós streamre előfizetnénk, mik a vállalkozás buktató? Többek között ennek jártunk utána.

Az első koronavírus-hullám egyik markáns hatása a sok közül az volt, hogy rengeteg embert szegezett újra és/vagy hosszabb időre a képernyők elé. Ennek azonban manapság már egyáltalán nem csak a kábeltévé szolgáltatók, hanem a streaming szolgáltatók is örülnek, utóbbiak ugyanis eszméletlen iramban szívják fel az új előfizetőket világszerte, és ez hazánkban sincs másképp.

Adódik hát a kérdés: van-e értelme még egyáltalán kábeltévé előfizetőnek lenni? A díjak elég magasak, minden tele van reklámmal, nem mi döntünk a műsorstruktúráról, ráadásul az elérhető csatornakiosztásokat a szolgáltatók kedvükre változtathatják, így előállhat hirtelen olyan helyzet is, hogy valamilyen általunk szeretett közvetítés átkerül egy másik csatorna

kínálatába, ám ez a csatorna nem érhető el a mi szolgáltatóknál vagy csak egy magasabb csomagban.

Arról nem is beszélve, hogy bár 50-200 csatornánk is lehet egy-egy kábeltévé szolgáltatónál, ennek átlagosan a fogyasztók csak a töredékét nézik, arra pedig a legnagyobb szolgáltatóknál egyáltalán nincs esélyünk, hogy magunknak állítsunk össze számunkra kedves csatornakinálatot.

Ezek tehát egytől-egyig olyan valós problémák, amik egyértelműen a streaming szolgáltatók felé lökhetik a fogyasztókat, de vajon mennyire lehetne Magyarországon kiváltani a kábeltévézést a streaminggel? És milyen áron?

Nézzünk a számok mögé

Magyarországon a legfrissebb statisztikák szerint több mint 2,7 millió digitális televízió előfizetés van, ezek pedig leginkább három nagy kábeltévé szolgáltatónál összpontosulnak. A Diginél, a Vodafone-nál, illetve a Telekomnál. Kiindulásnak tehát megnéztük e három szolgáltató aktuális TV-díjcsomagjait és azok árazását.

Az adatok azt mutatják, hogy ma Magyarországon kábeltévét 3 100 és 6 600 forint között lehet beköttetni. Mint azt később látni fogjuk, a legolcsóbb kábeltévé előfizetésnél szinte csak olcsóbb streaming szolgáltatások érhetőek el hazánkban, míg az egyik legdrágább stream előfizetés szinte pontosan annyiba kerül, mint a legolcsóbb kábeltévé szolgáltatás.

Érdeemes persze a kábeltévé szolgáltatók díjcsomagjait is jobban szemügyre venni, hiszen például a Vodafone-nál a 6 600 forintos csomagban csupán 12-vel van több csatorna, mint a Digi alapcsomagjában, mégis több mint kétszer annyiba kerül. Meglehetősen nagy a szórás tehát a szolgáltatóknál, és a háromból kettő szolgáltatónál 5 000 forint alatt alig kapunk valamit a csatornaspektrumból. Vagy mert ez alatti csomagok esetében alig van csatorna, vagy egyszerűen nincs is ennél lejjebb.

És akkor a streaming

Magyarországon mostanra két nagy streaming szolgáltató kínálatából is választhatunk, néhány éve ugyanis az addig egyeduralgoló HBOGo mellé megérkezett a honosított Netflix is. E két szolgáltató azért különleges itthon, mert a kellően nagy tartalom mellett rengeteg szinkron és felirat is elérhető, ami igencsak nagy előny az idegen nyelven kevésbé jól tudó magyar lakosság számára.

Mások is gyártanak azonban saját termékeket, így például az Amazon Prime Video is elérhető Magyarországon, ahogy a YouTube Premium Originals is, ám ezeknél a szolgáltatóknál messze nem akkora az itthon elérhető tartalom, mint ez előző kettő esetében. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ne pont ezek a szolgáltatók készítsenek például olyan műsort, ami az ember számára kedves, és előfizessen, plusz a YouTube Premium a sima YouTube felületet is reklámmetessé teszi, ami sokaknak lehet hívó szó. De akkor lássuk az árakat.

Ha megnézzük a szolgáltatásokat, szembejövő, hogy a legtöbb esetben csak egyféle opció közül választhatnak a fogyasztók, ezek 1790-2185 forint között érhetőek el, például az HBOGo előfizetése 1890 forintba kerül. A Netflixnél 3 opciót is találunk, ám mivel az alapcsomagban nem érhető el a HD minőség, azzal most nem számolunk, így a középső csomagjukat fogjuk használni a későbbiekben, ami 3190 forint. Efölött is van persze lehetőség, a legdrágább 4000 forintos csomag már Ultra HD minőséget is tud, és még több eszközön lehet nézni a műsorokat.

Az árak összehasonlításából azt látjuk, hogy a Netflix csomagjai önmagukban már annyiba kerülnek, mint az itthon elérhető legolcsóbb digitális kábeltévék. Igaz, ezek eléréséhez szükségünk van internetkapcsolatra, ami megintcsak 3000 forinttól indul a hazai szolgáltatóknál. De ha csak kifejezetten a havi "videós" árakat nézzük, akkor gyakorlatilag a Netflixsel érkeztünk el a digitális kábeltévék és a streaming szolgáltatások metszéspontjához.

Nem véletlen ugyanakkor, hogy a táblázatban szerepel a Disney+ is. Bár ez a szolgáltatás Magyarországon még nem érhető el, Ausztriában igen. És némi leleménnyel (egy külföldi barátal, külföldi betéti kártyával, ami lehet Revolut vagy Curve kártya is, továbbá VPN-szolgáltatással) itthon is fogható.

Nem tartozhat azonban szorosan az eddigiekhez, mivel se magyar felirat, se szinkron nem található a "buhera" előfizetéssel. Ami miatt viszont mégis felsoroltuk az az, hogy a Disney például olyan nagynevű, Magyarországon is nagy népszerűségnek örvendő szériákat birtokol, mint a Marvel vagy a Star Wars univerzum. És mi, ha más nem hívó szó egy streaming szolgáltató esetében.

Egy szó, mint száz

Tehát amit eddig tudunk az az, hogy Magyarországon 3000-6000 forintért lehet kábeltévé előfizetésünk, míg a legnagyobb streaming szolgáltatók kínálatát 1790-3990 forintért érhetjük el havonta. Utóbbiak tehát olcsóbbak, de mi van akkor, ha mi mindet akarjuk belőlük? Ha Magyarországon az összes elérhető nagy videó stream szolgáltatást igénybe akarjuk venni, akkor összesen

9 055 forint kell kifizetnünk havonta, amihez ha sikerül még hozzácsapnunk fanatikusként a Disney+-t is, máris 11 605 forintnál járunk.

Ez éves szinten 139 260 forint kiadást jelentene, ami éppen 740 forinttal kevesebb, mint egy havi minimálbér összege Magyarországon. És itt jutottunk el az első nagy stream-bökkenőig, oké hogy ezeknél a szolgáltatásoknál nincs reklám, akkor és ott nézzük a műsorokat, ahol akarjuk, ám ahogy egyre több és több szereplő jön be a piacra, annál több és több féle aprózódik az alma, amit mind nekünk kell megfizetni.

Ez persze egyfelől jó a felhasználóknak, hiszen még több, még színvonalasabb sajátgyártású művekkel fognak versengeni értük a szolgáltatók, ám rosszabb abból a szempontból, hogy a különböző licenckek birtokában egyre kevesebb és kevesebb lesz az átjárás a szolgáltatók tartalmi között. Így akit minden top sorozat érdekel, annak mindenképp mélyen a zsebébe kell nyúlnia, mindenre előfizetve. Ám ennél valószínűbb, hogy a legtöbben megállnak 1 vagy 2 előfizetés után, és többre már nem lesznek hajlandóak pénzt áldozni. Ne feledjünk azonban azt sem, hogy az összes stream szolgáltatást akkor kapcsoljuk ki, amikor csak akarjuk, nem vagyok tehát semmilyen elköteleződéshez kapcsolva.

De most akkor váltsunk tévéről streamre?

Ez természetesen csak fogyasztói preferencia kérdése, ám a "jó"válasz ennél valamivel determinisztikusabb. Először is a magyar kábeltévé szolgáltatók többsége csomagban értékesíti a tévét, az internetet, és a telefont. Mert így olcsóbb. Senki nem fog pusztán 5 000 forintért csak internetet vásárolni, hogyha 7 000 forintért már megkap mindent (pedig ez évente 24 ezer forint megtakarítást jelentene).

A második kritikus pont a tartalom. Igaz, hogy a streaming szolgáltatók rengeteg jó minőségű filmmel, sorozattal, dokuval és most már egyre több valóság show-val is rendelkeznek, de kifejezetten magyar műsorokat, magyar gárdával még mindig csak magyar kábelcsatornák készítenek. Ezeket pedig a lakosság zöme igencsak szereti. Így, aki csak streamingre váltana, az ezektől megfosztaná magát, legalábbis az élő adásoktól mindenképp.

A harmadik, és talán a legeslegnagyobb bökkenő, hogy Magyarországon egyelőre nem elérhető sport stream szolgáltatás. Ez pedig azt jelenti, hogy, aki különböző sportokat akar nézni, az csak és kizárólag a kábeltévék közvetítésében tudja ezt megtenni. Érdekesség azonban itt is akad, Magyarországon legutóbb nagy port kavart, hogy sokak kedvenc amerikai sportja az NFL több mint 10 év után átkerült egy új csatornához, igen ám, csak hogy ez a csatorna a három nagy kábeltévé szolgáltató közül csak egynél érhető el eddig. Rengetegen tehát hoppon maradtak, hiába fizetik például az eddig megszokott havidíjukat a szolgáltatójuknál, egyszeriben csak eltűnt kedvenc műsorok.

Csak érdekességképpen, ha az NFL-t szeretnék streamingelni Magyarországon, annak semmi akadály, simán megoldható, pusztán csak 144 dollárba, azaz több mint 45 ezer forintba kerül, ami több mint egy éves Digi Tv vagy bármelyik Netflix csomag előfizetés összege. Igaz, ezért a pénzért minden meccset bármikor nézhetünk. Ne legyen kétségünk, más amerikai sport-passek is hasonló árkategóriában mozognak.

Drága a zavarosban halászni

A kép tehát most úgy fest Magyarországon, hogy mivel a kábeltévék beágyazottsága igen magas, ám a személyre szabhatóságuk gyakorlatilag nulla, mindig egyfajta mézesmadzag lesz a stream-világ szabadsága a fogyasztók számára. A kábel szolgáltatók azonban mivel általában az internettel együtt értékesítik a TV-szolgáltatásokat, külön-külön pedig igen drágák lennének az egyes részek, sokan nem is játszadoznak el a gondolattal, hogy lemondják előfizetésüket.

Így inkább e mellé kötnek egy vagy kettő stream előfizetést is. Ez azonban nem olcsó multság, már csak azért sem egyre több és több olyan húzónév lesz a stream szolgáltató tartalomlistáján, amiért a fogyasztók hajlandóak fizetni.

Ebben a jelenlegi patthelyzetben a hozhatna igazi változást, hogyha valamelyik streaming szolgáltató elkezdene sportot is közvetíteni, ahogy egyébként a Disney+ Amerikában ezt meg is teszi az ESPN-el. Vagy pedig a másik oldalról az, ha kábelszolgáltatók kezdenének úgymond "elstreamesedni", lehetőséget adva kínálatuk felszabdalására, és személyre szabott csomagok létrehozására.

Ennek a két scenáriónak a közeljövőbeli megvalósulásra azonban abszolút minimális az esély, így az egyszerű fogyasztónak marad az igen drága kombinálás lehetősége. Fizet a streamingért, amit sokat néz, akkor és ott, ahol akar, másfelől pedig fizet a kábeltvéért, ahol pedig sok olyan műsor van, ami előbbieket egyik szereplőjénél sem érhető el.

És akkor a döbbenetes matek, azt fentebb már kiszámoltuk, hogyha az összes Magyarországon elérhető videó stream szolgáltatásra előfizetnénk, az éves szinten elvinne egy magyar minimálbért, ám ha ehhez hozzácsapjuk még az éves internet és kábeltvé előfizetésünket is, az még plusz 80-90 ezer forint kiadást jelentene alaphangon, ami együttesen már jócskán több mint 200 ezer forintos kiadás évente. Hát ennyiért szórakozhatunk a mozgóképek világában ma idehaza, kötötten és szabadon egyaránt.

(Pénzcentrum 2020. szeptember 25., péntek)

Ismét megteltek a patikák

Szeptember elején a kiskereskedelmi forgalom bővülésében a gyógyszerek kiemelt szerepet játszottak.

A kiskereskedelmi forgalom szeptember első tíz napjában 6,7 százalékkal növekedett az előző év azonos időszakához képest - derül ki a KSH online pénztárgépek adatain alapuló összesítéséből. Ez az eredmény már megfelel az elmúlt években, a koronavírus-járvány előtti növekedési tempónak.

A kiskereskedelmen belül a különböző alágazatok nagyon eltérően szerepeltek. Az adatokból egyértelműen látszik, hogy szeptember elején megrohmozták a patikákat a magyarok: a gyógyszerforgalom ugyanis jelentősen, 23,5 százalékkal emelkedett. Ebben nyilván szerepet kapott a koronavírus-járvány második hulláma, valamint a betegségekkel való fokozott félelem.

Tavaly egyébként összesen 490 milliárd forintra rúgott a gyógyszerek és gyógyászati eszközök forgalma, közel 7 százalékkal meghaladva az egy évvel korábbi szintet. Az idén a

járványhatás miatt még lendületesebb volt a növekedés: az első félévre jutó 265 milliárd forint majdnem 10 százalékos éves növekedést jelent, valamint bőven meghaladja a tavalyi 490 milliárdos összeg felét.

(Napi 2020. szeptember 25., péntek)

A NAV kétmilliárd forint értékben vont ki hamis termékeket a piacról

Idén sem tétlenkedtek a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) munkatársai: augusztusig majd 2 milliárd forint értékben mintegy 71 ezer ruházati cikket, több mint 25 ezer pár lábbelit, 11 ezer doboznál is több parfümöt, csaknem 9 ezer liter mosószert, és sok más hamis terméket vontak ki a piacról – derül ki a NAV által küldött közleményből.

Az elmúlt évekhez képest nagyságrendileg idén sem nőtt a hamis áru mennyisége, azonban némi átrendeződés látszik a piacon.

Míg 2019-ben az elektronikai cikkek másolatai mellett a kamuparfümök voltak a legnépszerűbbek,

addig 2020-ra a hamis ruhák kerültek előtérbe.

Az augusztusig lefoglalt árumennyiség csaknem 2 milliárd forintos értékének háromnegyedét ez a termékkör tette ki. A jogtulajdonosok ezzel az összeggel károsultak volna, ha a hamis árut a kereskedők értékesítik.

A NAV célirányosan, a korábbi vizsgálati tapasztalatok, kockázatelemzések és nem ritkán bejelentések alapján ellenőriz, emellett folyamatosan keresi a hamis árut a közterületeken, piacokon, üzletekben, közutakon, határátkelőhelyeken és a reptéren is.

A hamisítás visszaszorítása a piacok tisztulásán és a tisztességes kereskedők védelmén túl a vásárlók érdekeit is szolgálja.

Hamisítással még mindig sokan próbálkoznak, hiszen a gyengébb minőség ellenére is sokan keresik a nagy cégek termékeinek jóval olcsóbb utánpótlását,

így minimális ráfordítással hatalmas profitra tehetnek szert az elkövetők.

De nem lehet elégszer hangsúlyozni: az ismeretlen forrásból származó, ellenőrizetlen termék potenciális veszélyforrás. Nincs elegendő információ a gyártás körülményeiről, sem a felhasznált összetevőkről, amik gyakran nem megfelelő minőségűek, sőt az egészségre ártalmasak akár életveszélyesek is lehetnek.

(VG 2020. szeptember 25., péntek)

Ötven éve megállt az idő a fővárosi cégeknél

Át szeretné segíteni a XXI. századba a budapesti közszolgáltató cégeket a városüzemeltetési holding vezetője, amelyek még mindig úgy működnek mint a szocialista nagyvállalatok. Eközben meg kell küzdeni a súlyos pénzhiánnyal.

A fővárosi cégek legtöbbször kiskirályságként működött eddig - mondta a Népszavának adott interjújában Walter Katalin, a Budapesti Városüzemeltetési Holding vezetője -, ám ez nem jelenti azt, hogy a vezetők teletömhették a zsebüket. A menedzser szerint ugyanis egy önkormányzati cég vezetése félig-meddig karitatív cselekedet, a nagy kihívások mellé a

piacihoz, de még az állami vállalatokhoz mérten is jóval kevesebb fizetség jár - esetenként alig fele.

Egyik vállalatot sem fenyegeti csőd, de mindegyikre súlyos csapást mér a járvány, a válság és a kormányzati elvonások. Az elmúlt évek sikertörténetének számító gyógyfürdők például 12 milliárd forint bevételkiesést kénytelenek elkönyvelni, ott tavasz óta gyakorlatilag krízismenedzsment zajlik. Ebben a pénzügyi présben muszáj lesz hozzájárulni az évtizedes tabukhoz és modernizálni - figyelmeztet Walter Katalin.

Szépen hangzik, hogy a közbeszerzések révén a közpénzek felhasználása átláthatóbb és hatékonyabb lesz, de a jelenlegi jogszabályi környezetben nagyon nehéz közbeszerzéseken keresztül elérni ezeket a célokat - folytatta a cégvezető. Bonyolítja a helyzetet, hogy minden piaci logika azt diktálja, hogy a fővárosi társaságok ne külön-külön indítsák a hasonló tárgyú beszerzéseket. Emellett bizonyos feladatokat, például marketing, IT felesleges cégenként elvégezni és megfizetni. Ha ezeket egy-egy központba szervezzük, akkor olcsóbbá lehet tenni a működést.

Nem az a cél, hogy mamutot építsenek, hanem hogy átalakítsák ezeket a részben még mindig államszocialista nagyvállalatként működő cégeket. A menedzser azt tekinti sikernek, ha észrevesz egy feleslegesnek tűnő 40 milliós tételt az üzleti tervben és azt törli. Ha sikerül elérni, hogy a Főtv ne nyomtassa ki több száz példányban az üzleti jelentését, ha már egyszer fenntartható városról beszél a főváros vezetése, vagy ha a cégek végre befejezik a borzalmas műanyag reklámajándékok tömkelegének vásárlását.

(Napi 2020. szeptember 25., péntek)

Válságból lehetőség – megújulhat-e a „fast fashion”?

Önök szerint a három közül melyik a legszennyezőbb iparág: a légitözlekedés, a tengeri szállítmányozás vagy a divatipar? Bármilyen meglepő, az ENSZ Környezeti Programja szerint a divatipar felelős az éves globális szén-dioxid-kibocsátás 10 százalékáért, ami több, mint a nemzetközi repülés és a tengeri szállítás együttes kibocsátása! A „fast fashion” ráadásul óriási mértékben növeli a hulladékmennyiséget is, ahogy erről már egy korábbi blogbejegyzésben írtam. A koronavírus járvány azonban most ennek is véget vethet. A világ legnagyobb környezetszennyezői között valószínűleg mindannyian hamarabb említenénk élelmiszeripari, energetikai vagy akár szállítmányozási cégeket, mint bármely nagy divatipari márkát. Pedig az ENSZ Környezeti Programja szerint a divatipar felelős a globális szén-dioxid kibocsátás 10 százalékáért, ami több, mint a nemzetközi repülés és a tengeri szállítás együttes kibocsátása. Döbbenetes, ugye? Ráadásul a „fast fashion” üzleti modellje sem épp környezetkímélő: a gyártás – vásárlás -kidobás mechanizmus felgyorsítása, valamint a cégek által évenként piacra dobott tíz-húsz kollekciónak köszönhetően az évezred eleje óta a ruhagyártás közel megduplázódott a világban. Napjainkra az emberek 60 százalékkal több ruhát vásárolnak, mint 2000-ben, de csak fele annyi ideig használják átlagosan őket.

Ehhez hozzá kell adnunk a ruhák mosásából származó szennyezést, amely évente 500 ezer tonnányi szennyező anyaggal árasztja el az óceánt – ez kb. 50 milliárd műanyagflakonnak felel meg. És ha már a víznél tartunk, a ruházati ipar a világ második legnagyobb vízfelhasználójának számít, hiszen egy pamutpóló gyártásához közel 3000 liter víz szükséges, ami egy ember három és fél vényi ivóvízfogyasztásának felel meg, amennyiben naponta nyolc pohárnyi vizet megiszik. Ez hatalmas számnak tűnhet, de gondoljunk bele, 1 kg pamut előállításához olykor akár 20.000 liter vizet is felhasználnak, emellett pedig közel

3,6 kg szén-dioxidot, 0,3 kg műtrágyát és 0,3 kg növényvédő szert - mert a gyapotföldet nemcsak öntözni kell, de trágyázni, permetezni is. A gyapot feldolgozása pedig olyan kémiai folyamatokat is magába foglal, amelyek szén-dioxidot (is) termelnek – a kész terméket pedig még el kell szállítani a világ egyik feléről a másikra.

Egy farmer elkészítéséhez még ennél is több, közel 9000 liter vizet használnak fel, ami tíz évre lenne elegendő egy embernek napi 8 pohár fogyasztása mellett. És bár a textilt újra lehetne hasznosítani, a McKinsey adatai szerint jelenleg kevesebb mint 1 százalékát hasznosítják újra.

A számok tükrében tehát látszik, hogy mennyire környezetszennyező az a mód, ahogyan a ruhaipar termel és működik napjainkban. Azonban a világ változásaira ennek az iparágaknak is reagálnia kell, és a környezetvédelem, a fenntarthatóság ma már nagyon erős vásárlói igény. A fogyasztók könnyen elfordulnak olyan márkáktól, amelyek nem képviselik az általuk fontosnak tartott értékeket, legyen szó akár környezetvédelmi, fenntarthatósági, vagy akár társadalmi kérdésekről.

Egy iparág megreformálása sosem egyszerű feladat, a McKinsey számításai szerint nem is lehetetlen. A szén-dioxid kibocsátás csökkentéséhez ugyan át kell vizsgálni a teljes beszállítói láncot, de így akár a kibocsátás 60 százalékkal is csökkenthető. Lehetőség van változtatni az energiafelhasználás, a gyárak energiahatékonysága, a logisztika és akár a felhasznált növények termesztésének területén is. Ráadásul mindez, ha nem is kevés, de kontrollálható kiadásokkal járna, a McKinsey szakértői szerint a szén-dioxid kibocsátás csökkentés 90 százaléka tonnánként kevesebb, mint 50 euróból megvalósítható lenne.

És akkor jött a világjárvány...

Ahhoz azonban, hogy ez a folyamat felgyorsuljon, a fogyasztói igény mellett kellett egy olyan krízis, mint amit a koronavírus járvány eredményezett. Bármilyen furcsán is hangzik, a pandémia alkalmat teremt erre a változásra. A globális leállás, a beszállítói láncok felborulása, a vásárlói szokások megváltozása ugyan hatalmas csapást is mér a divatiparra, azonban a piaci szereplők jó része mégis optimista, lehetőséget lát a krízisben. Április 2-án a McKinsey, a Digital Luxury Group és a Lamborghini négy szakembere egy speciális IMD webinárt tartott, ahol 55 iparági vezető vett részt. A beszélgetésen egy rögtönzött felmérést is elvégeztek, és a résztvevők véleménye szerint a bizonytalanság mellett az optimizmus is jellemzi az ipar hangulatát. Az azonnali felmérésből kiderült, hogy 10 százalékuk úgy érezte: a válság negatív üzleti szempontból, 24 százalékuk bizonytalan volt annak hatásában, kétharmada azonban úgy vélte, hogy ez pozitív változásokat hoz. A változások pedig a gazdasági hatások mellett a környezetvédelmi szempontokat is érinteni fogják, hiszen a beszállítói és értékesítési hálózat felülvizsgálata, a termelés költséghatékonyabbá tétele, a globális helyett a lokális vállalkozásokra és vevőkre koncentráló üzleti modell magával vonhatja a környezetvédelmi szempontok érvényesítését is.

(Chikansplanet 2020. szeptember 25., péntek)

Komoly intenzitású DDoS-támadást hárított el a Magyar Telekom

Csütörtök délután egy jelentős intenzitású, elosztott szolgáltatásmegtagadási támadást kellett elhárítaniuk a Magyar Telekom szakembereinek.

A több hullámban indult DDoS támadássorozat több külföldi szerveren keresztül érte el Magyarországot, elsősorban Oroszország, Kína és Vietnám irányából.

A Magyar Telekom szerint a támadás nagysága a tízszerese volt az átlagos, hasonló módszerekkel elkövetett hackertámadások mértékének, így minden idők egyik legnagyobb hazai támadássorozatának számít mind mérete, mind komplexitása alapján.

A hackerek célpontjai elsősorban pénzügyi intézmények voltak, de a támadásban érintett volt a Magyar Telekom hálózata, Budapest bizonyos területén egy rövid időre akadozott a szolgáltatás. A Magyar Telekom szakértői délután 5 órára sikeresen elhárították a behatolási kísérleteket és minden érintett intézmény szolgáltatásai ezt követően zavartalanul működtek tovább, valamint helyreállt a Telekom szolgáltatása is az érintett területen.

(Biztonságportál 2020. szeptember 26., szombat)

Nem érdemes lazítani: jön a kitiltás az üzletből

EGY HÉT MÚLVA MÁR A BOLTOS IS FELEL, HA A VEVŐ SZABÁLYSÉRTÉST KÖVET EL

Ugrásszerűen javult a kormányrendelet hétfői életbelépése óta a vásárláskor kötelező maszkviselési fegyelem, habár továbbra is akadnak kirívó esetek a boltosok és a vásárlók körében is. Nem mindenki veszi fel vagy hordja szabályosan még mindig a maszkot, holott már nem érdemes lazítani: egy hét múlva újabb szintet lép az ellenőrzési rendszer.

– Október 3-ától életbe lép az a hétfői kormányrendeletben szereplő szigorítás, amely a vásárlók mulasztásakor érvényes büntetési rendszerben a kereskedőkre újabb nyomást, egyúttal komolyabb felelősséget helyez – mondta Vámos György a Magyar Nemzetnek. Az Országos Kereskedelmi Szövetség főtitkára kiemelte: a jövő hét végétől már végképp az lesz a boltosok érdeke, hogy figyelmeztessenek, és maguk is fellépjenek a szabályszegőkkel szemben, akár úgy, hogy kiutasítják őket, mert lejár a türelmi időszak a gyakorlásra, és élesedik a kereskedőket duplán számonkérő rendszer. Ez azt jelenti, hogy a boltosokat abban az esetben is megbüntethetik szombattól, ha ők ugyan betartja a szabályokat, de a vevője nem visel maszkot.

Alapesetként már most is érvényes, hogy a rendőr felléphet a mulasztó állampolgárokkal szemben: a hatóság a helyszínen bírságot szab ki, vagy szabálysértési eljárás alá vonja a mindenkire érvényes kötelező maszkviselés szabályainak megsértőit. A következő fokozat szerint viszont

ha bárki vét a maszkviselés ellen, a dupla felelősségre vonás jegyében már az üzlet működési területe szerint illetékes jegyző is eljár a kereskedővel szemben, az alapján, hogy a rendőr előzőleg miként ítélte meg az adott helyzetet.

– A jövőben a figyelmeztetés, esetleges büntetés tényéről készült rendőri jegyzőkönyvet minden esetben eljuttatják a jegyzőnek, aki a szabálysértések alapján mérlegeli a boltos figyelmeztetését, ismételt jelentés esetén a megbüntetését. Mindez azért nem mindegy, mert harmadik alkalommal már be is zárathatják a kereskedelmi egységet – emelte ki Vámos György.

Ezzel együtt – mint mondta – továbbra is egyértelmű tapasztalat, hogy nem a bírságolás, hanem a szabálykövetés betartatása a hatóság elsődleges küldetése.

Ezt a pandémia elleni védekezésért felelős operatív törzs tegnapi jelentése is alátámasztja, miszerint

a rendőrök az elmúlt négy napban mindössze 263 alkalommal intézkedtek a koronavírus-járvány miatt hétfőn életbe léptetett kormányrendelet alapján.

Az ügyeleti központ vezetőhelyettese, Kiss Róbert alezredes ismertette: a rendőrök 133 esetben léptek fel a védelmi intézkedések megszegése miatt csütörtökön, ezek közül 28-an

tömegközlekedési járművön utaztak, és nem vagy nem megfelelő módon viselték a maszkot, 105-en pedig üzletben, vendéglátóhelyen vagy más intézmény területén nem tartották be a maszkra vonatkozó szabályokat.

– Az új kormányrendelet hétfői hatálybalépése óta 221 esetben figyelmeztettek, 23 helyszíni bírságot szabtak ki, és 19 szabálysértési feljelentést tettek – összegezte az alezredes.

– Az általános tapasztalat mindenképpen az, hogy a rendelet előtti időkhöz képest javult a fegyelem, ezzel együtt mérsékelt a számonkérések aránya – állapította meg Vámos György. Kitért arra a héten felmerült elképzelésre is, miszerint a munkaadók kétóránként tíz perc szünetet kellene adjanak a maszk miatt kényelmetlenebb körülmények között dolgozó bolti alkalmazottaknak.

– Azt el kell ismerni, hogy maszkban kellemetlen dolgozni, habár május óta – amióta a vásárlás során kötelezően előírt viselet a maszk – már kialakult egyfajta gyakorlat az üzletek többségében.

– Jellemzően mindenütt figyelembe is veszik a vonatkozó kéréseket, és függően az üzlet fajtájától, méretétől, a munkaszervezés rugalmasságától az az általános tapasztalat, hogy ha az aktuális körülmények engedik, mindenütt megoldják, hogy a szükséges pihenőidőhöz hozzájussanak a munkavállalók – mondta a kereskedelmi szövetség főtitkára, aki szerint mivel pár perc pluszpihenés a maszkok miatt már eddig is járhatott, ezért nem szükséges és nem is mindenütt igazítható a munkamenetekhez a meghatározott idejű rendszer e kérdésben.

(Magyar Nemzet 2020. szeptember 26., szombat)

A magyar Spar segít a feledékeny vásárlóknak

Ingyen ad maszkot a vásárlóknak a Spar, amely 8 ezer liter fertőtlenítőt is rendelt.

A koronavírus-járvány elleni védekezés miatt többek között a boltokban is kötelező maszkot viselni. Különbözően kiküldhetik a vásárlókat üzletből.

Ha valakinél nincs maszk, akkor a Sparokban ez nem jelent akadályt. A boltlánc ingyen ad maszkot a vevőknek.

Az ingyenes maszkot Spar és City Spar üzletekben az üzlet ügyeletes vezetőjétől vagy a biztonsági őről lehet elkérni, az Intersparokban pedig a információs pultoknál lehet kérni - közölte a boltlánc.

A többi boltlánchoz hasonlóan a Spar is több óvintézkedést vezetett be már tavasszal a koronavírus-járvány magyarországi megjelenésekor és most a második hullámban is. A cég a napokban közölte, hogy rendelt 8 ezer liter kézfertőtlenítőt és 200 újabb áruházában helyez ki állványokat, amelyekre adagolókat telepít.

(Napi.hu 2020. szeptember 26., szombat)

Túlélőkészlet a második hullámra: ezek az élelmiszerek, orvosságok legyenek otthon

Bár már néhány hete két lábban gázolunk a koronavírus-járvány második hullámában, a neheze, illetve a tetőzés még előttünk van. Éppen ezért még most, időben érdemes

felkészülni az előttünk álló nehéz hónapokra. Fontos, hogy legyen otthon élelmiszer-vésztartalékunk, fertőtlenítőszerünk, orvosságunk, vitaminunk. De ugyanilyen fontos, hogy olyan felszereléseink is legyenek, amik segíteni tudják az otthoni edzést, illetve a munkát. A Pénzcentrumon összeszedtük, milyen túlélőkészletet érdemes összeállítanunk az új koronavírus-járvány második hullámának a közepén. A listákon kívül pedig jó tanácsokkal is szolgálunk!

Eddig csak a 39. héten összesen 4 137-el nőtt az új koronavírus-fertőzöttek száma Magyarországon. Emellett pedig 35 ember életét vesztette a vírus okozta szövődmények miatt. A folyamatosan magas napi esetszámok tehát jól jelzik, jócskán térdig gázolunk a járvány második hullámában. És ez az idő előrehaladtával csak rosszabb lesz.

A legfrissebb tudományos előrejelzés szerint október elejére várják a szakemberek, hogy a halálozási számok megugranak, míg a kormány úgy számol, hogy az új koronavírus-járvány második hulláma jóval később, decemberben érheti el a csúcspontját. E előrejelzések szerint tehát cseppent sem lesz nyugodt őszünk, telünk, úgyhogy érdemes még most felkészülni az előttünk álló hónapokra.

Még akkor is, ha a jelenlegi narratíva egyelőre egyáltalán nem számol a mostaninál brutálisabb szigorításokkal, kijárási korlátozásra, vásárlási időszávokra, és így tovább. De mint azt az új koronavírus-járvány elő hullámakor megtanultuk, a járványhelyzet egyik pillanatról a másikra változhat, éppen ezért képtelenség bakot löni azzal, ha némileg előre látó az ember.

Fontos! Pánikolni nem kell, sem pedig pánikvásárolni, de azért érdemes levonni az idei március-május időszak következtetéseit, a tömeges home office-ba vezénylestől elkezdve, az iskolazárig, kötelező karanténig, valamint a kijárási korlátozásig, mennyi mindenre volt szüksége az embernek odahaza, és ebből mennyi minden nem állt rendelkezésére vagy csak korlátozottabban, mint ahogy kellett volna.

Élelmiszerek

Kezdjük a legfontosabbakkal, az élelmiszerekkel. Újfént hangsúlyozzuk, pánik vásárlásra semmi szükség, ugyani az új koronavírus első hulláma bebizonyította, hogy a magyarországi ellátási lánc - egy-két kisebb helyi incidenstől eltekintve - nagyon is flottul működött, de azért nem árt előrelátónak lenni. Felhalmozni tehát semmi értelme sincs az élelmiszert, de azért néhány okos döntéssel érdemes már most, mondjuk a következő havi fizetés kézhez kapásakor kialakítani otthonunkban egy tartós élelmiszerekből álló vésztartalékot.

Fontos, hogy a vésztartaléknak lényegi eleme, hogy ahhoz nem nyúlunk, tehát a mindennapi főzési rutint nem abból használjuk el. Egy példán érzékeltetve ez nem azt jelenti, hogy veszünk 5 kiló lisztet, és akkor abból főzőcskézünk, míg el nem fogy, hanem éppen az ellenkezőjét. Veszünk 5 kiló lisztet, hogy legyen otthon 5 kiló lisztünk arra az esetre, ha véletlenül olyan helyzet állna elő, hogy ha elfogy otthon az alap készletünk, akkor legyen mihez nyúlni.

Értelemszerűen vésztartalékot olyan termékekből érdemes készíteni, amik hosszú ideig tárolhatók a minőségromlás veszélye nélkül, laktatóak, táplálóak, sok mindenre felhasználhatóak. Így például kerüljünk a tartalékcsomagunkba

liszt,

olaj,

cukor,

só,

instant élesztő,

konzervek,

tartós tej,

müzli,

kétszersült és/vagy sokáig eltartható kenyér,

margarin,
keksz,
lekvár,
méz,
kávés,
tea,
ecet.

100 százalékos, dobozos gyümölcslé.

Ez a 17-es lista egy jó kiinduló alapja egy vésztartalék élelmiszer-skálának. De természetesen ezt egyedi ízlés szerint lehet bővíteni is. Ha nem akarunk messzire menni például bőven található, olyan gyümölcsöket, illetve zöldségeket is, amik megfelelően tárolva sokáig bírják. Ilyen például a burgonya, répa, az alma, vagy olyan hüvelyesek, mint a bab, lencse, csicseriborsó. Illetve akinek a fagyasztójának a mérete engedi, gyakorlatilag bármit előre lefagyaszthat a kész ételektől, a gyümölcsökig, zöldségekig.

Arról sem szabad továbbá megfeledkezni, hogy egy megfelelően tervezett szó szerint nagybevásárlással rengeteg pénzt spórolunk. Ez a spórolás azon az elven működik, hogy tartós élelmiszerekből akkor érdemes nagyobb mennyiséget vásárolni, nem túlzóan nagyot, elég mondjuk 5 csomag tészta, 5 kiló liszt és így tovább, amikor éppen akciós. Ezzel ugyanis rengeteg pénzt tudunk megtakarítani.

Ezt azért is fontos kiemelni, hiszen most még bőven van idő a vésztartalék képzésére, úgyhogy érdemes nyitott szemmel járni, és akkor lecsapni például a fentebb felsorolt termékekre, amikor azok némelyik akcióban van. Csakhogy mindezt néhány példán érzékeltessük, a Lidlben ezen a héten 36 százalékkal olcsóbb a rántott trappista sajt, 819 forint helyett 519 forintért szerezhetünk be egy csomagot. Ez azt jelenti, hogy egy csomagon 300 forintot fogunk, azaz 5 csomagon például már 1 500 forint megtakarításnál járunk.

Az Intersparban például a fél kilós Omnia kávé kerül most 1 399 forint helyett 1 199-be, aki ilyen kávékat iszik, és most 5 csomaggal vásárol, az máris 1 000 forintot takarított meg. Az Auchanban például a Bonduelle családi kisereléses kukoricái, vörösbabjai, zöldborsói vannak leárazva, 769 forint helyett 689-be kerülnek, egy dobozon 80 forintot fogunk, három már 240-et.

Az Aldiban például akciós a 39. héten a lencse, egy fél kilós csomag eredeti áron 299-be kerülne, most viszont 199 forintért meg lehet vásárolni, 5 csomag vásárlása esetén, tehát máris spóroltunk 500 forintot. A Tesco aktuális akciós újságja alapján a piros burgonya kilója 249 forint helyett 139 forintba kerül, 5 kiló burgonyán tehát 550 forintot spórolhatunk most. Ahogy látjuk,

friss példánk alapján, 5 bolt 5 termékének valamivel nagyobb mennyiségű vásárlása esetén máris spóroltunk 3 790 forintot.

És ez még csak a jéghegy csúcsa. Csak érdekességképpen, ha már az élelmiszereknél tartunk, a Pénzcentrumon július 16-én beszámoltunk arról, hogy a Spar szupermarketekben a kijárási korlátozás alatt mennyivel növekedett egyes termékek iránt a kereslet, a normális állapothoz képest:

élesztő - 252%

liszt, rizs, tészta - 170%

só - 155%

Az adatsorokat tekintve tehát egyáltalán nem lehet meglepetés, ha az ember előrelátóan, már most, az ősz elején elkezd egyfajta vésztartalék-képzést a koronavírus-járvány második hullámának legnehezebb, még előttünk álló időszakára.

Tisztítószer, fertőtlenítők

Az eddig elérhető adatsorok azt is alátámasztják, hogy az első hullámkor a tisztítószer, fertőtlenítők után is jócskán megugrott a kereslet. Ezzel a termékkörrel is nyert ügynk van,

hiszen a megromlástól nem kell tartanunk az esetükben, jó ha van belőlük otthon, és igazából csak a helyet foglalják. Tehát ha akciós a higiénias törlőkendő, a folyékony szappan vagy a fertőtlenítő koncentrátum, akkor akár csak az élelmiszerekkel, ezekkel a termékekkel is rengeteget spórolhatunk ha nem egy, hanem mondjuk 3-5 darabot veszünk belőlük.

És hogy miért? A jelenlegi helyzetben a takarítás, portalanítás mellett fontos, hogy gyakrabban fertőtlenítsük is az otthonainkat! Az NNK tájékoztatója segítséget ad a megfelelő fertőtlenítőszer kiválasztásában és felhasználásában az új koronavírus elleni védekezéshez. A fertőtlenítőszer Magyarországon engedélykötelesek, az Országos Tisztifőorvos által kiadott engedély számát fel kell tüntetni a címkén. Minden esetben csak engedéllyel rendelkező (a megfelelő hatásosságot garantáló) terméket vásároljunk!

A felületfertőtlenítők esetén a nátrium-hipoklorit (hypo) hatóanyagú készítmények szintén megfelelő vírusölő hatással bírnak. Vásárlás alkalmával mindig ellenőrizzük a kiválasztott termékek címkéjét, hogy az a vírusok elpusztítására alkalmas-e. Ennek megállításában segítségünkre lehet az is, hogy a bőr- és felületfertőtlenítő szerek címkéjén fel kell tüntetni az úgynevezett antimikrobiális spektrumot, azaz hogy milyen jellegű kórokozók ellen használható.

Lássuk tehát a listát, mi az, amiből okvetlenül legyen otthon az előttünk álló hónapokra, inkább több mint kevesebb:

folyékony szappan,
mosópor,
higiénias törlőkendő,
fertőtlenítő koncentrátum,
kézfertőtlenítő.

A "vegyszereken" kívül ebbe a kategóriába sorolhatjuk még a zsebkendőt, vécépapír, illetve konyhai törlőkendőket. Mindből érdemes otthon odahaza olyan vésztartalékot tartani, amihez tudunk nyúlni akkor, ha alapkészletünk kiörlőne.

Vitaminok, gyógyszerek

A vírusok elleni másik védelmi vonal a fertőtlenítőszer mellett a vitaminok, illetve gyógyszerek. Ezekkel ugyanis erősíthetjük immunrendszerünket, ami segíthet bennünket a betegsége legyőzésében, sőt egy erős immunrendszerrel nagyobb sanszunk van arra is, hogy meg sem betegszünk. A téli időszak előtt amúgy is, de most a koronavírus hullámában még kritikusabb, hogy megfelelő otthoni vitamin, gyógyszerellátásunk legyen.

Első és legfontosabb, ha van a családban krónikus beteg, és rendszeresen szed gyógyszert, akkor gondoskodjunk róla, hogy legyen otthon több hétre elegendő adag számára. Emellett nézzük át, van-e otthon:

láz- és fájdalomcsillapító
hashajtó/széntabletta, hányáscsillapító
lázmérő
orrspray

kötszer és fertőtlenítőszer

fertőzések esetén életmentő lehet az olyan oldat, mely pótolja az elveszített ásványi anyagokat

feltétlenül legyen otthon legalább két hétre elegendő C-vitamin, multivitamin az egész családnak

Ha tehát ezekből nincs elég, ne legyünk restek beszerezni őket. Jó hír, hogy a gyógyszertárak, illetve a nagyobb áruházak a különböző vitaminokat is folyamatosan szokták akciózni, szóval mindenki járjon nyitott szemmel, és akkor csapjon le egy-egy termékre nagyobb mennyiségben, amikor sok pénzt foghat rajta.

A felkészült házi gyógyszertár azonban nem jelenti azt, hogy agyba-főbe kezdjük el magunkat gyógyszerezni, ez ugyanis veszélyes lehet. Ökölszabályként fogadjuk meg, hogy

ha az egészségügyi szakemberek nem elérhetők, akkor a gyógyszer mellé adott betegtájékoztató utasításait kell követni.

Sportszerek

A koronavírus-járvány első hullámának egyik legnagyobb tanúsága volt, hogy bár a szabadban némi megkötéssel lehetett sportolni, sokaknak nyilvánvalóvá vált, hogy odahaza semmilyen felszerelésük sincs. Miközben a konditermek természetesen sorra zártak be. Hangsúlyozzuk újfent, egyelőre nem kell attól tartani, hogy a második hullám során lesznek terembezárások, de azért nem árt felkészülni.

Már csak azért is, mert a húzósezonban, de még inkább már a decemberi télen nem biztos, hogy sokaknak lesz kedve a szabadban sportolni, arról nem is beszélve, hogy ha tényleg decemberben fog tetőzni a második hullám, akkor korlátozások ide vagy oda, sokan dönthetnek úgy, hogy ha tehetik otthon maradnak, és nem mennek nagyobb közösségekbe.

Éppen ezért nem árt, hogy ha felszerelkezünk otthonra is néhány olyan alap termékkel, amik segíthetik mind a sajáttestsúlyos edzésünket, de akár a súllyal történőt is. A Pénzcentrumnak megszólaló személyi edző szerint érdemes a háztartásokba beszerezni:

könnyebb kézi súlyokat, igény szerint akár nehezebbeket is,

bosu labdát, soft ballt, fitballt

valamilyen kötelet, erősítőszalagot, ugrálókötelet

szőnyeget, hengereket

Ezekre természetesen nem kell vagyont költeni, sem egyszerre megvásárolni őket, de szép fokozatosan nem árt, ha otthonunkban is lesznek olyan tartozékok, amikkel formában tarthatjuk a testünket, és ezzel mind fizikai, mind szellemi egészségünket. Persze, ha valaki úgy gondolja futópadot vagy valamilyen egyéb, drágább eszközt is beszerezhet, ám ezt ne a koronavírustól való félelem motiválja, sokkal inkább a testmozgás szeretete. Azért ugyanis nem kell vagyont kifizetni, hogy formában tartsa magát az ember, ez a legtöbbször inkább akaraterő kérdése.

Bútorok

Az új koronavírus-járvány első hulláma, vagyis sokkal inkább az a hozadéka, hogy az emberek tömegesen home office-ba szorultak, illetve a diákok otthonról tanultak, felvetette azt a kérdést: vajon a háztartások rendelkeznek-e odahaza olyan infrastruktúrával, amivel kényelmesen tudnak otthonról dolgozni?

Ha a válasz erre nem, akkor érdemes most, még a tél előtt beruházni egy-egy olyan dologra, ami ezt elősegíti. Mert nem kell ahhoz országos leállás, hogy egy-egy munkáltató azt mondja majd a második hullám tetőzésénél a kollégáknak, hogy inkább maradjanak otthon. Mutatjuk, miket lehet tehát érdemes beszerezni egy megfelelő munkasorok kialakításához:

íróasztal, esetleg állóra állítható,

ergonomikus munkaszék,

asztali lámpa,

kábelfogó,

fiókos szekrény.

Ezek persze önmagukban nem sokat érnek, úgyhogy a megfelelő sávszélességű internet is fontos, valamint az is, hogy a számítástechnikai eszközeink is megfelelőek legyenek.

Összegzés

A koronavírus-járvány második hullámának tetőzése bár még előttünk áll, az első hullámból már le tudunk vonni nagyon fontos következtetéseket. Ezek alapján a legfontosabb az, tudatosan készítsük fel magunkat, illetve családunkat is arra, hogy a pandémiás helyzetben minden egyik pillanatról a másikra megváltozhat.

Fontos, hogy pánikolni nem kell! De azért az egészségünk védelme érdekében legyenek otthon megfelelő mennyiségben tisztítószerünk, fertőtlenítőink, vitaminjaink, illetve gyógyszereink. Ahogy fontos az is, hogy tartós élelmiszerekből is képezzünk olyan

vésztartalékot, amihez lehet nyúlni, ha éppen kifogyunk valamilyen esszenciális alapanyagból, netán megbetegszünk, karanténba kerülünk, ami miatt nem mozoghatunk szabadon.

Mindezekon felül fontos az is, hogy testünk frissen tartsuk, legyenek eszközeink arra, hogy otthon is egyszerűen tudjunk testedző gyakorlatokat végezni, ezzel fitten tartva magunkat mind fizikálisan, mind pedig szellemileg. Ahogy mindezek mellett fontos az is, hogy otthonunk rendelkezzen olyan technikai felszereltséggel, hogyha arra kerül a sor, akkor akár több ember egyszerre is el tudja odahaza, home office-ban - ha a szakmája engedi - végezni a munkáját kényelmesen.

(Pénzcentrum 2020. szeptember 26., szombat)

Szigorít a Bahart is

A településeket összekötő sétahajózást – az utóidényi menetrend szerint – már csak ma és vasárnap, a komp közlekedést viszont október 4-ig érintik a Balatoni Hajózási Zrt. (Bahart) utazási feltételeinek szigorító, kiegészítő rendelkezései.

A társaság felhívása egyebek mellett a maszkviselésre, a készpénzmentes elszámolásra vonatkozó korábbi rendelkezések betartására figyelmeztet: a fedélzet zárt tereiben a hat éven felülieknek kötelező a maszk, a pénztárnál érintős bankkártyával ajánlatos fizetni. A hajóra, kompra való felszálláskor a személyzet ellenőrzi, hogy van-e az utasnál maszk, ha szükséges, a szabályt megtagadó személyt akár rendőri intézkedéssel is rábíthatják az előírás betartására.

A kompon utazókat arra kéri a Bahart, hogy lehetőleg ne szálljanak ki az autóból, vagy ha az indokolt, használjanak maszkot.

Az utóidényi menetrend szerint ma és holnap hat kikötőből indul személy- és nyolcból sétahajó a tó körül, a komp negyvenpercenként közlekedik, Szántódról az első járat 6 óra 40 kor, Tihanyból az utolsó 20 óra 20-kor indul. Hajó- és komputazás előtt a társaság 06-84-310-050 számú ügyfélközpontjától ajánlatos tájékoztatást kérni.

(Magyar Nemzet 2020. szeptember 26., szombat)

A járványból a diszkontláncok legalább olyan jól jönnek ki, mint az internetes kereskedők

Bár tavasszal még úgy tűnt, hogy a kiskereskedelemben a járványhelyzet egyértelmű nyertesei az internetes áruházak lesznek, most már látszik, hogy egy másik bolttípus forgalma is jócskán fellendült.

A gazdasági válság miatt spórolni kényszerülő emberek ugyanis egyre inkább a diszkontláncoknál intézik a bevásárlásaikat, amelyek vonzerejét még az sem csorbítja, ha nincs webáruházuk, annyira fontosak lettek az alacsony árak az elmúlt hónapokban.

A jelenség a Bloomberg cikke szerint az Egyesült Államoktól kezdve Nagy-Britannián át Ázsiáig világszerte megfigyelhető. Sőt, igazán új keletűnek sem nevezhető, a diszkontláncok népszerűvé válása már tíz-tizenkét éve, az előző gazdasági válság időszakában elkezdődött, most azonban újabb löketet kapott.

A Magyarországon is ismert Pepco vezetője, Andy Bond várakozása szerint A vásárlók egyre szélesebb csoportjait látjuk majd az üzleteinkben. Sokak számára félelmekkel teli időszakot élünk át, de mi jól fogunk járnunk, mert alacsonyok az áraink és jó ár-érték arányt kínálunk.

Vagyis nem csak az alapvetően élelmiszert árusító diszkontok, mint az Aldi és a Lidl, hanem az összes hasonló jellegű bolt is részesülhet a növekvő keresletből, aminek egyre nagyobb része ered a középosztálybeli fogyasztói körből.

A diszkontok sikeréről árulkodik például, hogy a háztartási cikkek árusító, egyébként alig ismert brit B&M raktárház tőzsdei értéke mostanra már a duplája, mint a patinás hírnevű Marks & Spenceré. Szintén egyértelmű bizonyítéka a diszkontláncok térnyerésének, hogy a B&M több száz új áruházat nyithat a közeljövőben, egy másik nagy és ismert, de Magyarországon egyelőre még nem jelen lévő lánc, a Primark pedig például Párizsban még a járvány közepette is úgy nyitotta meg az egyik üzletét, hogy több mint ezer vásárlója volt az első napon.

Az amerikai lapban bemutatott elemzés szerint a járvány második hulláma miatt lassan újra életbe lépő korlátozások is a diszkontok malmára hajtják majd a vizet.

A fogyasztók ugyanis, miközben már jelentős részben elfordultak a hagyományos áruházaktól, a szabadidővel, szórakozással kapcsolatos költségeiket átcsoportosíthatják a bevásárlásokra.

A diszkontláncok a nyomott árakat egyrészt annak köszönhetik, hogy a beszerzési-ellátási láncokban jól pozicionálják magukat, és hatalmas tételekben rendelnek jobbra olcsó árukat előállító ázsiai vállalatoktól. Másrészt keveset költenek a reklámra (inkább jól megválasztott helyszíneken nyitnak boltot), és kerülnek az olyan árnövelő tényezőket, mint például a kiszállítási költségek, mert ezek az olcsó termékeknél aránytalanul megnövelhetik a számla végösszegét. Akik tehát szeretnék igazán sokat spórolni a bevásárlás során, azok kénytelenek lemenni otthonról a boltok valamelyikébe.

A jelenlegi helyzet vesztesei az ágazatban a klasszikus áruházak, amelyek a spórolni kényszerülő és a társadalmi távolságtartásra adó vásárlók igényeinek sem tudnak ennyire megfelelni. Ugyan vannak olyan márkás termékek, amelyek népszerűsége töretlenül tűnik még a válság idején is, az ezeket forgalmazó boltok, amelyek bevásárlóközpontokban vagy elegáns üzletekben a kiadásai miatt jókora árrésszel működnek, mégis hoppon maradhatnak. A náluk árusított portéka jelentős részét ugyanis a gyártók már közvetlenül is értékesítik az interneten keresztül, a kiskereskedőknél valamivel kedvezőbb áron.

(g7.hu 2020. szeptember 26., szombat)

A magyar Tesco reagált a második hullámra - itt az új menetrend

A Tesco újabb korlátozásokat vezetett be a koronavírus-járvány második hulláma miatt.

A koronavírus-járvány tavaszi megjelenése után több változtatást, korlátozást vezetett be a Tesco az online megrendeléseknél, miután megugrott a forgalom.

A második hullám, azaz a fertőzések számának emelkedése miatt a boltlánc közölte szeptember közepén ismertette a tavasszal már bevezetett korlátozásokat.

Egy rendelés során maximum 80 kilós lehet a csomag, ha amennyiben a vásárló eléri a limitet, a tescós webshop erről figyelmeztetést küld.

A csomagszállító futárok továbbra is legszigorúbb biztonsági előírásoknak megfelelően dolgoznak: maszkot viselnek, valamint a kezüket és a bankkártyaterminált is fertőtlenítik, illetve megfelelő távolságot tartanak.

Tavasszal volt olyan időszak, amikor kizárólag előre, online lehetett fizetni a csomagért, ez a korlátozás egyelőre nem lépett életbe. Azaz a futároknál lehet bankkártyával fizetni. (Készpénzzel továbbra sem.) A boltlánc egyúttal közölte, bármikor változtathat a szabályokon, így a futárnál történő fizetést is korlátozhatja a jövőben. Erről a cég tájékoztatást fog adni.

A kiszállító telefonon jelentkeznek az átvétel előtt, hogy egyeztessenek a vásárlókkal, ott hagyhatják-e rendelését az ajtó előtt. Telefonon arról is egyeztethetnek, ha valamelyik terméket nem szeretné átvenni a vevő.

A biztonsági óvintézkedések része, hogy a Tesco bevásárlótáskában viszi ki a termékeket, így érintkezés nélkül "kézbesíthetik" a megrendeléseket.

(Napi.hu 2020. szeptember 26., szombat)

Figyelmeztetést adott ki a magyar gyógyszerhatóság egy engedély nélküli készítmény miatt

Internetes oldalak többek között az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet nevét is felhasználva próbálják eladni a Normalife kapszulákat. Ezeknek a termékeknek azonban nincs engedélye és akár egészségkárosodást okozhatnak.

Sok olyan készítményről tud az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet (OGYÉI), amelyeket - lakossági vagy a szakmától érkező bejelentés útján - súlyos betegségben szenvedőknek ajánlanak gyors és teljes gyógyulást ígérve, túlzó és megtévesztő állítások kíséretében, sok esetben híres intézmények, neves szakemberek arcát, nevét jogtalanul használva.

Az utóbbi időszakban több, külföldi szerveren működő honlap esetében tapasztaltuk, hogy az OGYÉI nevét is felhasználva próbálnak bizalmat kelteni a gyanútlan vásárlókban annak érdekében, hogy a Normalife termék vásárlására buzdítson. A készítménnyel kapcsolatban elmondható, hogy semmilyen engedéllyel nem rendelkezik - derül ki az OGYÉI ezen a héten kiadott figyelmeztetéséből.

A hatóság tájékoztatása szerint a Normalife kapszula bármely internetes weboldalról történő rendelése és alkalmazása akár súlyos egészségkárosodást is okozhat, a bizonytalan összetétel és minőség, illetve a betegség kezelése során alkalmazott gyógyszerek, megfelelő kezelési mód elhagyása miatt. Ha a készítmény használatára valamilyen okból mégis sor került, azt tudatni kell a kezelőorvossal.

Ha gyanús készítménnyel találkozik, azonnal szóljon a hatóságnak!

Az OGYÉI megtette a szükséges lépéseket: a látókörébe került honlapok üzemeltetőjénél kezdeményezte az adott weboldal eltávolítását. A hatóság közölte azt is: mivel illegális kereskedelemről van szó, a vásárlás során történő probléma esetén a fogyasztóvédelmi jogok-, illetve az ismeretlen eredetű készítmények alkalmazása következtében esetlegesen fellépő egészségkárosodás okán követelt kártérítési igény nem érvényesíthető.

Éppen ezért az OGYÉI minden szükséges jogi lépést megtesz, hogy ezek az illegális, egészségre veszélyes termékek reklámozását, forgalmazását megszüntethesse. Ennek keretében az OGYÉI szorosan együttműködik a társhatóságokkal (NÉBIH, GVH, NNK), a Hamisítás Elleni Nemzeti Testülettel, a Rendőrséggel, valamint a NAV-val, ugyanakkor a készítmények terjedését a fogyasztók tudatos döntései szoríthatják vissza a legeredményesebben. Ehhez szükséges, hogy a betegek fel tudják mérni, hogy mekkora kockázattal jár, ha bizonytalan eredetű és minőségű "gyógyszereket" használnak.

Az OGYÉI azt kéri a lakosságtól, ha arra gyanakodnak, hogy illegális gyógyszerrel találkoznak, haladéktalanul jelentsék:

hamisgyogyszer@ogyei.gov.hu e-mail-címen vagy
hívják a hatóságot a 06 1 886 9300 / 130-as melléken.

(Napi.hu 2020. szeptember 26., szombat)

A jómódúak tehetnének leginkább a klímaváltozás ellen, köztük sok magyar is

Ahhoz képest, hogy mennyire kevés igazság van benne, egészen széles körben elterjedt vélemény, hogy elsősorban a globális túlnépesedéssel kellene valamit kezdeni ahhoz, hogy elkerüljük a klímaváltozás legpusztítóbb következményeit. De még ha nem is varrjuk ennyire közvetlenül a jellemzően szegényebb és magasabb népszaporulatú országok lakóinak nyakába a cselekvés felelősségét, még akkor is gyakori, hogy a klímaváltozás kapcsán “az emberiség” döntéseiről beszélünk, például amikor azt pedzegetjük, hogy az emberek milyen mértékben hajlandóan lemondani a nagyobb kényelemről a környezeti fenntarthatóság érdekében.

Valójában ugyanakkor a globális népesség fogyasztási mintái földrajzi és vagyoni helyzettől függően elképesztően nagy eltéréseket mutatnak,

ezért abban is hatalmas különbségek vannak, hogy az emberek a fogyasztásukon keresztül milyen mértékben járulnak hozzá a globális felmelegedéshez.

Ezért is nagyon érdekes az Oxfam és a Stockholm Environment Institute (SEI) új közös kutatása, amiből kiderül, hogy 1990 és 2015 között – amikor a globális kibocsátás nagysága csaknem megduplázódott – a világ lakosságának legmagasabb jövedelmű 10 százalékához, nagyjából 630 millió emberhez volt köthető a szén-dioxid-kibocsátás 52 százaléka.

A globális egy százalék, tehát nagyjából 63 millió ember kibocsátása pedig a teljes globális kibocsátás 15 százalékát tette ki, ami egyébként meghaladta az EU összes állampolgárának teljes kibocsátását ebben az időszakban. Mindeközben a globális alsó 50 százalék kibocsátása csak 7 százalékot tett ki. Ahogy az alábbi ábrán is látszik, ez az arány ráadásul még csökkent is 1990 óta, amikor még valamivel több mint 8 százalék volt.

A felső 1 százalék jelentőségének növekedése mellett egy másik réteg, a globális középosztály növekedése látszik nagyon látványosan. Ez a középső 40 százalék, amelynek csaknem három százalékponttal nőtt a részesedése. Itt egyébként érdekes, és nyilván a növekvő jövedelemmel együtt növekvő fogyasztás miatt nem véletlen a hasonlóság Branko Milanovic globális jövedelmi változásokat bemutató híres elefánt ábrájához, amely szintén nagyjából erre az időszakra vonatkozik, és azt mutatja, hogy pontosan ennek a két csoportnak a jövedelme nőtt a legjobban.

Erről egyébként jóval részletesebb adatok is vannak a Stockholm Environment Institute adatbázisában. Az alábbi ábrán például az látszik, hogy ha a jövedelmi szint alapján a globális népességet 20 egyenlő részre osztjuk, és hozzárendeljük az 1990-es és a 2015-ös átlagos kibocsátási adatokat, akkor egy főre eső kibocsátásban a globális középosztály nőtt a legnagyobbat. Az is igaz persze, hogy itt nagyon alacsony bázisról indult a növekedés.

Éppen ezért, ha a teljes kibocsátásnövekedéshez való hozzájárulást nézzük, akkor azt látjuk, hogy a felső 10 és különösen a felső 5 százalék hozzájárulásának a növekedése volt a legerősebb trend. A világ legnagyobb jövedelemmel rendelkező nagyjából 315 millió emberének a fogyasztása a teljes növekedés 37 százalékát, a felső 10 százaléké (630 millió

ember) pedig 46 százalékát tette ki. A középosztály és a felső 10 százalék kibocsátásnövekedése dinoszaurusz alakot rajzol ki, innen az ábra neve.

Az ábrán ugyanakkor nem csak ez a két trend érdekes, hanem az is, hogy a globális alsó 50 százalék fogyasztásának szén-dioxid-kibocsátása gyakorlatilag alig emelkedett az 1990 és 2015 közötti két és fél évtizedben.

Az elefántgörbe kapcsán emlegetett földrajzi megoszlásról egyébként részletes adatokkal is szolgál az elemzés. Az alábbi ábrán az látszik (az országnevek az ábrára kattintva jelennek meg), hogy a globális felső 1 százalék nemzetiségi összetétele hogyan alakult át 1990 és 2015 között.

A felső egy százalék kibocsátásának nagyjából harmada kapcsolódik amerikai állampolgárokhoz (ez a globális kibocsátás 5,7 százalékát teszi ki), de szintén nagy kibocsátók a közel-keleti és kínai egy százalékba tartozók (globálisan 2,7 és 2,1 százaléknyi kapcsolódik hozzájuk). Az alsó két ábrát megfigyelve a leglátványosabb trend az, ahogy a 90-es éveket követő évtizedekben a kínai és az indiai szegények átvándoroltak a globális alsó-középosztályba, amivel a kibocsátásuk is növekedett.

A magyarok nagy része 2014-ben a felső 20-30 százalékba tartozott az Index akkori számításai alapján, a SEI adatbázisában ez a középső 40 százalékon belül meg is jelenik a 2015-re vonatkozó adatokban, ahol a magyarok kibocsátása a réteg teljes kibocsátásának 0,33 százalékát tette ki. Kibocsátás alapján kisebb mértékben a felső 10, és a felső 1 százalékban is megtalálhatóak magyar állampolgárok, az alsó 50 százalék kibocsátásához viszont 2015-ben elhanyagolható, 0,02 százalékos mértékben járultak hozzá szegényebb magyarok.

Bár az ábrán nem látszik, de a tanulmányból kiderül, hogy a felső 10 százalék kibocsátásának nagyjából fele kapcsolódik észak-amerikai és európai uniós állampolgárokhoz (mindez a globális kibocsátás csaknem negyedét teszi ki), és nagyjából a felső tíz százalék kibocsátásának az ötöde kapcsolódik kínai és indiai állampolgárokhoz.

Az egyes jövedelmi csoportokhoz tartók fogyasztási mintái erősen függhetnek annak a régióknak a sajátosságaitól, ahol élnek. Például a sűrűbben lakott országokban az autós közlekedésből származó kibocsátás magasabb lehet, vagy a hidegebb országokban több kibocsátás származik fűtésből. Ugyanakkor a globális szinten is magas jövedelműek körében vannak olyan fogyasztási minták, amelyek elég hasonlóak világszerte.

Egy Nature-ben publikált tanulmány becslése alapján a globális felső 10 százalékba tartozó háztartásokhoz tartozik a földi közlekedéshez tartozó globális energiafelhasználás 45 százaléka, és a légi közlekedéshez tartozó energiafelhasználás 75 százaléka. Ugyanez az arány az alsó 50 százalék esetében csak 10 és 5 százalék.

2016-ban a közlekedésben keletkezett a globális szén-dioxid-kibocsátás csaknem ötöde. Ráadásul a közúti járművek fogyasztására jellemző, hogy a keresletük nem egyenesen arányosan, hanem ennél nagyobb mértékben növekszik a jövedelem egységnyi növekedésével. Mindez például nem mondható el a szintén jelentős kibocsátással járó fűtésről.

Az Oxfam és a SEI ezért arra is felhívja a figyelmet, hogy a kibocsátáscsökkentés mikéntjére vonatkozó politikai viták ugyan gyakran fókuszálnak az utóbbi évtizedekben felemelkedő kínai és indiai középosztályok fogyasztására, a globális felső 10 százalék fogyasztásának fenntarthatóvá tételére is nagyobb hangsúlyt kéne fektetni.

A Nemzetközi Energiaügynökség (IEA) számításai alapján a hobbiterepjárók (SUV-k) elterjedéséből származó többletfogyasztás például 2010 és 2018 között ellensúlyozta azt a csökkenést, ami az elektromos autók elterjedéséből, és a kisebb és közepes méretű autók motorjainak hatékonyság-növekedéséből származott.

A másik terület, ahol a gazdagabbak átlagnál jóval nagyobb szennyezőnek számítanak, a légi közlekedés, amit Európában ráadásul adókedvezményekkel még támogatnak is. Az Oxfam

szerint a járvány miatt előállt helyzet lehetőséget kínálna arra, hogy szigorúbb szabályozással és adóztatással az államok visszaszorítsák ezeken a területeken a kibocsátást.

Mindez azért is lenne időszerű, mert a 2015-ös párizsi éghajlatvédelmi egyezményben lefektetett 1,5 Celsius-fokos (ipari forradalom előtti hőmérséklethez viszonyított) felmelegedési célhoz már a maximális kibocsátás 60 százalékánál járunk, és a kibocsátás jelenlegi trendjei mellett nem lesz elérhető a 2030-ra kitűzött cél.

Jelenleg a globális felső 1 százalék ökológiai lábnyoma 35-szöröse annak, ami a 2030-as klímacél eléréséhez szükséges lenne. A globális felső 10 százalékának pedig a következő tíz évben tizedére kellene csökkentenie a kibocsátását ahhoz, hogy a felmelegedés 1,5 fokon belül maradjon. Mindez egyébként értelemszerűen jelentősen csökkentené a globális kibocsátást is, nagyjából a harmadával évente. Ha csak az Európai Unió lakosságának felső 10 százaléka csökkentené ennyivel a kibocsátását, már az is a globális kibocsátás 25 százalékos csökkenését eredményezné.

(G7 2020. szeptember 27., vasárnap)

Már több mint 75 ezren töltötték le a VírusRadar alkalmazást

Már több mint 75 ezren töltötték le a VírusRadar alkalmazást, amelyhez hasonló applikációk Európa több országában bizonyították, hogy rendkívül hasznosak a kontaktok beazonosításában, és életet menthetnek a koronavírus-járvány második szakaszában - idézte az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) vasárnap az MTI-hez eljuttatott közleményében a digitalizációért felelős helyettes államtitkárt.

Solymár Károly Balázs azt mondta, hogy az önkéntesen letölthető alkalmazás célja a kontaktkutatás segítése, ugyanis a fertőzöttek sokszor nem emlékeznek pontosan, kikkel találkoztak, vagy nem ismerik azokat, az alkalmazás viszont képes őket is azonosítani. Az ITM 25 kutatási projektet indított a vírus terjedésének megakadályozásáért, ennek egyik eleme a VírusRadar applikáció - tette hozzá.

A közlemény szerint az innovatív alkalmazás a mobiltelefonok rádiójeles, bluetooth-kapcsolatát felhasználva, a háttérben folyamatosan futva rögzíti azoknak a készülékek egyedi, titkosított azonosítóit, amelyek legalább negyedórán át, kétméteres közelségben vannak. A fertőzöttség fennállása esetén a felhasználó eldöntheti, megosztja-e a járványügyi szakemberekkel a telefon által rögzített adatokat.

A beérkező adatokat a Kormányzati Informatikai és Fejlesztési Ügynökség (KIFÜ) szerverein tárolják, és hozzáférése kizárólag az erre a célra kialakított lekérdező felületen keresztül a kontaktkutatást végző szakembereknek van. A központi szerveren csak a felhasználók telefonszámát, és a hozzájuk rendelt, álnevesített azonosítót tárolják, amelyhez csak szükség esetén, csak a járványügyi szakemberek férhetnek hozzá - olvasható a közleményben.

(Magyar Hírlap 2020. szeptember 27., vasárnap)

FVA sajtószemle összeállítás XIII. évfolyam, 39. hét

Főbb témák: Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, energia, élelmiszer-biztonság, vásárlás, elektronikus kereskedelem, szolgáltatás, pénzügyek, biztosítás, utazás, érdekvédelem.

Fogyasztóvédő Alapítvány - <https://fogyasztovedelem.hu/>

Üzenőfal / archív: https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/uzeno.htm

Sajtószemle: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/sajto.htm (Hír-Adás)

